

ЖОН БИВЕР

ШАЙТОННИНГ ХЎРАГИ

Хафаликнинг

ҳалокатли тузоғидан

ОЗОД ЯШАШ

ЖОН БИВЕР

**ШАЙТОННИНГ
ХЎРАГИ**

Хафаликнинг
ҳалокатли тузоғидан
озод яшаш

МЕНИНГ ЧУҚУР МИННАТДОРЧИЛИГИМ...

Раббийдан сўнг менинг энг ардоқли дўстим бўлмиш турмуш ўртоғим Лизага. Сен ҳақиқатан ҳам мурувватли аёлсан. Бизларни эр ва хотин қилиб қўшгани учун мен Раббийдан то абад миннатдорман. Бу китобни чоп этишда бегараз ёрдамнинг учун раҳмат.

Бу лойиҳа ёзиб битирилиши учун оталари билан ўтказадиган вақтларини қурбон қилган ўғилларим Аддисон, Аустин, Александр ва Арденга. Болалар, сизлар менинг юрагимнинг қувончисизлар.

Чуқур миннатдорчилигим – мазкур номага ишонган ва мени уни чоп этишга руҳлантирган Жон Масонга; қобилияти ва таҳрир қилишда ёрдами учун Дебора Поулалионга; ва мазкур лойиҳада бизлар билан меҳнат қилган Харизма ҳаузнинг тўлиқ штатига. Энг муҳими, менинг астойдил миннатдорчилигим – бизнинг сармовий Отамизга, Унинг таърифлашга тил ожиз инъоми учун; Раббимиз Исо Масихга, Унинг инояти, ҳақиқати ва севгиси учун ва Муқаддас Рухга, мазкур лойиҳа жараёнида садоқатли бошқаруви учун.

Мазкур китоб муаллифдан совға ва сотиш учун эмас.

МУНДАРИЖА

Сўз боши.....	5
Кириш.....	9
1. Мен, хафаманми?.....	15
2. Кўп хафалик.....	25
3. Бу мен билан қандай содир бўлди?.....	41
4. Менинг Отам, Менинг Отам!.....	57
5. Рухий дайдилар қандай туғилганлар.....	75
6. Ҳақиқатдан яшириниш.....	93
7. Ишончли пойдевор.....	109
8. Қўзғалиши мумкин бўлган ҳамма нарса қўзғатилади.....	127
9. Хафалик қояси.....	149
10. Бизлар уларни хафа қилмайлик.....	171
11. Кечирим: Бермагунингизгача олмайсиз.....	185
12. Қасос: Қопкон.....	203
13. Қопконни четлаб ўтиш.....	219
14. Мақсад: Ярашиш.....	233

СЎЗ БОШИ

Сиз кўлингизда тутиб турган мазкур китоб – балки ҳаётингиз давомида сиз учратадиган ҳақиқатга энг муҳим қарама-қаршилиқдир. Бу китобни мен ёзганим учун бу сўзларни айтаётган эмасман, балки унинг мавзуининг моҳиёти учун айтяпман. Хафаликнинг манбаи –шайтоннинг хўрагининг ўзаги бўлиб, у кўпинча энг қийин тўсиқдир ва ҳар бир киши унга шахсан дуч келиши ва уни енгиб ўтиши керак.

Исо Масиҳнинг шогирдлари жуда кўп буюк ва диққатга сазовор мўъжизалар ҳақида гувоҳлик беришди. Улар хайрат билан кўр кўзларнинг очилишини ва ўликларнинг тирилишини кўрдилар. Улар Иса Масиҳнинг ҳаётга таҳдид солувчи довулга жим бўл деб буюрганганини эшитдилар. Улар минглаб одамларнинг бир неча нон ва балиқчалар билан тўйдирилганини кўрдилар. Исо Масиҳ қилган мўъжизаларнинг сони шу қадар чексиз эдики, Муқаддас Ёзувнинг айтишига кўра – бутун дунёдаги китоблар уларни сиғдира олмайди.

Ҳеч қачон илгари одамзод Худонинг мўъжизавий кўли ҳақида бу қадар қуюндек қуйиладиган ҳамда сезиларли йўл билан гувоҳлик берган эмас эди. Шогирдлар хайрагланиб ва лол бўлиб қолган бўлсалар ҳам, уларни шубҳа қирғоғига олиб бориб қўйган нарса – бу мўъжизалар эмас эди. Йўқ, бундай даъват кейинроқ, Исо Масиҳнинг ерлик хизмати хотимасига яқинроқ вақтда келади. Исо Масиҳ шогирдларига деди: ”Агар биродарларингиз кунида етти марта сизга қарши гуноҳ қилса ва кунига етти марта: “Мен тавба қилдим”,- деб сизнинг олдингизга келса, сиз уни кечиришингиз лозим”. Уларнинг зудлик билан берган жавоблари: “Имонимизни

кўпайтиргин” бўлди (Лқ17:3-5). Мўъжизалар, ўликларни тирилтириш ёки денгизни тинчлантириш – имонни кўпайтириш ҳақидаги ўтинчга сабаб бўлмади; балки сизга қарши ногўғри муносабатда бўлган одамларни кечириш ҳақидаги оддий амр.

Исо Масих: “Хафаликларнинг келмаслиги мумкин эмас”,- деди (Лқ.17:1). Гап хафа бўлишга сабаблар бўлмаслиги ҳақида эмас, балки сиз уларга қандай жавоб беришингиз ҳақида. Афсусланарли факт шундан иборатки, баъзилар эмас, балки кўпчилик хафа қилинган ва асирликда тугилмоқда.

Бу китоб чоп этилаётганига ўн йил бўлмоқда. Бу вақт мобайнида бизлар алоҳида шахслардан, оилалардан ва хизматлардан –улар бу китобдаги Худонинг Сўзи ҳақиқатлари воситади шифо топганлари ва ўзгарганлари ҳақида сон-саноксиз хатлар ва кўплаб гувоҳликлар олдик. Бизлар сизларни рухлантириш учун булардан намуна илова қилдик. Буларнинг барча учун бизлар кувонамиз ва бор шарафни Худога берамиз!

Бир етакчи ўртоқлашди: “Бизнинг жамоатимиз катта бўлинишнинг ўртасида эди. Бу умидсиздек туюлар эди. Мен “Шайтоннинг хўраги”дан, бир нусхадан ҳар бир хизматчига бердим. Бўлиниш четлатилди ва бизлар ҳозир бирликдамиз!”

Кўплаб оилалар сақлаб қолинди. Кейинги кунларда, Небраскада воизлик қилганимдан сўнг, бир оила менинг олдимга келди. Хотини гуноҳини эътироф этди: ”Мени ўн йил олдин шу жамоатнинг хизматкорлари хафа қилган эдилар. Мен аччиқландим ва шубҳаланувчи, доимо ўзимни ва мавқеимни ҳимоя қиладиган бўлиб қолдим. Менинг оғриғимдан менинг оилам ҳам азобланди ва менинг эрим мен билан ажралиш жараёнида эди. У нажот топмаган эди ва жамоатда қиладиган иши йўқ эди. Кимдир “Шайтоннинг

хўраги”нинг бир нусхасини менинг кўлимга тутқазди. Мен уни ўқиб чиқдим ва кам вақт ичида хафалик ва аччиқланишдан тўлик озод бўлдим. Менинг эрим менинг ҳаётимдаги ўзгаришларни кўрганида, у ўзининг ҳаётини Исо Масихнинг бошчилигига топширди ва ажралиш жараёнини тўхтатди”. Эри жилмайиб, хотининг ёнида турар эди. Аёл бўлишишни тугатганидан сўнг у ҳаётидаги ва уйдаги ажойиб ўзгаришлар ҳақида гувоҳлик берди!

Мен Флоридадаги Нэпл шаҳрида воизлик қилган вақтимдаги гувоҳлик менинг юрагимга қадалди. Мен сўзлашни бошлашимдан озроқ вақт олдин семиз, ўрта ёшлардаги бир киши жамоат қаршисида турди ва ўзининг фожеавий ҳикоясини йиғлаб сўзлаб берди: “Менинг буту ҳаётим давомида мен ва Худо орасида девор бордек туюлар эди. Мен бошқалар Худонинг ҳузурини ҳис қилаётган йиғинларга қатнашар эдим, бу вақтда мен ҳаммадан ажралган ҳолда қотиб қараб тураверар эдим. Ҳатто мен ибодат қилганимда ҳам енгиллик ҳам, Худонинг ҳузурини ҳам сезмас эдим. Бир неча ҳафта олдин “Шайтоннинг хўраги” китоби менинг кўлимга тушиб қолди. Мен уни тўлик ўқиб чиқдим. Мен бир неча йил олдин шайтоннинг хўрагини ютиб кўйганимни англадим. Мен олти ойлик бўлганимда мени ташлаб кетгани учун ойимдан нафратланар эдим. Мен унинг олдига бориб, уни кечиришим кераклигини тушундим. Мен кўнғироқ қилдим ва ўттиз уч йил давомида иккинчи мартагина у билан суҳбатлашдим. Мен йиғладим: “Ойи, мени ташлаб кетганингиз учун менинг қалбимда сизга нисбатан бутун ҳаётим давомида кечиримсизлик бор эди”. У йиғлай бошлаб деди: “Ўғлим, мен ҳам сени ташлаб кетганим учун ўттиз саккиз йил давомида ўзимдан нафратланиб яшамоқдаман”.

У давом этди: “Мен уни кечирдим ва у ўзини кечирди. Энди биз-

лар ярашдик”.

Сўнгра ажойиб қисми содир бўлди: “Энди мени Худонинг ҳузуридан ажратиб турган девор йўқолди”.

Шу туфайли у бундан қутулди ва йиғлар эди. У кейинги сўзларни қийналиб айтди: “Мен ҳозир Худонинг ҳузурида гўдак каби йиғлаяпман”.

Мен бу асирликнинг кучини ва реаллигини биламан. Мен бир неча йиллар давомида бунинг фалаж қилувчи азобига асир бўлган эдим. Бу китоб назария эмас. Бу танага айланган Худонинг Сўзи. Бу мен шахсан бошимдан кечирган ҳақиқатга тўлиб тошган. Мен бу сизни қувватлантиришига ишонаман. Ўқишингиз жараёнида Раббийдан имонингизни кўпайтиришини сўранг! Сиз имонда ўсишингиз жараёнида, У шараф олади, сиз эса қувончга тўласиз! Худо сизни ўта дуо қилсин.

Жон Бивер.

КИРИШ

Жониворларни қопқонга туширган ҳар бир киши биладики, қопқон муваффақият қозониши учун икки нарсага эга бўлиши керак: Жонивор қоқиниб илиниши учун у яширин бўлиши керак, жониворни қопқоннинг ҳалокатли жағларига жалб қилиш учун унда ёлғон хўрак бўлиши керак.

Жонларимизнинг душмани бўлмиш шайтон ўзининг авровчи ва ҳалокатли қопқонларини қўйишда бу стратегияларнинг иккаловини ҳам қўллайди. Унинг қопқонлари ҳам яширин, ҳам ёлғон хўракли.

Шайтон ва унинг шериклари бўлмиш ёвуз рухлар, кўплаб имонлилар ўйлаганларидек ошқор ҳаракат қилмайди. У айёр ва аврашдан лаззатланади. У ўз ҳатти-ҳаракатларида зийрак, ёвуз ва маккордир. Ёддан чиқарманг: у ўзини нур фариштаси қилиб кўрсатиши мумкин. Агар бизлар Худонинг Сўзи орқали яхши ва ёмон нарсаларни тўғри ажратишни ўрганган бўлмасак, бизлар унинг қопқонлари нима учун қўйилганини англай олмаймиз.

Унинг ўта авровчи ва яширин ёлғон хўракларидан бири – ҳар бир Масиҳий ўз ҳаётида дуч келадиган нарса: хафаликдир. Аслида, хафаликнинг ўзи у ҳали қопқонда турган вақтида ҳалокатли эмас. Аммо бизлар уни қабул қилсак ва ҳазм қилсак, уни юрагимизда боқсак, шундагина бизлар хафа бўламиз. Хафа бўлган одамлар кўплаб қуйидагича салбий ҳосиллар бера бошлайдилар: яралаш, жаҳлланиш, ғазабланиш, рашк, норизолик, жанжал, хафалик, нафрат ва ҳасад.

Кўпинча хафаликни қабул қилганлар ҳатто қопқонга тушган-

ларини билмай қоладилар. Уларнинг диққатлари улар билан нақадар ёмон муносабатда бўлганларига қаратилганлиги туфайли, улар ўзларининг ачинарли аҳволларини пайқамайдилар. Улар ҳақиқатнинг юзига қарашни рад қиладилар. Бизларни кўр қилиш учун душманнинг энг махсулдор усули бу – бизларнинг диққатимизни фақат ўзимизга қаратишдир.

Бу китоб мазкур ҳалокатли қопқонни очиб беради ва қандай қилиб унинг чангалидан қочиш қутулиш ва ундан озод туриш мумкинлигини ёритади. Хафаликдан озодлик ҳар бир масиҳий учун ҳаётий муҳимдир, чунки Исо Масиҳ бу дунёда яшаб, хафа бўлиш учун сабабларга дуч келмаслиги мумкин эмаслигини айтган (Луқо17:1).

Америка жамоатлари бўйлаб ва мен бу воизликни воизлик қилган бошқа халқларда 50%дан ортиқ одамлар тавба қилишга чақириш даъватига жавоб бердилар. Бу катта кўрсаткич бўлса ҳам, барибир ҳали ҳар бир киши шундай жавоб берган эмас. Мағрурлик баъзи одамларни шундай жавоб беришдан тутиб туради. Мен одамларнинг мазкур қопқондан озод бўлганларидан сўнг шифо топганларини, озод бўлганларини, Муқаддас Рухга тўлишганларини ва ибодатларига жавоб олганларини кўрдим. Улар одатда йиллаб излаган нарсаларни, бир лаҳзада, озод бўлганларида олганларини эътироф этадилар.

Йигирманчи асрнинг сўнгги қисмида жамоатда билим жуда кўпайди. Аммо ҳатто билимнинг шу қадар кўпайишига қарамасдан, шундай туюладики, бизлар имонлилар, етакчилар ва жамоатлар орасида бўлинишларни бошимиздан кечирмоқдамиз.

Бунга сабаб: ҳақиқий севгининг йўқлиги туфайли хафалик улкан ва чуқур илдиз отганлигидир. “Билим манман қилади, севги барпо қилади” (1Коринфликларга 8:1). Кўплаб имонлилар мана шу

авровчи қопқонга тушганлар ва бизлар бу нормал ҳаёт тарзи деб ҳисоблаймиз.

Аммо Масиҳнинг келишидан олдин ҳақиқий Масиҳийлар илгари ҳеч қачон бўлмаган даражада бирлашадилар. Мен ишонаманки, бугун саноксиз аёллар ва эркеклар мана шу хафаликнинг қопқонидан озод бўладилар. Бу бутун давлатни қамраб оладиган руҳий уйғонишнинг халқаларидан бири бўлади. Имонсизлар Исо Масиҳни бизларнинг бир-биримизга бўлган севгимизга қараб кўра бошлайдилар, улар бизларда севги йўқлиги учун Уни кўра олмаган эдилар.

Мен шунчаки бир китоб ёзиш учун китоб ёзилишига ишонмайман. Худо мазкур номани менинг юрагимда ёндирди ва мен унинг турғун ҳосилларини кўрдим. Бир чўпон мазкур мавзуни воизлик қилганимдан сўнг менга: “Мен ҳеч қачон бир вақтнинг ўзида шунча одамнинг озодлик олганини кўрган эмасман,”- деди.

Худо менинг юрагимга бу шунчаки бошланиши эканлигини айтди. Кўплаб одамлар мазкур китобни ўқиш жараёнида ва Муқаддас Рух уларни йўналтиришига бўйсунганларида озодлик оладилар, шифоланадилар ва қайта тикланадилар. Мен ишонаманки, сиз бу саҳифалардаги сўзларни ўқишингиз жараёнида Устоз ва Маслаҳатчи уни шахсан сизга йўналтиради. У шундай қилиши жараёнида мазкур ваҳий сўзи сизнинг ҳаётингизга ва хизматингизга буюк озодлик олиб келади.

Бошлашингиздан олдин, келинг, биргаликда ибодат қиламиз:

Ота, Исо Масиҳ номи билан сўрайман, мен бу китобни ўқишим жараёнида сен Муқаддас Рухинг билан Ўз сўзингни менга очгин. Менинг юрагимнинг Сени билишига ва Сенга маҳсулдорроқ хизмат қилишига тўсқинлик қилаётган ҳар бир яширин жойини очгин. Мен

Муқаддас Рухнинг фош қилишини қабул қиламан ва менга нисбатан иродангни бажаришим учун иноятингни сўрайман. Мазкур китобни ўқишим жараёнида Сенинг овозингга қулоқ солишим натижасида Сени янада яқиндан билайин.

БИЗНИНГ ХАФАЛИККА ҚАНДАЙ ЖАВОБ БЕРИШИМИЗ БИЗНИНГ КЕЛАЖАГИМИЗНИ БЕЛГИЛАЙДИ

“Шайтоннинг ёлғон хўраги” бизнинг ҳаётимизни ва хизматимизни ўзгартирди. Бизлар бунинг видеосини камида йигирма марта кўрдик ва китобини қайта-қайта ўқиб чиқдик. Бизнинг хизматимиз бу китобни ва видео таълимотни – ўз ҳаётимизни ва бошқаларнинг ҳаётини ўзгартириш учун қўллади. Мазкур нома жуда кучли ва ўз вақтида айтилган.

С.К.Коннектикут.

МЕН ХАФА БЎЛДИММИ?

Хафаликлар келмаслиги мумкин эмас¹.

–Луқо 17:1

Хизмат юзасидан Қўшма Штатлар бўйлаб саёҳат қилар эканман, мен душманнинг ўта ҳалокатли ва авровчи қопқонини кўра олдим. Бу саноксиз Масихийларни ҳибсда тутади, муносабатларга совуқлик солади ва бизларнинг орамизда бўлган ёриқларни кенгайтиради. Бу хафалик қопқонидир. Хафачилик уларнинг ҳаётларига олиб келган яралар ва оғриқлар туфайли кўплаб Масихийлар ўз даъватларида тўлиқ фаолият юрита олмайдилар. Улар ички имкониятларини тўлиқ намоён қилишдан тўсилган ва маҳрум қилинган. Кўпинча уларга яқин бўлган имондилар уларни хафа қилишган. Бундай ҳолатлардаги хафачиликда одам ўзини унга хиёнат қилингандек сезади. Сано 55:12-14да Довуд шундай фарёд қилади: “Худога умид қиламан, кўркмайман; Одам менга нима қила олади? Сенинг ваъдаларинг мендадир Худоим. Сени улуғлайман. Зеро Сен менинг жонимни ўлимдан, менинг оёқларимни ҳам тўқишишдан кутқардинг, токи мен тирикларнинг нурида Худонинг юзи қаршисида юрайин”.

Булар бизлар бирга ўтирадиган ва биргаликда сано куйлайдиган одамлар ёки балки воизлик қиладиган одам бўлиши мумкин. Бизлар дам олиш кунларимизни улар билан бирга ўтказамиз, иж-

¹ Мазкур матнда бизнинг тилимиздаги Муқаддас Ёзувда: “Васвасалар келмаслиги мумкин эмас”, дейилган. Васвасалар деб таржима қилинган сўз юнончада “скандалон” сўзи бўлиб, у ҳам хафалик, ҳам васваса маъносини билдиради.

тимойй вазифаларни бажарамиз ва улар билан бир ишхонада вақт ўтказамиз. Балки бундан ҳам яқинроқдирмиз. Бизлар бирга ўсиб катта бўлгандирмиз, унга қаттиқ ишонгандирмиз, ёнма-ён яшармиз. Муносабатлар нақадар яқин бўлган бўлса, шу қадар қаттиқ ҳафалик бўлади! Қачонлардир жуда яқин бўлган одамлар орасида энг улкан нафратни учратасиз.

Оқловчилар сизга никоҳни бекор қилиш жараёнига оид энг даҳшатли ва бешафқат ҳатти-ҳаракатларни айтиб беришлари мумкин. Америка янгиликлари доимо оилаларда ноумидликка учраган оила аъзолари томонидан қотиллик содир этилганлиги ҳақида хабар беради. Таъминот, ўсиш, ҳимоя чодири, бизлар севгини қабул қилиб севги беришга ўрганишимиз керак бўлган жой- оила кўпинча бизларнинг оғриғимизнинг илдизи бўлиб хизмат қилади. Тарих бизларга намоиш қиладики, энг қонхўр урушлар –булар фуқаролар урушлари – биродар-биродарига қарши, ўғил отасига қарши, ота ўғлига қарши бўлган урушлардир.

Хафа бўлишга сабаблар, ўзаро муносабатлар рўйхати каби поёнсиздир ва бунда ўзаро муносабатларнинг нақадар мураккаб ва оддий эканлигининг фарқи йўқ. Мана бу ўзгармас ҳақиқатдир: Сизни фақат сиз бепарқ бўлмаган одамларгина хафа қила оладилар. Сиз улардан кўп нарсани кутасиз, умуман олганда, сиз ўзингизни уларга кўп бағишлагансиз. Нақадар одамлардан катта умидга эга бўлсангиз, кулаш шу қадар катта бўлади.

Бизнинг жамоатимизда худбинлик ҳукм суради. Эркаклар ва аёллар бугунги кунларда атрофларидаги одамларни рад қиладилар ва яралайдилар. Бу бизларни ҳайрон қолдирмаслиги керак. Муқаддас Ёзув бу соҳада сўнги кунларда одамлар “ўзларини севувчи” (2Тим.3:2) бўладилар деб аниқ сўзлайди. Бизлар бундай ҳатти-ҳаракатларни

имонсизлардан кутамиз, аммо Повул жамоатдан ташқаридагилар ҳақида сўзлаган эмас эди. У жамоатнинг ичидагилар ҳақида сўзлаган эди. Кўплар яраланган, кўнгли оғритилган, аччиқланган. Улар хафа қилинган! Аммо улар шайтоннинг қопқонига тушганларини фаҳхламайдилар.

Бу бизнинг хатоимизми? Исо Масих бизларга бу дунёда яшаб, хафа қилинмаслигимиз мумкин эмаслигини аниқ айтган. Барибир кўплаб Масихийлар бу содир бўлганида шокка тушишади, хайратланишади ва уларнинг ҳафсалалари пир бўлади. Бундай ҳолатларда фақат бизларга нисбатан шундай нотоўғри муносабатда бўлишди деб ўйлаймиз. Бундай муносабат бизларни аччиқ илдиз пайдо бўлишига очик қилиб қўяди. Шунинг учун бизлар хафаликка нисбатан тайёрланган ва қуролланган бўлишимиз лозим, чунки бизнинг жавобимиз бизнинг келажагимизни белгилайди.

АЛДОВЧИ ҚОПҚОН

Луко 17:1даги “хафалик” сўзи юнон тилидаги “scandalon” сўзидан келиб чиққан. Бу сўзнинг илк қўлланишларида у қопқоннинг ёлгон хўрак қистириладиган қисмини билдирар эди. Демак бизлар ўрганаётган бу сўз кимнингдир йўлига қўйилган қопқонни билдиреди. Янги Аҳдда бу сўз кўпинча душман одамларни ўз қопқонига қандай туширишини таърифлаш учун ишлатилади. Хафалик ёки ваваса бу – шайтон одамларни асир қилиш учун ишлатадиган қуролдир. Повул ёш Тимўтийга шундай насиҳат қилган эди:

Худонинг кули эса жанжалкаш бўлмаслиги керак. Аксинча, у ҳаммага хушфёъл, ўргатишга тайёр, сабр-тоқатли бўлиши керак. У қаршилик кўрсатганларга мулойимлик билан насиҳат қилиши керак, балки Худо уларга ҳақиқатни таниб билишлари

учун тавба қилишни берар, токи улар шайтоннинг тузоғидан озод бўлсинлар; чунки улар унинг иродасига асир қилинган эдилар.

-2Тимўтий 2:24-26.

Жанжаллашадиган ёки қаршиликда турадиган одамлар қопқонга тушадилар ва шайтоннинг иродасини бажаришлари учун асир қилинадилар. Энг ачинарлиси шундаки, улар асирликда эканликларини ҳатто билмайдилар ҳам! Дайди ўғил каби улар ҳам ўзларига келишлари, уйғониб, асл ҳолатларини англашлари лозим. Улар тоза сув ўрнига аччиқ сувлар оқизаётганларини ҳатто англамайдилар. Одам алданганида, у ноҳақ бўлса ҳам, ўзини ҳақ деб ҳисоблайди.

Хафалик қандай содир бўлганлигидан қатъи-назар бизлар хафа бўлган одамларни иккита катта тоифага бўлишимиз мумкин:

1) Уларга нисбатан ноҳақлик қилинган одамлар.

2) Уларга нисбатан ноҳақлик қилинди деб *ўйлайдиган* одамлар.

Иккинчи тоифадаги одамлар бор қалблари билан уларга нисбатан ноҳақлик қилинди деб ўйлайдилар. Кўпинча уларнинг хулосалари ноаниқ маълумотга асосланган, ёки уларнинг маълумотлари аниқ, лекин уларнинг хулосалари нотўғри бўлади. Нима бўлганда ҳам, улар хафа бўлганлар ва уларнинг онглари қоронғилашган. Улар тахминларга, ташқи кўринишга ва ғийбат, гап-сўзларга асосланиб ҳукм қиладилар.

ЮРАКНИНГ АСЛ ҲОЛАТИ

Душман одамни хафалик ҳолатида сақлаб туришининг бир йўли – хафаликни мағрурлик ниқоби остида яширишдир. Мағрурлик сизнинг асл ҳолатингизни тан олишдан тутиб туради.

Бир куни мени иккита хизматчи қаттиқ хафа қилган эди. Одамлар: “Улар сизга бундай қилганларига ҳеч ҳам ишона олмаяпман. Сиз хафа бўлмадингизми?”- дер эдилар. Мен тезда: “Йўқ, ҳаммаси жойида. Мен хафа эмасман,”- деб жавоб берар эдим. Мен хафа бўлиш нотўғри эканини билар эдим, шунинг учун уни инкор қилдим ва хафаликни ўзимда босдим. Мен ўзимни хафа эмасман деб ишонтирдим, аммо аслида мен хафа бўлган эдим. Мағрурлик менинг юрагимнинг асл ҳолатини ниқоблаган эдим.

Мағрурлик сизни ҳақиқат билан ўртоқлашишдан тутиб туради. У сизнинг тасаввурингизни бузади. Ҳаммаси жойида деб ўйлаганингизда сиз ҳеч нимани, ҳеч қачон ўзгартира олмайсиз. Мағрурлик сизнинг юрагингизни қаттиқлаштиради ва сизнинг фаҳмлашингизнинг кўзини қоронғилаштиради. У сизнинг юрагингизни ўзгартиришдан, сизни озод қилишга қодир бўлган тавба қилишдан тутиб туради (2Тимўтий 2:24-26га қаранг).

Мағрурлик сизни ўзингизни қурбон сифатида қабул қилишингизга олиб келади. Сизнинг муносабатингиз мана бундай бўлади: “Менга нисбатан нотўғри муносабатда бўлишди ва ноҳақлик қилишди, шунинг учун менинг шундай ҳатти-ҳаракат қилишим тўғри”. Сиз ўзингизни айбсиз ва ноҳақ айбланган ҳис қилганингиз туфайли, сиз кечиримдан ўзингизни тортасиз. Сизнинг юрагингизнинг асл ҳолати сиздан яширин бўлса ҳам, у Худодан яширин эмас. Фақат сизга ноҳақлик қилганлари учунгина сиз хафаликни сақлаб туришингизга сизга руҳсат берилмаган. Иккита нотўғри иш тўғри ишни келтириб чиқармайди!

ШИФО

Ваҳий китобида Исо Масих Лаодикия жамоатига мурожаат қилиб

аввало улар ўзларини “бой, бойиб кетган ва ҳеч нарсага муҳтож эмас” деб ҳисоблашларини айтади, сўнгра эса уларнинг асл ҳолатларини фош қилади: “аслида сен бахтсиз, бечора, қашшоқ, кўр ва яланғоч эканлигингни билмайсан” (Ваҳий 3:14-20). Улар ўзларининг моддий кучларини руҳий кучларига йўйиб хато қилган эдилар. Мағрурлик уларнинг асл ҳолатларини яширар эди.

Кўплар ҳозир шу аҳволдалар. Мен ўша хизматчиларга нисбатан қаршиликни олиб юрганимни кўришга қобил бўлмаганим каби, улар ҳам ўзларининг юракларининг асл ҳолатини кўра олмайдилар. Мен ўзимни мен хафа бўлганим йўқ деб ишонтирган эдим. Исо Масих Лаодикияликларга ўз алданганлик ҳолатларидан қандай чиқишлари мумкинлигини кўрсатди: Худонинг олтинини сотиб олиш ва ўзининг асл ҳолатини кўриш.

Худонинг олтинини сотиб олинг

Исо Масихнинг алдовдан озод бўлиш учун биринчи насиҳати: “Мендан оловда тозаланган олтин сотиб олгин”,- эди (Ваҳий 3:18). Тозаланган олтин юмшоқ ва қайишқоқ, зангдан, коррозиядан ва турли хил қоришмалардан холи бўлади. Олтин айнан бошқа металллар (мис, темир, никель ва бошқалар) билан қоришган ҳолида қаттиқ, кам қайишадиган ва коррозияга берилувчан бўлади. Бундай қоришма қотишма деб аталади. Бошқа металллар нақадар кўп фоизни ташкил қилса, олтин шу қадар қаттиқ бўлади. Аксинча, нақадар бошқа металлларнинг фоизи кам бўлса, олтин шу қадар юмшоқ ва қайишқоқ бўлади.

Бирдан бизлар параллелни кўрамиз: Тоза юрак тоза олтин каби: юмшоқ, нозик ва қайишқоқ. Ибронийларга 3:13 юрак гуноҳнинг алдовчилиги учун қаттиқлашишини айтади! Агар бизлар хафаликдан қутулишнинг чорасини кўрмасак, у гуноҳнинг аччиқланиш, ғазабланиш, қарама-қаршилик каби кўплаб гуноҳ ҳосилларини кел-

тиради. Мазкур қўшилган нарсалар бизнинг юрагимизни қотишма олтинни қаттиқлаштиргани каби қаттиқлаштиради. Булар бизларни нозиклик ва юмшоқликдан маҳрум қилиб, бизларни ҳиссиз қилиб қўяди. Бизнинг Худони эшитиш ва ҳамма нарсани аниқ кўриш қобилиятимиз пасаяди. Бу алданиш учун ажойиб муҳитдир.

Олтинни тозалаш учун биринчи қадам – уни кукун даражасига-ча келтириб эзиш ва уни флюс деган модда билан аралаштириш-дир. Сўнгра аралашма ўчоққа қўйилади ва катта ҳароратда эрити-лади. Қўшимча металллар ва барча гардлар флюсга интилиб, юза-га чиқадилар. Олтин эса(оғирроқ бўлгани учун) тубида қолади. Қўшимча металллар ёки шлак (флюс билан аралашган мис, темир, цинк) кейин олиб ташланади ва сизда соф метал қолади.

Энди эса Худонинг Сўзига диққат қилинг:

Мана, Мен сени эритдим, лекин кумушга ўхшатиб эмас. Сени азоб-уқубат ўтида синадим.

-Ишайё 48:10.

Ва яна:

Ана шунинг учун, энди агар керак бўлса, турли васвасалар-да бир оз қайғурсаларингизда қувонинглар, токи сизлар-нинг синалган имонингиз оловда синалиб ўтилган, аммо но-буд бўладиган олтиндан ҳам қимматроқ бўлсин. Ўшанда Исо Масиҳнинг намоён бўлишида сизларга ҳурмат-иззат, мақтов ва шараф бўлади.

-1Петъор 1:6-7.

Худо одамни азоблар, синовлар, қайғулар воситасида поклайди. Бу-ларнинг олови бизнинг ҳаётимиздаги Худонинг характеридан ке-чирмаслик, жанжалкашлик, аччиқланиш, ғазабланиш, ҳасад ва

бошқа коришмаларни ажратиб ташлайди.

Синовлар ва азоблар олови бўлмаган жойда гуноҳ осонгина яшириниб олади.

Гуллаб-яшнаш ва муваффақият даврида ҳатто бетавфиқ одам ҳам яхши ва сахий туюлади. Ҳар ҳолда, синовлар олови остида коришмалар юзага чиқади.

Менинг ҳаётимда шундай давр бўлган эдики, мен илгари ҳеч қачон дуч келмаган қаттиқ синовларни бошимдан кечирган эдим. Мен ўзимга яқин бўлган одамларга нисбатан кўпол ва дағал бўлиб қолган эдим. Менинг дўстларим ва оила аъзоларим мандан ўзларини олиб қоча бошладилар.

Ўшанда мен Раббийга фарёд қилдим: “Бу ғазаб қаердан келмоқда? У илгари йўқ эди!”

Раббий шундай жавоб берди: “Болам, олтин оловда эритилаётгандагина унинг коришмалари ва гардлари юзага чиқади”.

Сўнгра У менга менинг ҳаётимни ўзгартирган саволни берди: “Олтин оловга солинишидан олдин сен унинг коришмаларини ва гардларини кўра оласанми?”

Мен: “Йўқ,”-деб жавоб бердим.

“Лекин бу улар йўқ дегани эмас,- жавоб берди У,- Синовларнинг олови сени қиздирганида бу коришмалар ва гардлар юзага чиқади. Улар сендан яширин бўлган бўлса ҳам, Мен уларни доим кўриб турар эдим. Мана энди сен ўзингнинг келажагингни ҳал қиладиган танловга эгасан: Сен хотинингни, дўстларингни, чўпонни, бирга ишлайдиган одамларни айблаб серғазаблиқда қолишинг мумкин ёки нега мазкур гуноҳ чиқиндиси борлигини кўриб, тавба қилишинг, кечирилишни қабул қилишинг мумкин. Шунда мен ўзимнинг чўмичимни оламан ва бу гардларни сенинг ҳаётингдан

олиб ташлайман”.

Ўзингизнинг асл аҳволингизни кўринг

Исо Масих бизнинг тўғри кўра олиш қобилиятимиз – алдовдан озод бўлишимизнинг яна бир калити эканлигини айтган. Кўпинча бизлар хафа қилинганимизда ўзимизни қурбон сифатида қабул қиламиз ва бизларни хафа қилганларни айблаймиз. Бизлар юзага чиқаётган аччиқланишимиз, кечиримсизлигимиз, ғазаб, ҳасад ва қаршилигимизни оқлаймиз. Баъзида бизларни хафа қилганларни бизларга эслатадиганлардан аччиқланамиз. Шунинг учун Исо Масих шундай маслаҳат берган: “Кўриш учун кўзингга кўз мойини суртгин” (Ваҳий 3:18). Нимани кўриш? Ўзингизнинг асл ҳолатингизни! Бу Исо Масих куйида амр қилганидек “рашкли бўлиб, тавба қила олишимиз”нинг ягона йўлидир. Сиз фақатгина бошқаларни айблашни бас қилганингиздагина тавба қила оласиз.

Бизлар бошқаларни айблаб, ўз ҳолатимизни ҳимоя қилганимизда – бизлар кўрмиз. Бизлар ўз кўзимизда хода турганида, биродаримизнинг кўзидан хасни олиб ташлаш учун курашамиз. Бу бизларга озодлик олиб келадиган ҳақиқат ваҳийдир. Худонинг Руҳи бизларга гуноҳларимизни кўрсатганида, У буни доимо шундай амалга оширадики, гўёки гуноҳ бизлардан алоҳида туюлади. Бу бизларга айбдорлик ҳиссини эмас, фош қилинишни олиб келади.

Мен шу учун ибодат қиламанки, сиз бу китобни ўқишингиз жараёнида Худонинг Сўзи онгингизнинг кўзларини ёритсин, токи сиз асл ҳолатингизни кўра олинг ва сиз тўплаб юрган ҳар қандай хафаликдан озод бўла олинг. Мағрурлик ҳақиқатни кўришдан ва тавба қилишдан тутиб туришига руҳсат берманг.

**ХАФА БЎЛГАН МАСИҲИЙ –
БУ ЎЗИГА ҲАЁТНИ ҚАБУЛ ҚИЛГАН,**

АММО ҚЎРҚУВ ТУФАЙЛИ УНИ ЎРТОҚЛАША ОЛМАЙДИГАН ОДАМДИР.

Ўн йилларча илгари, оилавий ҳаётимизнинг йигирма йилдан сўнг, менинг эрим мени ташлаб кетди, чунки у “бошқа бахтли эмас эди”. Мен тўлиқ хонавайрон бўлган эдим. Унинг ташлаб кетиши келтириб чиқарган оғриқдан, ташлаб кетилиш ва рад этилиш азобидан кутулиш кўп йилларни олди. Мен Худодан уни кечиришимга ёрдам сўрадим ва ҳақиқатан кечирдим деб ўйлар эдим, лекин ханузгача юрагимда мен энга олмаган оғриқни олиб юрган эканман. Мен қачонки уни кўрсам, бу менга оғриқ келтирар эди. “Шайтоннинг хўраги”ни ўқиганимдан сўнг, Муқаддас Рух мени ўзимнинг собиқ эрим билан сўхбатлашишга ва бу хафачиликни олиб юрганим учун кечирим сўрашга руҳлантирди. Бизлар ўн йил ичида илк бора суҳбатлашдик. Мен астойдил ишонаманки, мен шифоландим ва озодлик олдим! Мени шу қадар узок вақт ичида асирликда тутган бу занжир юкидан озод қилгани учун Худога миннатдорчилик билдираман.

-Д.В., НЬЮ ЙОРК

ОММАВИЙ ХАФАЛИК

Ўшанда кўплар васвасага тушадилар², бир-бирларини хоинона тутиб берадилар ва бир-бирларидан нафратланишади. Кўплаб сохта пайгамбарлар кўтарилади ва кўпларни йўлдан уришади. Қонунбузарликнинг кўпайиши туфайли, кўпларда севги совийди. Охиригача чидаган эса нажот топади.

-Матто 24:10-13

Матто Хушхабарининг ушбу бобида Исо Масих аср ту-
гашининг аломатларини келтиради. Ўқувчилар Ундан:
“Сенинг келишининг аломатлари қандай?” - дея
сўрадилар.

Кўпчилик имонлилар биз Исо Масих келишига яқин қолган вақтда
яшаётганимизга қўшиладилар. Унинг қайтишининг аниқ кунини
аниқлашга уриниш беҳудадир. Буни фақатгина Ота билади. Аммо
Исо У қандай вақтда қайтишини биз билишимизни айтган ва бу
вақт аллақачон етиб келди! Биз илгари жамоатда, Исроилда ва ду-
нёда Муқаддас китобдаги башоратларнинг бундай миқдорда амал-
га ошганини ҳеч қачон кўрмаганмиз. Шунинг учун биз Исо Масих
Матто 24-бобда айтган вақтинчалик даврда яшаётганлигимизни
ишонч билан айтишимиз мумкин.

Исо Масих келишининг муқаррар аломатларидан бирига эъти-
бор беринг: “Кўпчилик васвасага тушади (ёки кўпчилик хафа

² Мазкур матнда инглиз тилидаги таржималардан биридаги “Хафа қилинадилар” олинган.

бўлади)...”.

Бир қанча ёки айрим одамлар эмас, балки *кўпчилик*.

Биринчидан, бизлар шундай савол беришимиз керак: “Бу васвасага тушганлар ва хафа бўлганлар кимлар?” Бу Масихийларми ёки бизнинг бутун жамиятимизми? Биз ўқишни давом эттириб, жавоб топамиз: “Қонунбузарликнинг кўпайиши туфайли, кўпларда севги совийди”. Ушбу оятда бизнинг “севги” сўзимизнинг ўрнида юнонча: “агапе” сўзи турибди. Бизнинг Янги Ахдда “севги” дея таржима қилинган бир қанча юнонча сўзлар бор, лекин энг кўп тарқалган иккита сўз – бу: “агапе” ва “филео”дир.

ФИЛЕО – бу дўстлар ўртасидаги севгини англатади. Бундай севги муайян шартларда ҳаракат қилувчи дўстона яқинликда намоён бўлади. ФИЛЕО: “Сен менинг елкамда, мен эса сеникида ором оламан” ёки “мен билан мулойим муомалада бўл, шунда мен ҳам сен билан айнан шундай муомалада бўламан”, - дейди.

Бошқа томондан, АГАПЕ – бу Худо Ўз фарзандларининг юракларига қуядиган севгидир. Бу Исо бизга инъом билан берадиган севгидир. У шартсиздир. У ишларга ва ўзаро яқинликка асосланмайди. Бу ҳаттоки уни рад этганларида ҳам қуйилаверадиган севгидир.

Биз Худосиз фақатгина худбин севги билан севишимиз мумкин, яъни у – уни қабул қилмаганларида ёки ўзаро яқинликни топмаганида, ҳаракат қилишни тўхтатади. Бироқ АГАПЕ ҳеч нарсага қарамасдан севади. АГАПЕ – бу айнан Исо Масих барчани кечириб, хочда ўлиб намоён қилган севгидир. Шундай қилиб, Исо Масих айтган бу “кўпчилик” – АГАПЕ севгиси совиган Масихийлардир.

Ҳаётимда ўз севгимни бир инсонга кўрсатиш учун мумкин бўлган ҳамма нарсани қилган вақтларим бўлган эди. Бироқ ҳар сафар мен

унга ўз севгимни намоён қилганимда, у одам менга қарата танкид билан ва қўпол муомала билан жавоб бергандек туюлар эди. Ойлар давомида шундай давом этди ва бир кун сабрим тугади. Мен Худого шикоят қилишни бошлаб: “Менга бас! Энди бу ҳақда мен билан гаплашишингга тўғри келади. Мен ҳар сафар Сенинг севгингни бу одамга кўрсатганимда, у менга жаҳл билан жавоб беради,”- дедим.

Раббий менга сўзлаб: “Жон, сен Худонинг севгисида имонингни ўстиришинг керак,”- деди. Мен: “Нимани назарда тутяпсан?”- дея сўрадим. У: “Ўзининг танасига экувчи танасидан чиришни ўриб олади; Рухга экувчи эса Рухдан мангу ҳаётни ўриб олади. Шу йўсинда яхшилик қилиб, тушкунликка тушмайлик; чунки агар заифлашмасак, ўз вақтида ўриб оламиз”,- дея тушунтирди (Гал.6:8,9).

Сизлар тушуниб етишингиз керак: Сизлар Худонинг севгисини экканингизда, Худонинг севгисини ўриб оласизлар. Буни сизлар эккан ўша даладан имкон қадар ўриб олмасангиз ҳам, ёки хоҳлаганингиздек тезда ўриб олмасангиз ҳам, ушбу рухий қонунда ўз имонингизни ўстиришингиз даркор.

Раббий давом этди: “Улкан муҳтожлик вақтида Мени энг яқин дўстларим ташлаб кетдилар. Яхудо Мени сотди, Петъор Мендан тонди, қолганлари эса, ўз жонини қутқариб қолиш учун қочиб кетдилар. Фақатгина Юҳанно узоқдан ортимдан эргашди. Мен уч йил давомида уларга ғамхўрлик қилдим, бокдим ва уларга таълим бердим. Шундай бўлса ҳам, Мен дунёнинг гуноҳи учун ўлаётиб, барчасини кечирдим. Мен уларнинг барчасини: Мени ташлаб кетган Менинг дўстларимдан бошлаб, ҳатто Мени хочга михлаган рим аскарларигача озод қилдим. Улар кечирим сўрамадилар, лекин Мен уларга текинга бердим. Менда Отанинг севгисидаги имон бор эди. Мен севги экиб, Худонинг Шоҳлигининг кўпчилик ўғилларидан

ва қизларидан севги ўриб олишимни билган эдим. Севги туфайли қилинган Менинг қурбонлигим туфайли улар Мени севадилар”.

Мен сизларга айтганман: “Душманларингни севинглар, сизларни лаънатлаётганларни дуо қилинглар, сизлардан нафратланаётганларга яхшилик қилинглар, сизларга озор бераётганлар ва сизларни қувғин қилаётганлар учун ибодат қилинглар. Шунда сизлар Осмондаги Отангизнинг фарзандлари бўласизлар. Зеро У қуёшини ёвузлар ва яхшилар устидан бирдек чиқаради ва ёмғирини ҳақ одамлар ҳамда ноҳақ одамларга бирдек юборади. Зеро сизларни севувчиларни севсангизлар сизларга қандай мукофот бор? Солиқчилар ҳам шундай қилмайдиларми? Агар сизлар фақат биродарларингиз билан саломлашсангизлар афзалроқ нима иш қиляпсизлир? Солиқчилар ҳам шундай қилмайдиларми?” (Мат.5:44-47).

УЛКАН КУТИШ

Мен намоён қилган севги, Рухга экилганини тушуниб етдим ва охир натижада мен ўша севги уруғини ўриб оламан. Ўрим албатта келишини биламан, бироқ қаердан келишини билмайман. Мен энди ўзим севган одамдан ўзаро яқинликни олмасам, буни омадсизлик деб ҳисобламайман. Менга уни янада кўпроқ севиш қобилиятини бериб, у мени озод қилди.

Агар кўпчилик Масихийлар буни англаб етганларида эдилар, улар васвасага топширилмаган ва тушмаган бўлар эдилар. Одатда биз шундай севгини кўрсатамиз. Биз унинг истаклари амалга ошмаганда, тезда ҳафсаласи пир бўладиган худбин севгида юрамиз.

Агар мен одамлардан нимадир кутсам, ўша одамлар менга панд беришлари мумкин. Улар мени шу қадар ҳафсаламни пир қилишлари

мумкинки, мен уларга нисбатан ишончимни йўқотишим мумкин. Бироқ агарда мен одамлардан ҳеч нарса кутмасам, унда улардан олганларимнинг барчасини нимадир талаб қилгандек эмас, балки баракадек қабул қиламан.

Бизга яқин бўлганлардан маълум хатти-ҳаракатни талаб қилганимизда, ўзимизни васваса ва хафалик учун очамиз. Бошқалардан қанча кўп нарсаларни кутсак, бизда хафалик ва васваса учун шунча кўп имкониятлар бўлади.

ҲИМОЯ ДЕВОРЛАРИМИ?

Хафа бўлган биродар мустаҳкам шаҳардан қаттиқроқдир ва баҳслар қасрнинг тўсини кабидир.

-Ҳик.18:19.

Мустаҳкам шаҳардан кўра, хафа бўлган биродар ёки опа-сингилни энгиш қийинроқдир. Қадимда шаҳарлар деворлар билан ўралган бўлган. Улар чакирилмаган меҳмонларни ва босқинчиларни шаҳарга киришларига йўл қўймаган. Шаҳардаги барча дарвозалар диққат билан назорат қилинган. Солиқ тўламаган кишилар, уни тўламагунларича шаҳарга киритилмаганлар. Шунингдек, шаҳарнинг фаровонлиги ва хавфсизлиги учун хатарли деб ҳисобланган кишилар ҳам унга киритилмаган.

Биз хафа бўлганимизда, юрагимизни хавфдан сақлаш учун ва кейин келадиган жароҳатнинг олдини олиш учун деворлар қураимиз. Биз талабчан бўлиб қоламиз ва кимдан янги жароҳатлар олишдан қўрқсак, ўшаларни киритмаймиз. Бизнинг фикримизча бизларга нимадир бериши керак бўлган кишиларни саралаш мақсадида, биз барча одамларни синчковлик билан филтрдан ўтказамиз.

Ушбу одамлар бизга қарзларини тўлик тўламагунларигача, уларнинг қаршисида дарвозани ёпиб қўямиз. Кимни биз томонда деб ҳисобласак, ўша кишига ўз ҳаётимизни очамиз.

Бироқ кўпинча бу “биз томонимизда” бўлган одамларнинг ўзлари ҳам хафа қилинганлар бўладилар. Шундай қилиб, ёрдам бериш ўрнига, бизлар пайдо бўлган деворларимизнинг устига қўшимча тошларни қўямиз. Бу қачон содир бўлишини биз билмасакда, бир куни ушбу ҳимоя деворлари қамоқхонага айланади.

Ҳақоратланган Масиҳийлар ўзига- ўзи баҳо бериш билан шуғулланиб, диққат-эътиборларини ўзларига қаратадилар. Биз ўзимизнинг ҳақ-ҳуқуқларимизни ва шахсий ўзаро муносабатларимизни диққат билан кузатамиз. Биз ҳар қандай янги жароҳат олиш йўлларидан ўзимизни хавфсизлантиришимиз учун бутун кучимизни сарфлаймиз. Агар биз яна жароҳатланган бўлиш хавф-хатарига қарши қўрқмасдан бормасак, биз Худонинг шартсиз севгисини намоён қила олмаймиз. Бу шарт қўймайдиган, бошқаларга бизни яра-лашга йўл қўядиган севгидир.

Севги ўзиники изламайди, хафа бўлган одамлар эса тобора манфаатпараст ва одамови бўлиб борадилар. Бундай иқлимда Худонинг севгиси совиб боради. Бунинг табиий мисоли Муқаддас ердаги икита денгиздир.

Жалила денгизи сувни бемалол қабул қилади ва беради. У кўплаб, турли хил балиқларга ва денгиз ўсимликларига яшаш муҳити яратиб, ҳаётга тўла. Жалила денгизининг суви Иордан дарёси орқали оқиб ўтиб, Ўлик денгизига қўйилади. Бироқ Ўлик денгиз сувни бермасдан, фақат уни қабул қилади. Унда ҳеч қандай балиқлар ёки ўсимликлар йўқ. Жалила денгизининг тирик суви – Ўлик денгизнинг оқмайдиган суви билан бирга ўлик сувга айланади. Агар ҳаёт

Ўзида тутиб турилса – у яшай олмайди: у бошқаларга текин берилиши керак.

Шундай қилиб, хафа бўлган Масихийлар – бу ҳаётни қабул қиладиган, бироқ кўркув сабабли уни чиқара олмайдиган одамлардир. Бунинг натижасида эса, ҳаттоки унга кириб келадиган ҳаёт ҳам хафалик қамоқхонаси деворларининг чегараларида турғун бўлиб қолади. Янги Аҳд буларни қотмалар деворлари деб атайди.

Зеро жангимиздаги қуроллар тана измига оид эмас, балки истехкомларни барбод қилиш учун Худо томонидан қудратлидир. *Булар билан* Худони таниб билишга қарши кўтариладиган ҳар қандай ҳаёл ва кеккайишни йиқитамиз; ҳар қандай фикрни Масихга бўйсунитиши учун асир қиламиз...

-2 Коринфликларга 10:4-5.

Бу қотмалар улар орқали ўтадиган барча маълумотларни ўрганадиган муайян фикрлаш шаблонларини яратади. Гарчи улар бошида ҳимояни таъминлаш мақсади билан ҳаракатланган бўлсалар, энди улар азоб-уқубатлар ва хатолар манбасига айландилар, чунки билимга ва Худони таниб-билишга қарши қурашадилар.

Биз барчасини ўзимизнинг ўтмишдаги хафаликларимиз, хўрликларимиз ва кечинмаларимиз орқали филтрдан ўтказсак – Худога ишонишнинг иложи йўқ деб ўйлаймиз. Биз Худо айнан айтган *нарсасини* назарда тутаётганига ишонмаймиз. Бизлар Худони бизнинг ҳаётимизда бошқа одамлар томонидан кўйилган стандартлар бўйича ҳукм қилганимизда – Унинг эзгулигига ва содиқлигига шубҳа билан қараймиз. Бироқ Худо одам эмас. У алдай олмайди (Сонлар 23:19). Унинг йўллари – бизнинг йўлларимиз эмас, биз-

нинг фикрларимиз – Унинг фикрлари эмас (Ишайъё 55:8-9).

Хафа бўлган одамлар ўзларининг вазиятларини тасдиқлаш учун Ёзувнинг оятларини топадилар, бироқ бу Худонинг Сўзига ногўғри муносабатда бўлишдир. Худонинг Сўзини севгисиз билиш - вайрон қилувчи куч ҳисобланади, чунки у одамни қонунчи қилиб, уни мағрурлантиради (1Кор.8:1-3). Бу бизларни кечиримсизлигимиз учун тавба қилишнинг ўрнига, ўзимизни оқлашга ундайди. Бу шундай муҳитни яратиб берадики, биз бу муҳитда йўлдан озишишимиз мумкин, чунки Худонинг севгисисиз билим адашишга олиб боради.

Исо Ўзининг “кўплар хафа бўладилар” дея тасдиқлаган фикридан сўнг, У зудлик билан сохта пайғамбарлар ҳақида огоҳлантиради: “Кўплаб сохта пайғамбарлар кўтарилади ва кўпларни йўлдан уришади” (Матто 24:11). Улар йўлдан урадиган бу кўплар ким? Жавоб: бу хафа бўлганлар ва севгиси совиб, васвасага тушган одамлардир (Матто 24:12).

СОХТА ПАЙҒАМБАРЛАР

Исо бу сохта пайғамбарларни “қўй кўринишида келадиган бўрилар” деб атамоқда (Матто 7:15). Бу ўзиникини изловчи тамагир одамлардир. Улар ташқаридан Масихийларга, яъни, қўй кўринишига эгадирлар, бироқ бўри табиатига эгадирлар.

Бўрилар қўйларнинг атрофида айланиб юришни яхши кўрадилар. Улар масихийлик йиғинининг оддий аъзолари орасида пайдо бўлгани каби, минбар ортида ҳам шундай пайдо бўлишлари мумкин. Бундай одамлар Масихийлар сафига билдирмасдан кириб бориш ва йўлдан уриш учун душман томонидан юборилгандир. Улар-

ни таълимоти ва башорати бўйича эмас, ҳосили бўйича билиб олиш мумкин. Уларнинг ҳаётларининг ва хизматларининг ҳосили унчалик яхши бўлмаган вақтда, уларнинг таълимоти кўпинча соғлом бўлиб кўриниши мумкин. Хизматчи ёки оддий масиҳий -қандай воизлик қилаётганига қараб эмас, балки қандай яшаётганига қараб билинади. Бўрилар ҳар доим соғлом ва кучли қўйларни эмас, жароҳатланган ва ёш қўйларни излайдилар. Бу бўрилар одамлар эшитиши керак бўлган нарсани эмас, эшитишни хоҳлаётган нарсаларни гапирадилар. Бундай одамлар соғлом таълимотни эшитишни истамайдилар, улар кимдир уларнинг қулоқларига хушомад қилишларини хоҳлайдилар. Келинг, Повул охириги кунлар ҳақида нима деяётганини кўриб чиқамиз:

Шуни ҳам билгинки, охириги кунларда оғир замонлар келади. Чунки одамлар... мурасасиз (инглизчада “кечирирсиз”)... диёнатнинг тусига эга бўла туриб, аммо унинг куч-қудратидан воз кечганлар. Бундайлардан узоқлашгин! Чунки шундай замон келадикки, одамлар соғлом таълимотга чидай олмайдилар, лекин улар ўз эҳтиросларига биноан қулоқларига ёқимли сўзларни гапирадиган муаллимларни ўзларига тўплайдилар. Улар қулоқларини ҳақиқатдан ўгириб, афсоналарга бурадилар.

-2Тим. 3:1-5; 4:3-4.

Улар диёнатнинг ёки “масиҳийликнинг” тусига эга бўлишини, бироқ унинг кучидан юз ўгиришларини билиб қўйинг. Улар диёнатнинг кучидан қай тарзда юз ўгиришлари мумкин? Улар масиҳийлик уларни кечирирсизликдан кечирилиликка ўзгартириши мумкинлигини рад этадилар. Улар ўзларининг юқоридан туғилиш кечинмаларини гапиришдан ва Исо Масиҳнинг издошлари эканликларидан мақтаниб юрадилар. Бироқ улар ўзлари мақтаниб юрган нарса-

лар – уларнинг юракларини ёриб киришига ва уларда Масихнинг табиатини келтириб чиқаришига йўл қўймайдилар.

АХБОРОТ АВЛОДИ

Бу алданган эркаклар ва аёллар билим учун рашкка эга бўлишларини, аммо бу билимни ҳеч қачон ўзлари учун қабул қилмасдан ўзгаришсиз қолишларини Повул ваҳийда кўра олди. Мана у буларни қандай таърифлади: “...доимо ўқиб юрадилар, лекин ҳеч қачон ҳақиқатни билишга эриша олмайдилар” (2Тим. 3:7).

Агарда Повул бугун тирик бўлганида эди, у айтганларини ҳақиқатда кўриб, қаттиқ хафа бўлган бўлар эди. У конференцияларга, семинарларга, жамоат хизматларига борган ва Ёзувнинг билимини қовлаётган кўпчилик эркакларни ва аёлларни кўрган бўлар эди. У уларнинг “мувафаккият қозонувчи” ҳаёт билан янада кўпроқ худбинларча яшаш учун “янги ваҳийлар” топиш пайида юрганликларини кўрган бўлар эди. У масихий хизматчилар буларнинг барчасини “тўғри сабаблар” дея оқлаб, бир-бирларини қандай судга бераётганликларини кўрган бўлар эди.

У масихий нашрларда ва радиода Худонинг эркакларига ва аёлларига қандай ҳужум қилаётганликларини кўрган бўлар эди. У харизматлар хафаликдан қочиш учун бир жамоатдан бошқасига қандай югураётганликларини кўрган бўлар эди. Уларнинг барчаси бошқаларни кечира олмаётган бир вақтда – Исо Масихнинг ҳукмронлигини очиқчасига тан оладилар. Повул: Эй, сизлар, иккиюзламачи ва худбин авлод! Тавба қилинглар ва алдовдан озод бўлинглар!”- дея баланд овоз билан бақирган бўлар эди.

Сизлар қатнаётган Муқаддас Ёзув мактабларида ва семинар-

ларда нақадар кўп ваҳийлар олаётганингизнинг, қанча китоб ўқиганингизнинг, ҳаттоки, неча соат ибодат қилишингизнинг ва Муқаддас Ёзув ўқишингизнинг аҳамияти йўқ. Агар сиз хафа бўлган бўлсангиз ва кечиримсизликда бўлсангиз ҳамда бу гуноҳ учун тавба қилишни рад этсангиз – сиз ҳақиқатни таниб-билишгача етиб борган эмассиз. Сиз васвасада юрибсиз ва ўзингизнинг иккиюзламачилик ҳаёт тарзингиз билан бошқаларни ҳам саросимага солмоқдасиз. Сизда қандай ваҳий бўлишидан қатъий назар, сизнинг танангиз умуман бошқа нарса ҳақида гапиради. Сиз – ўзидан ҳақиқатни эмас, васваса ва ёлғондан иборат бўлмиш аччиқ сувни оқизувчи булоққа айланасиз.

ХИЁНАТ

Шунда кўплар хафа бўладилар, бир-бирларини хоинона тугиб берадилар ва бир-бирларидан нафратландилар.

-Матто 24:10, инглизчадан сўзма-сўз таржима.

Келинг, бу фикрни текшириб чиқамиз. Агар биз унга янада диққат билан назар солсак, кетма-кетликка эга жараённи кўрамиз. Хафалик хоинликка олиб келади, хоинлик эса нафратга олиб келади.

Даставвал айтилганидек, хафа бўлган одамлар ўз атрофларини ҳимоя деворлари билан ўрайдилар. Ўз-ўзини ҳимоя қилиш мақсадимизга айланади. Биз ўзимизни нима қилиб бўлса ҳам ҳимоя қилишни ва хавфсизлантиришни хоҳлаймиз. Бу бизни хоинликка қодир қилади. Биз хоинлик қилганимизда – ўзганинг ҳисобига ва одатда, бизлар ўзаро яқин муносабатда бўлган одамнинг ҳисобига ўз хавфсизлигимизни ёки манфаатимизни излаймиз.

Шундай қилиб, Худонинг Шоҳлигида хоинлик – имонли ўзганинг

ҳисобига ўз хавфсизлиги ва манфаатини излаганида содир бўлади. Ўзаро муносабатлар нақадар яқин бўлса, хиёнат шу қадар дахшатли бўлади. Хоинлик аҳднинг жиддий бузилишидир. Хоинлик юз берганида- ҳақиқий тавба бўлмагунича ўзаро муносабатлар тиклана олмайди.

Хоинлик жиддий оқибатлар билан нафратга олиб боради. Муқаддас Ёзув: “Ўз биродаридан нафратланадиган ҳар кимса қотилдир. Ҳеч бир қотил эса Худода мавжуд бўлган абадий ҳаётга эга бўлмайди”, - деб аниқ айтмоқда (1Юҳан.3:15).

Бугун биз имонлилар орасида ҳафаликнинг, хоинликнинг ва нафратнинг мисолларини яна ва яна учратишимиз ачинарлидир. Бу уйларимизда ва жамоатларимизда ниҳоятда кенг тарқалган ва энди табиий ҳол ҳисобланади. Биз шунчалик ҳиссиз бўлиб қолдикки, ҳатто бир хизматчи бошқасини судга бераётганини кўрганимизда – энди бошқа қайғурмаймиз. Имонли эр-хотинлар судда бир-бирига даъво қилиб, ажрашиш суд жараёнини кўтараётгани – энди бизни хайрон қолдирмайди. Жамоатлардаги бўлинишлар олдиндан айтиб бўладиган, оддий ҳолат бўлиб қолди. Хизмат сиёсатлари доимо юқори даражада ўйналмоқда. Буни жамоатнинг ёки Осмон Шохлигининг манфаати учун дея ниқобга солмоқдалар.

Масихийлар улар билан кўпол муомала қилмасликларига ва уларнинг ҳолатларидан бошқалар ўзига фойда олмасликларига ишончи комил бўлмагунларича, “ўзларининг ҳақ-ҳуқуқларини ҳимоя қиладилар”. Наҳотки биз Янги Аҳднинг насиҳатини унутган бўлсак?

Ноҳақликка чидаб туришингиз сиз учун яхшироқ эмасми?
Бирор нарсангиздан маҳрум бўлиб қолишингиз сиз учун яхшироқ эмасми?

-1Коринфликларга.6:7.

Наҳотки бизлар Исонинг сўзларини унутган бўлсак?

Аmmo Мен сизларга айтаман: “Душманларингни севинглар, сизларни лаънатлаётганларни дуо қилинглар, сизлардан нафратланаётганларга яхшилик қилинглар, сизларга озор бераётганлар ва сизларни қувғин қилаётганлар учун ибодат қилинглар”.

-Матто 5:44.

Наҳотки биз Худонинг амрини унутган бўлсак?

Ҳеч нарсани рақобат ва шуҳратпарастлик билан қилманглар, лекин онгингизда камтар бўлиб, сизлар бир-бирингизни ўзингиздан яхшироқ деб ҳисобланглар.

-Филип.2:3.

Нега бизлар бу севги қонуни бўйича яшамаймиз? Нега бизлар ҳаттоки алданиш хавфи бўлган вазиятда бир-биримиз учун жонимизни беришнинг ўрнига, хоинлик қилишга тезмиз? Бунинг сабаби: Бизнинг севгимиз совиган, бу эса биз ўз манфаатимизни излашимизга ва ўзимизни ҳимоя қилишимизга олиб келади. Бизлар ўзимиз учун ўзимиз ғамхўрлик қилишга ҳаракат қилганимизда – бизлар учун ғамхўрлик қилишни Худонинг қўлларига ишониб топшира олмаймиз.

Исога ёвузлик қилганларида, У ёвузликка ёвузлик билан жавоб қайтармади, бироқ Ўз жонини Худога, Ҳақ Судьяга топширди. Ёзув бизларга Унинг йўлидан боришимизни насиҳат қилади.

Сизлар ана шунга даъват этилгансизлар. Чунки Масих ҳам биз учун азоб чекиб, бизга намуна қолдирди, токи биз Унинг изидан юрайлик. У ҳеч қандай гуноҳ қилмаган, Унинг оғзидан маккорлик сўзлари ҳам топилмаган эди. У ҳақорат

килинганида, ҳақорат билан жавоб қайтармас эди. У азоб чекиб, дўқ-пўписа қилмас эди; лекин Ўзини Ҳақ Ҳукмдорга топширар эди.

-1Петъор 2:21-23.

БИЗГА ҚОБИЛИЯТ БЕРУВЧИ

Бизлар танага эмас, Худога умид қиладиган жойга келишимиз лозим. Кўпчилик Худони ўз ҳаётининг булоғи дея атаб, Уни шарафлайдилар, аммо етимлар каби яшайдилар. Улар: “Исо – менинг Раббий ва Худойим”,- дея ўз оғизлари билан эътироф этиб, ҳаётларини ўз қўлларида ушлаб турадилар.

Сизлар энди бундай гуноҳ – хафалик нақадар жиддий эканлигини кўряпсизлар. Агар унга барҳам берилмаса, у оқибат натижада ўлимга олиб келади. Сиз хафа бўлиш васвасасига қарши турганингизда, Худо буюк ғалабани беради.

АГАР ШАЙТОН БИЗНИ ИСТАГАН ВАҚТИДА ЙЎҚ ҚИЛИШИ МУМКИН БЎЛГАНИДА ЭДИ, У АЛЛАҚАЧОН БИЗЛАРНИ ЙЎҚ ҚИЛГАН БЎЛАР ЭДИ.

Мен бу китобни ўқишимдан олдин, мен Худо билан муносабати йўқ ҳолатда эдим. Мен нажот топган эдим, аммо Худо ва менинг орамда унчалик тўғри бўлмаган нимадир бор эди. Мен йўқотилиш Раббий томонидан эмаслигини билар эдим, шунчаки муаммо нимада эканлигини билмас эдим. Мен бир куни дўстимнинг уйида эдим ва унда Жон Бивернинг: “Шайтоннинг хўраги” китоби бор эди. Мен уни уйимга олиб келдим ва уни ўқий бошладим. Мен китобни қўлимдан қўймас эдим. У шу қадар мойланган эдики, менинг руҳим уни шунчаки ютар эди. Китобнинг ярмига келганимда, мен ва Раббийнинг орасида турган нарса хафалик руҳи эканини пайқаб қолдим.

-С.С., ЖОРЖИЯ

БУ МЕН БИЛАН ҚАНДАЙ СОДИР БЎЛДИ?

Юсуф уларга деди: ... мана, сизлар менга қарши зулм қилишни ўйладинглар; аммо Худо...буни яхшиликка ўғирди.

-Ибт. 50:19-20.

Биз биринчи бобда барча хафа бўлган одамларни икки-та асосий гуруҳга бўлдик: 1) Уларга нисбатан ноҳақлик қилинган одамлар. 2) Ҳақиқатда бундай бўлмаган бўлса ҳам, уларга нисбатан ноҳақлик қилинди деб *ўйлайдиган* одамлар. Мен бу бобда биринчи тоифага тегишли бўлган *одамларга* эътибор қаратмоқчиман.

Келинг, ушбу саволдан бошлаймиз: Агарда сизга нисбатан ҳақиқатан ҳам ноҳақлик қилинган бўлса, хафа бўлишингиз учун асосингиз борми? Жавоб олиш учун келинг, Ёқубнинг севимли ўғли Юсуфнинг ҳаётига қараймиз (Ибтидо 37-38 боблар).

ТУШ МУДҲИШ ВОҚЕАГА АЙЛАНДИ

Юсуф Ёқубнинг ўн биринчи ўғли эди. Отаси уни бошқа биродарларидан кўра кўпроқ яхши кўргани ва унга рангли кийим совға қилиб, бошқалар орасида уни ажратгани учун катта акалари уни ёмон кўриб қолган эди. Худо Юсуфга иккита туш берди. У биринчи тушида далада боғланган буғдой боғламини кўрди. Унинг боғлами кўтарилиб, тикка турди ва ўша вақтда биродарларининг

боғламлари унинг боғламига сажда қилдилар. Иккинчи тушида у, унга сажда қилиб турган қуёшни, ойни ва ўн иккита юлдузларни кўрди (бу- отасини, онасини ва биродарларини англатар эди). У ўз тушини биродарларига айтиб берганида, улар, табиий, унинг қувончини бўлишмадилар. Аксинча, уни янада кўпроқ ёмон кўриб қолдилар.

Бундан сўнг кўп ўтмай, ўнта катта биродарлар яйлов излашга отасининг подаси билан жўнадилар.

Ёқуб улардан хабар олиш учун Юсуфни юборди. Катта акалари уларга яқинлашиб келаётган Юсуфни кўриб: “Мана, туш кўрувчи келяпти. Келинлар, уни ўлдирамиз! Кейин унинг тушлари нима бўлишини кўрамиз. У бизнинг бошлиғимиз бўлишини айтди. У ўлганида, бизларни бошқаришга уриниб кўрсинчи!”-дедилар. Шундай қилиб, у ўша жойда ўлиши учун уни чуқур қудукқа ташладилар. Юсуфни йиртқич ҳайвонлар тилка-пора қилганига отасини ишонтириш учун биродарлари унинг кийимини ечиб олиб, йиртиб ташладилар ва ҳайвоннинг қонига беладилар.

Лекин биродарлар Юсуфни қудукқа ташлаганларидан сўнг, Мисрга кетаётган исмоилликларнинг карвонини кўриб қолдилар. Шунда Яхудо: “Эй йигитлар, тўхтанлар, агар биз унга шу чуқурда ўлишига йўл қўйсак, бундан бизга ҳеч қандай фойда бўлмайди. Келинлар, уни қуллика сотамиз ва унинг устида унча-мунча пул ишлаб оламиз. У барибир биз учун ўликка айланади ва ҳеч қачон бизнинг жонимизга тегмайди, биз эса ўлжани ўзаро бўлишиб оламиз”, -деди.

Улар уни ўн икки кумуш тангага сотдилар. Улар хафа бўлган эдилар, шунинг учун уни меросдан ва оиладан жудо қилиб сотдилар. Буларнинг барчаси унинг қондош акалари томонидан қилинганлигини эсан чикарманг, уларнинг отаси бир, танаси ва қони бир эди.

Биз умуман бошқа маданиятда тарбияланганмиз, шунинг учун бу

одамлар қанчалик даҳшатли ишни содир этганликларини тушунишимиз қийин. Бундан ёмонроғи фақатгина қотиллик бўлиши мумкин холос! Ўша вақтларда ўғилга эга бўлиш ниҳоятда муҳим эди. Ўғиллар оталарининг номларини сақлаб қолганлар ва унда бор мулкининг барчасини мерос қилиб олганлар. Юсуфнинг биродарлари уни отасининг номини ва меросини олиш имкониятидан умрбод маҳрум қилишди. Улар уни ўз ҳаёт муҳитидан суғуриб олиб, унинг номини ўчириб ташладилар.

Одамни бошқа мамлакатга қулликка сотганларида, у ўлгунига қадар қул бўлиб қолар эди. У уйланган аёл ҳам худди шундай қулга айлана, уларнинг ҳамма болалари ҳам қул бўлар эдилар!

Қул бўлиш туғилиш қийин эди, лекин таърифлаб бўлмас қийинчилик – бу улкан бойликнинг ва буюк келажакнинг меросхўри бўлиб туғилиб, уларни йўқотишга маҳкум қилиниш эди. Юсуф учун нима содир бўлишини ҳеч қачон билмаслик осонроқ эди. У гўёки тирик мурда эди. Ишончим комилки, у акаларим қулликка сотганларидан кўра, ўлдирилсалар яхшироқ бўлар эди, деган васвасага тушган. Юсуфнинг акалари қилган ишнинг моҳияти – ёвуз ва ваҳший эди.

ЎТМИШГА НАЗАР

Мен Юсуфнинг тарихини айтиб бераётганимда, сизлар аллақачон унинг ниҳоясини билсангиз керак. Агар бу нима билан тугагани билса, у жуда руҳлантирувчи тарихдир. Бироқ Юсуф бу ҳақида билмаган. Ҳаммаси қуйидагича туюлар эди: у ҳеч қачон отасини ҳам, унга Худо берган тушнинг ижросини ҳам бошқа кўрмайди. У ўзга мамлакатда қул эди. У Мисрни ташлаб кета олмайди. У умрбод ўзга одамнинг шахсий мулки эди.

Юсуфни фиръавнга ўн йилдан буён хизмат қилиб келган унинг амалдори ва қўриқчиларнинг бошлиғи Пўтифар исмли одамга сотдилар. Юсуф ўз оиласидан ҳеч қандай хабар эшитмади ва отаси уни ўлган деб ҳисоблаганлигини тушунди. Оиласининг ҳаёти усиз давом этди. Отаси Юсуфни қачонлардир қутқара олишига унда ҳеч қандай умид йўқ эди.

Юсуф вақтлар ўтиши билан у билан яхши муносабатда бўлган хўжайинида илтифот топди. Пўтифар Юсуфни ўзининг бутун хонадони ва мол-мулклари устидан қўйди. Лекин Юсуфнинг яшаш шароитлари яна яхшиланиб бораётган бир вақтда, Пўтифарнинг хотинининг юрагида ниҳоятда ёмон нарса туғилди. У унга эҳтиросли нигоҳларини қаратди ва у билан зино қилишни хоҳлади. У ҳар куни уни йўлдан уришга ҳаракат қилди, бироқ Юсуф уни рад этди. Бир куни Юсуф билан ёлғиз қолганларида, уни бурчакка сиқиб, уни ўзи билан ётишга мажбурлади. У рад этди ва шошганидан, унинг қўлида кийимини қолдириб қочиб кетди. Юсуф бундай қилганида, аёл ўзини камситилган ҳис қилди ва Юсуфни зўрлашга уринганликда айблаб, қичқирди. Пўтифар Юсуфни фиръавннинг қамоқхонасига ташлади.

Фиръавннинг қамоқхонаси Америкадаги қамоқхоналарга умуман ўхшамаслигини айтиб ўтиш лозим. Мен бир қанча қамоқхоналарда хизмат ўтказганман ва улар қанчалик ёмон бўлмасин, фиръавннинг зиндони билан тенглаштирганда, улар шаҳар ташқарисидаги ҳовли жойга ўхшар эди. У жойда куёш нури ҳам, хоналарнинг деворлари ҳам йўқ эди, фақатгина нурдан ва иссиқликдан маҳрум қилинган чанг босган зиндон эди. Шароитлар шафқатсиз ва ғайриинсоний эди. Маҳбусларни у ерга фақатгина “қайғу” нонига ва сувига эга бўлиб, аста-секин ўлиш учун ташлар эдилар (3Шох.22:27). Уларга

фақатгина тирик қолишлари ва азобланишда давом этишлари учун етарлича овқат берар эдилар. Сано китобидаги 104:18га мувофиқ, Юсуфнинг оёқлари кишанлардан оғрир эди ва у унинг танаси темир қафасда эди. У бу зиндонга ўлиш учун ташланган эди.

Агар у мисрлик бўлганида эди, унда ҳеч бўлмаганда озод бўлишга қандайдир имкон бўлар эди, лекин зўрлашда айбланган ўзга ерлик кул сифатида жуда оз умидга эга ёки умуман умидга эга эмас эди. Бундан оғир вазият бўлмайди. Одам фақатгина ўлмасдан нақадар паст қулаши мумкин бўлса - Юсуф шу қадар қулаган эди.

Сиз унинг бу зиндоннинг зим-зиё қоронғулигида фикрларини тушуна оласизми? “Мен хўжайинимга ўн йил содиқ ва ҳалол хизмат қилдим. Мен унинг хотинидан кўра ишончлироқман. Мен Худога ва ўз хўжайинимга содиқ қолдим. Менга бунинг учун мукофот қандай? Зиндон!

Шундай таасуротдаманки, мен қанча тўғри йўл тутишга ҳаракат қилсам, менга шунча ёмон бўлмоқда. Қандай қилиб, Худо бунга йўл кўйиши мумкин? Наҳотки биродарларим мендан Худонинг ваъдасини ҳам ўғирлашга муваффақ бўлган бўлса? Нима учун бу Қудратли, Аҳднинг Худоси мени қутқариш учун менинг вазиятларимга аралашмади? Наҳотки содиқ ва севувчи Худо Ўз хизматкорларига шундай ғамхўрлик қилиши керак бўлса? Бу менга нима учун? Мен нима қилдим? Мен фақатгина Худодан нимадир эшитганимга ишондим”. Ишончим комилки, у шундай ёки шунга ўхшаш фикрлар билан курашган.

Ўша пайтда унинг озодлиги ниҳоятда чегараланган эди, лекин унда ўзи билан содир бўлган воқеага қандай муносабат билдиришни танлаш ҳуқуқи бор эди. У хафа бўлиб, ўз биродарларидан ва охир натижада Худодан аччиқланадими? Яшашга ундайдиган сўнги са-

бабдан ўзини маҳрум қилиб, унга берилган ваъданинг бажарилишига бўлган ҳар қандай умидларидан воз кечадими?

Худо вазиятни назорат қиладими?

Мен ўйлайманки, буларнинг ҳаммаси ўтиб кетгунича, бирор марта Юсуфнинг онгига булар- уни давлатни бошқаришга тайёрлаш учун Худонинг иш жараёни эканлиги келмаган. У келажакдаги ҳокимиятини уни сотган биродарлари устидан қандай қўллайди? Юсуф ўз азоблари орқали итоат қилишни ўрганди. Унинг биродарлари Худо моҳирона ишлатган қурол бўлдилар. Юсуф Худони берган ваъдаси бўйича излаганида бу ваъдада қаттиқ тутадими?

Балки Юсуф ўша тушларни кўрганида, у уларга унинг ҳаётидаги Худонинг илтифотининг тасдиғи деб ўйлагандир. У ўша пайтда ҳокимият – одамни бошқаларнинг орасидан ажратиб ташлаш учун эмас, балки хизмат қилиш учун берилишини англаб етмаган эди. Кўпинча бундай тайёргарлик жараёнларида биз Худонинг улуғворлигига қаратилган бўлишнинг ўрнига, вазиятларимизнинг тоқат қилиб бўлмаслигига қараймиз. Бунинг натижасида биз азоб чекамиз ва бизнинг барча кулфатларимизда айблаш мумкин бўлган одамни излаймиз. Худо барчасининг олдини олиши мумкинлиги ва бизга барча бу даҳшатни бошдан кечиришни бермаслиги, лекин У бундай қилмаганлиги ҳақидаги ҳақиқат билан тўғридан-тўғри дуч кеганимизда- биз кўпинча Уни айблаймиз.

Юсуфнинг онгида: “Мен Худо ҳақида менга маълум бўлган нарсаларга мувофиқ яшадим. Мен Унинг низомларини бузмадим, Унга қаршилиқ қилмадим. Мен фақатгина Худонинг Ўзи берган тушни айтдим. Бунинг натижасида мен нимага эгаман? Менинг биродарларим менга хоинлик қилдилар ва мен кулликка сотилдим! Отам мени ўлган деб ҳисоблайди ва мени топиш учун Мисрга ҳеч қачон

келмайди”,- деган фикрлар жаранглашда давом этган. Унинг учун асосий айбдорлар биродарлари бўлган. Улар уни ушбу зиндонга ташлаган кучлар эдилар. Эҳтимол у, агарда Худо у тушида кўрган ўша вазиятни ва ҳокимиятни унга берса, барчаси нақадар бошқача бўлиши ҳақидаги ўйларни аллалагандир. Агар биродарлари унинг келажагини кесиб ташламаганларида барчаси нечоғлик бошқача бўлар эди.

Бизнинг биродарларимиз ва опа-сингилларимиз бошқаларни айблаб, худди шу тузукқа тушишларини нақадар тез эшитиб турамиз. Масалан: “Агар хотиним бўлмаганида эди, мен аллақачон хизматда бўлар эдим. У менга қаршилик қилди ва менинг нақадар кўп орзуларимни барбод қилди”.

“Агар ота-онам бўлмаганида эди, ҳаётим яхши бўлган бўлар эди. Улар менинг шу топдаги ҳолатимда айбдордирлар. Нима учун бошқаларнинг ота-оналари яхши, меники эса йўқ? Агар менинг ота-онам ажрашмаганларида эди, менинг шахсий оилам яхши аҳволда бўлар эди”.

“Агарда инъомимни менда бўлган чўпоним бўлмаганида эди, мен озод бўлган бўлар эдим ва менга ҳеч нарса ҳалакит бермаган бўлар эди. У менга хизматдаги вазифамни бажаришга имкон бермади. У жамоатдаги одамларни менга қарши қилиб қўйди”.

“Агар аввалги эрим бўлмаганида эди, менда ва менинг болаларимда шунча пул муаммолари бўлмас эди”.

“Агар жамоатда бу аёл бўлмаганида эди, етакчилар билан муносабатим ҳозиргача яхши бўлар эди”.

Бу рўйхатни чексиз давом эттириш мумкин. Ўзининг ҳамма муаммоларида барчани айблаш ва агар бу одамлар бўлмаганида,

сизга қанчалар яхши бўлишини тасаввур қилиш осон. Сизнинг хафсалангиз пир бўлишида ва кулфатларингизда уларни айбдор деб ҳисоблайсиз.

Мен кейинги вазиятга диққат қилишни хоҳлайман: Ҳеч қандай эркак, аёл, бола ёки шайтон сизни Худонинг иродасидан чиқара олмайди! Сизнинг тақдирингиз фақатгина Худонинг кўлларидадир. Юсуфнинг биродарлари Худо унга берган ваҳийни йўқ қилишга тиришиб, ҳаракат қилдилар. Улар Юсуфнинг тушларига барҳам берилди дея ўйладилар. Уларнинг оғизлари: “Келинлар энди, уни ўлдирамиз ва бирор бир чуқурга ташлаймиз... ва кўрамиз, унинг тушидан нима чиқар экан”, - деди (Ибтидо 37:20). Улар уни ўлдиришга чоғландилар. Бу бахтсиз воқеа эмас эди. Бу тушуниб қилинган иш эди. Улар Юсуфга омад учун бирор бир имконият қолдиришни хоҳламадилар.

Лекин сизлар нима деб ўйлайсизлар, наҳотки улар уни кулликка сотганларида, Худо осмонда Ўз Ўғлига ва Муқаддас Рухга қараб: “Энди нима қиламиз? Унинг биродарларини нима қилганликларига қаранг. Улар Юсуф учун бўлган Бизнинг режамизни барбод қилдилар. Биз тезроқ нимадир ўйлаб топишимиз керак. Бизда қўшимча вариантлар борми?” – деган бўлса?

Кўплаб Масихийлар инқироз вақтларида самода айнан шундай ҳолат содир бўлаяпти деб ўйлайдилар. Отанинг Исо Масихга бундай деяётганини тасаввур қила оласизми: “Исо, Джимни ишдан ҳайдадилар, чунки унинг имонли ҳамкасблари у ҳақда ёлғон гапирдилар. Бизлар нима қиламиз? Сенда ерда қандайдир банд бўлмаган иш жойи борми?”, ёки “Исо, Салли аллақачон 34 ёшда, бироқ у ҳозиргача турмушга чиқмади. Сенда ерда унинг учун бирор-бир уйланмаган эркак борми? Чунки Мен унинг учун тайёрлаган эркак

Саллини қоралаган ва юрагини Саллидан совутган энг яқин дугонасига уйланди”. Бу беъмани туюлади, бироқ бизнинг реакциямиз гувоҳлик берадики, биз Худони шундай тасаввур қиламиз.

Келинг, Юсуф бугунги кунлардаги жамоатларимизда қандай муносабатда бўлиши мумкинлигини кўриб чиқамиз. Агарда у бизларнинг кўпчилигимиз каби бўлганида эди, нима қилишини билган бўлар эдингиз. У қасос режаларини тузган бўлар эди. У ўзини қуйидагича фикрлар билан юпатган бўлар эди: “Мен уларгача етиб борганимда уларни ўлдираман! Мен билан шундай қилганликлари учун уларни йўқ қиламан. Улар бу учун тўлов тўлайдилар”.

Бироқ, агарда Юсуфнинг акаларига нисбатан муносабати шундай бўлганида эди, Худо уни ўша зиндонда чириб кетиш учун қолдирган бўлар эди. Чунки агар у камокхонадан шундай хоҳишлар ва ниятлар билан чиққанида эди, у Исроилнинг бўлажак ўнта қабиласидаги бошлиқларнинг ҳаммасини ўлдирган бўлар эди. Улар орасида у орқали Масих туғилиши керак бўлган Яхудо ҳам бор эди.

Ҳа, Юсуф билан бетавфиқларча муносабатда бўлган одамлар Исроилнинг қабилла бошлиқлари эдилар. Худо эса Иброҳимга ундан бутун бир халқни келтириб чиқаришни ваъда берган эди. Улар орқали охир натижада Раббийнинг Ўзи – Исо Масих келиб чиқиши керак эди! Юсуф хафалик юракка кириб боришига рухсат бермади ҳамда Худонинг режаси у ва унинг биродарлари учун уларнинг ҳаётларида мустаҳкамланди.

БУНДАН ҲАМ ЁМОНИ БЎЛИШИ МУМКИН ЭДИМИ?

Зиндон Юсуф учун элаш даври бўлди, шунингдек, янги имкони-

ятлар даври бўлди. Зиндонга Юсуф билан бирга ташланган иккита маҳбус бор эди: уларнинг иккаласи ҳам ташвишлантирувчи туш кўрдилар. Юсуф бу иккала тушни ҳам хайрон қоларли аниқлик билан таъбир қилиб берди. Бир маҳбус қатл қилинаётган бир вақтда, бошқаси ўз мансабига тикланиши керак эди. Юсуф ҳадемай озод этилиши лозим бўлганидан, у қайта фиръавннинг илтифотини қозонганида уни эсга олишини сўради. Ўша одам яна фиръавнга хизмат қилишни бошлади, аммо у икки йил ўтса ҳамки, Юсуф ҳақида бир оғиз ҳам сўз айтмади. Бу Юсуфнинг ҳафсаласи пир бўлиши учун яна бир сабаб, хафа бўлишига яна бир имконият эди. Худода ҳар доим режа бор!

Фиръавн ниҳоятда кўрқинчли туш кўрганида Юсуфнинг вақти келди. Унинг сеҳргарлари ва доно кишиларидан ҳеч бири бу тушнинг маъносини тушунтириб бера олмади. Айнан ўша вақтда қайта тикланган хизматкор Юсуф ҳақида эслади. У Юсуф унинг тушини ва бошқа маҳбуснинг тушини таъбирини қандай айтиб берганини айтди. Юсуфни фиръавннинг олдига олиб келдилар ва Миср подшоҳига бу туш яқинлашиб келаётган очликни билдиришини таъбир қилди ҳамда бу тангликка қандай тайёргарлик кўриш ҳақида унга доно маслаҳатлар берди. Фиръавн тезда Юсуфнинг обрўсини кўтариб, уни Мисрда ўзидан сўнг иккинчи бошқарувчи қилиб қўйди. Юсуф Худо томонидан унга берилган донолик ёрдамида мамлакатни яқинлашиб келаётган машаққатли вақтларга тайёрлади. Кейинроқ очлик барча маълум халқларни қамраб олганида, Юсуфнинг биродарлари ёрдам олиш учун Мисрга боришларига тўғри келди. Агар Юсуф юрагида биродарларига қарши бирор нарсага эга бўлганида эди, бу- уни амалга ошириш учун қулай фурсат бўлар эди. У уларни қамоққа умрбод қамаб қўйиши, азоблаши ва

ҳаттоки ўлдириши мумкин эди ва ҳеч ким уни айблай олмас эди, чунки у Мисрда фиръавндан кейин турувчи иккинчи шахс эди. Унинг биродарлари эса фиръан учун ҳеч қандай аҳамиятга эга эмас эдилар. Бироқ Юсуф биродарларига нонни текин берди. Шундай сўнг Мисрда унинг оиласи учун энг яхши ер ажратиб берилди ва улар ушбу ернинг ёғидан едилар. Хуллас, уларга бутун Мисрдаги энг яхши ер майдони берилган эди. Юсуф уни лаънатлаганларни дуо қилди, ундан нафратланувчиларга эзгулик қилди (Матто 5:44га қаранг).

Худо Юсуфнинг биродарлари нима қилишларининг барчасини олдиндан билган. Раббий ҳали Юсуфга ўша тушларни бергунига қадар ёки ҳали умуман уларнинг бирортаси туғилгунига қадар, улар шундай йўл тутишларини билар эди.

Янада яқинроқ келиш учун биродарлари яна қайтиб келганларида Юсуф уларга нима деганига эътибор беринг: “Энди эса, сизлар мени бу ерга сотганлигингиз ҳақида қайғурманг ва ачинманг, чунки Худо мени сизларнинг жонларингиз сақлаб қолиниши учун сизлардан олдин юборди. Зеро энди ер юзида икки йил очлик бўлади. Яна беш йил ер ҳайдаш ва ўриш бўлмайди. Худо мени сизларни ерда тирик қолдириш ва сизларнинг жонларингизни буюк нажот билан сақлаб қолиш учун сизлардан олдин юборди. Шундай қилиб мени бу ерга сизлар эмас, Худо юборди...” (Ибтидо 45:7-8).

Сано 104:16-17 оятларга назар ташланг: “Ерга очлик чақирди; ҳар қандай ноннинг шохини қирди. Уларнинг олдидан одамни юборди. Юсуф қулликка сотилди”.

Юсуфни ким юборди? Унинг биродарларими ёки Худо? Икки гувоҳнинг оғзидан биз кўрамизки, уни Худо юборган. Юсуф ўз биродарларига: “Мени бу ерга сизлар юбормадингиз”, - дея аниқ айт-

ган. Рухнинг гапирганига кулоқ тутинг!

Аввал айтганимдек, ҳеч бир ўладиган одам ёки шайтон Худонинг режасини сизнинг ҳаётингиздан сиқиб чиқара олмайди. Агар сиз бу ҳақиқатни қабул қилсангиз, у сизни озод қилади. Бироқ сизни Худонинг иродасидан чиқара оладиган биргина одам бор – бу сизнинг ўзингиз!

Исроил халқи ҳақида фикр юритинг. Худо уларни Миср куллигидан олиб чиқиш ва Ваъда қилинган ерга олиб бориш учун уларга ҳалоскорни, Мусони юборди. Саҳродан бир йил кечганларидан сўнг, ваъда қилинган ерни кўриб келишлари учун Исроил етакчиларидан айғоқчилар юборди. Улар шикоят қилиб қайтиб келдилар. Улар ҳарбий соҳада исроилликлардан кўра кучлироқ ва бўйлари баландроқ бўлган ўша ернинг алқларидан кўрққан эдилар.

Иешуа бин Нун ва Халеддан ташқари бутун Исроил халқи шу етакчиларга қўшилди. Одамларга улар ўша жойда ўлиб кетишлари учун Худо уларни бу ерга олиб келгандек кўринди. Улар Мусодан ва Худодан хафа бўлдилар. Бир йилдан ортиқроқ вақт мобайнида вазият шу алфозда бўлди. Уларнинг хафа бўлишлари – ушбу авлоднинг ваъда қилинган ерни ҳеч қачон кўрмасликларига олиб келди.

Кўпгина одамлар Раббийга оловда хизмат қилганлар, бироқ улар билан ё бетавфиқ одамлар, ё тана изми билан яшайдиган Масихийлар ёмон муносабатда бўлганликлари сабабли қийин ҳаётий вазиятларга тушиб қолганлар. Ҳақиқат шундан иборатки, ҳақиқатдан ҳам улар билан ноҳақ муомалада бўлишган. Бироқ хафа бўлиш – бу уларни Худонинг иродасидан чиқаришни ўз ичига олган душмanning мақсадини бажаришни билдиради.

Хафаликни қабул қилишни рад этиб, сиз Худонинг иродасида қолган бўласиз. Агарда сиз хафа бўлсангиз, сиз душмanning шахсий ниятини ва иродасини бажаришни бошлашингиз учун у сиз-

ни озроқ ишлатади. Нимани танлашни қарор қилинг. Хафаликдан нарироқда туриш кўп фойдага эга.

Раббий бу ҳақида олдиндан билмасидан туриб ҳеч нарса бизга қарши қилинмаслигини тушунишимиз лозим. Агар шайтон ўзи хоҳлаганида бизни ҳалок қила олганида эди, у аллақачон бизни йўқ қилар эди, чунки у одамларни жон-жаҳди билан ёмон кўради. Ҳар доим ўзингизда ушбу насиҳатга эга бўлинг:

Бошингизга оддий инсоний васвасадан бошқа васваса келмаган. Худо эса содиқдир, У кучингиз етмаган васвасага тушишга йўл қўймайди, лекин васваса пайтида бардош беришингиз учун ҳалос йўлини (Инглизчада: “аниқ қутулиш имкониятини”) ҳам беради”.

-1Коринфликларга.10:13.

Шуни билиб қўйингки, бу ерда шунчаки “ҳалос бўлиш имконияти” эмас, “аниқ ҳалос бўлиш имконияти” дейилмоқда. Раббий биз келажакда дуч келадиган ҳар бир ҳужумкор вазиятни у қанчалик улкан бўлмасин кўради ва ундан ҳалос бўлишнинг аниқ имкониятини У олдиндан назарга олган. Янада ҳайратланарлиси шундаки, агарда биз Худога бўйсунсак ва хафаликдан озод бўлсак, кўпинча, Худонинг режаси тугагандек кўрингани ҳақиқатда, унинг бажарилиши йўлига айланади.

Шундай қилиб, билиб олинг, хафаликни қабул қилишни рад этиб, Худога бўйсунинг: “Иблисга қарши турунглар ва у сизлардан қочиб кетади” (Ёқуб 4:7). Биз ўз юрагимизга хафаликни киритмасдан, шайтонга қарши турамиз. Эҳтимол, туш ёки ваҳий сиз уни қутганингиздан бошқача амалга ошар, бироқ Унинг Сўзи ва ваъдалари ҳеч қачон йўққа чиқмайди. Бизлар фақатгина итоатсизлигимиз билан уларни ҳаётимиздан жудо қилиш хавфига эгамиз.

ХОИНЛИКНИНГ БОШҚАЧА КЎРИНИШИ

Кўпчилик Юсуф каби ўз биродарлари томонидан бундан азобларни ва бундай даҳшатли муносабатни бошдан кечирган эмас. Агарда у билан унинг душмани шундай йўл тутганида, бу унчалик оғриқли бўлмас эди. Бироқ бу унинг туғишган биродарлари, унинг танаси ва қони эди. Улар уни ҳимоя қилишлари, қўллаб-қувватлашлари, далда беришлари ва у ҳақида ғамхўрлик қилишлари лозим бўлган одамлар эдилар. Юсуф чидашига тўғри келган хоинликдан кўра мудҳишроқ сценарий борми?

**БИРОДАРЛАР ЁКИ ОПА-СИНГИЛЛАР
ТОМОНИДАН
ЁВУЗЛИКНИ ВА РАД ҚИЛИНИШНИ БОШДАН
КЕЧИРИШ БОШҚА ГАП,
БИРОҚ ОТА ТОМОНИДАН ЁВУЗЛИКНИ ВА РАД
ҚИЛИНИШНИ
ҚАБУЛ ҚИЛИШ БОШҚА ГАП.**

Мен махсус коллеж ва олийгоҳ ўқитувчисиман. Мен яқин кунларда: “Шайтоннинг хўрагини” ўқиб чиқдим. У менинг хаётимга бир қанча вахийлар олиб келди. Мен бунинг видеосини талабалар билан ўртоқлашдим ва Муқаддас Рух синфимизда шу қадар кучли эдики, ҳар бир киши хафаликларини эътироф қилди ва кечирим сўради. Бир неча болалар бу уларнинг хаётларидаги энг ажойиб кун эканини айтдилар. Бир талаба анча муддатдан буён суҳбатлашмайдиган отаси билан ярашди. Бошқа бирида эса буваси яралаган чуқур яралар шифолана бошлади. Раббий бу болаларга қудратли тарзда ёрқин хизмат қилди. Бу нома учун сизга раҳмат.

-Р.Ф. , ИНДИАНА

МЕНИНГ ОТАМ, МЕНИНГ ОТАМ!

Менинг отам! ...Менинг қўлимда ёвузлик, макр ҳам йўқлигини билгин

ва ишонгин. Мен сенга қарши гуноҳ қилмадим; сен эса жоним-ни олиш учун уни изламоқдасан.

-1Шоҳ, 24:11.

Биз ўтган бобда Юсуфнинг биродарлари уни ўлдиришга ҳаракат қилганликларини кўриб чиқдик. У хоинлик сабабли қандай оғриқни бошдан кечирганлигини кўрдик. Эҳтимол, сиз бунга ўхшаш вазиятдадирсиз. Сизга энг кўп яқин бўлганлар, севги ва далда кутган одамларингиз томонидан хоинликка дуч келгандирсиз.

Мен ушбу бобда биродарларнинг хоинлигидан кўра, янада оғриқлироқ вазиятни кўриб чиқишни хоҳлайман. Биродарлар томонидан ёвузликни ва рад этилишни бошдан кечириш бошқа гап, бироқ ота томонидан ёвузликни ва рад этилишни бошдан кечириш умуман бошқа гап. Мен оталар ҳақида гапирганимда, фақатгина жисмоний оталарни назарда тутганим йўқ, лекин Худо бизнинг устимиздан қўйган ҳар қандай етакчиларни назарда тутяпман. Бу бизни севиши, барпо қилиши, озиқлантириши ва бизга ғамхўрлик қилиши лозим бўлган одамлардир.

СЕВГИ-НАФРАТ МУНОСАБАТЛАРИ

Отаси хоин бўлган мисолни кўздан кечириш учун подшоҳ Шоул ва Довуднинг орасидаги ўзаро муносабатни кўриб чиқамиз (1Шох.16-31га қаранг). Уларнинг ҳаётлари, Худонинг пайғамбари Шомуил Довудни Исроил устидан подшоҳликка мойлаганидан сўнг учрашганларидан олдинроқ бирлашган эди. Довуд: “Бу ўша Шоулни мойлаган одам. Демак, мен ҳақиқатан подшоҳ бўламан”, - деб ўйлаб, завқ-шавқли ўйга чўккандир. Шоул Худога кулоқ солмаганлиги сабабли ёвуз руҳ томонидан азобланар эди. Тинчлик – фақатгина кимдир торли чолғу асбобини чалганидагина келар эди. Шоулнинг хизматкорлари унинг учун чала оладиган ва унга хизмат қиладиган ёш йигитни излай бошладилар. Шоҳликнинг хизматкорларидан бири Иешайнинг ўғли Довудни тавсия қилди. Подшоҳ Шоул Довудга одам юборди ва уни хизмат қилиш учун саройга тақлиф қилди.

Балки Довуд: “Худо Шомуил пайғамбар орқали берган ваъдасини бажаришни бошлади. Мен подшоҳлик даражасига етишимга шубҳа йўқ. Бу подшоҳлик йўлига менинг биринчи қадамим бўлади”, - деб ўйлаган бўлса керак.

Бир куни отаси Довуддан филистимликлар билан жанг майдонида бўлган катта акаларига озиқ-овқат олиб бориб беришини сўради. Довуд у жойга етиб бориб, қирқ кун давомида Худонинг қўшинини ҳақорат қилаётган филистимликларнинг яккама-якка курашувчиси Голиётни кўрди. Бу девқоматни енгганга подшоҳ қизини беришини Довуд билди.

Довуд подшоҳнинг олдига келди ва ундан Голиёт билан жангга чиқишига рухсат беришини сўради. У Голиётни ўлдирди ва Шоулнинг қизига эга бўлди. У аллақачон ўша вақтгача Шоулнинг

илтифотига эга бўлган ва подшоҳ билан ёнма-ён яшаши учун саройга таклиф қилинган эди. Шоулнинг тўнғич ўғли Довуд билан абадий дўстлик аҳдини тузди. Шоул Довудга топширган *топшириқларининг* барчасида у одамли эди, зеро Худонинг қўли унинг устида эди. Подшоҳ унга шоҳ ўғиллари билан бирга бир дастурхондан овқатланишни таклиф қилди.

Довуд шод эди. У саройда яшар, подшоҳ дастурхонидан овқатланар, подшоҳнинг қизига уйланган, Ионафан билан дўстлашган ва ўзининг ҳар бир ишида муваффақиятли эди. У Исроил халқининг севгисини ва илтифотини қозонди. У Шомуилнинг башорати қандай амалга ошаётганини кўра олиши мумкин эди.

Шоул Довудни ўзининг бошқа барча хизматкорларидан афзал кўрар эди. У унга отаси каби бўлиб қолган эди. Шоул уни тарбиялашига, ўргатишига ва бир кун буюк иззат-икром билан уни тахтга ўтказишига ишончи комил эди. Довуд Худонинг содиқлигидан ва эзгулигидан хурсанд эди. Бироқ ҳаммаси бирдан ўзгарди.

Шоул ва Довуд биргаликда жангдан қайтаётганларида, Исроилнинг барча шаҳарларидан аёллар чикдилар ва рақсга тушиб, *шундай* куйладилар:

“Шоул мингтани ўлдирди, Довуд эса ўн мингтани ўлдирди”. Бу Шоулни ғазаблантирди ва ўша кундан бошлаб, у Довудни ёмон кўриб қолишни бошлади. Довуд унинг учун киннор³ чалаётганида, Шоул икки маротаба уни ўлдиришга уринди.

Муқаддас Ёзув айтадики, Шоул Довуддан нафратланган. Чунки Худо у билан эмас, Довуд билан эканлигини у билар эди. Довуд қочиб кетиб қутилиб қолишга мажбур эди ва сахрога қочиб кетди.

Довуд: “Нима бўляпти,- дея ўйлади,- илгари менинг тарбияловчим

бўлган одам мени ўлдиришга уринмокда. Мен нима қилай? Шоул – Худонинг мойланган хизматкори. Агар у менга қарши чиқса, менда муваффақият учун қандай имкон қолади? У Худонинг халқини бошқарувчи, Худонинг одами, подшоҳдир. Нима учун Худо буларга йўл қўйди?”

Шоул уч мингта танланган исроил қўшинига бошчилик қилиб, Довудни бир саҳродан бошқасигача таъқиб қилди, бир ғордан бошқасигача қувди. Уларнинг мақсади фақатгина битта эди: Довудни ўлдириш.

Ўша лаҳзада ваъдадан фақатгина соя қолди. Довуд энди бошқа саройда яшамас ва подшоҳ дастурхонидан овқатланмас эди. У зах ғорларда яшар ва саҳрода яшайдиган ҳайвонларнинг охиригача емаган гўштларнинг қолдиқлари билан озиқланар эди. У бошқа подшоҳ билан бирга ўтирмас, аксинча, қачонлардир елкама-елка туриб жанг қилган одамлар томондан таъқиб қилинар эди. Унда иссиқ тўшак ва хизматкорлар йўқ эди, у сарой аъёнларидан бошқа мақтовлар эшитмас эди. Унинг хотинини бошқасига бердилар. У ватансиз, ёлғиз дарбадар бўлиш нима эканлигини тушунган эди.

Эътибор беринг, шайтон эмас, Худо Довудни Шоулнинг паноҳи остига қўйган эди. Нима учун Худо нафақат бунга йўл қўйиб берди, балки буни режалаштирди ҳам? Нима учун Довуднинг нигоҳи қаршисида илтифотни намоён қилишди, уни бирдан қайтариб олиш учунми? Довуд учун васваса даври бошланди, у фақатгина Шоулдан эмас, бироқ Худодан ҳам нолиши ва хафа бўлиши мумкин эди. Азобли саволлар Худонинг донолигига ва Худонинг режаларига шубҳа билан қараш васвасасини кучайтирди.

Шоул ҳар қандай баҳо эвазига бу йигитни ўлдиришни хоҳлар эди ва унинг ақлдан озиши кўчайиб борди. Довуд умидсизликка тушиб қолди.

Нод шаҳрининг рухонийлари уни подшоҳнинг топшириғи билан юрибди деб ўйлаб, Довудни яшаш жойи билан, озиқ-овқат билан таъминладилар, шунингдек, унга Голиётнинг қиличини бердилар. Довуд Шоулдан қочиб юрганлигини улар билмас эдилар. Раббийга Довуд учун илтижо қилганларидан сўнг, уни жўнатиб юбордилар.

Шоул бу ҳақда билиб қолиб, ғазабланди. У Раббийнинг саксон беш нафар айбсиз рухонийларини ўлдирди ва бутун Нод шаҳрини: эркакларни, аёлларни, болаларни, гўдакларни, сигирларни, эшакларни ва қўйларни қиличдан ўтказди. У амаликларнинг устидан чиқарилиши керак бўлган ҳукми айбсиз одамларнинг ва ҳайвонларнинг устидан чиқарди. У қотилга айланди. Қандай қилиб Худо бундай одамга қачонлардир Ўз Рухини қуйган эди?

Бир куни Шоул Довуд Эн-гади саҳросида эканлигини билиб қолди ва ўзи билан уч минг кишилик қўшинни олиб, унинг ортидан жўнади. У қувиш пайтида ҳожат чиқариш учун бир ғорнинг оғзида тўхтади ва унинг шундоққина орқасида Довуд яшириниб турганлигини билмади. Шоул ўзининг ёнига подшоҳлик кийимини қўйди. Довуд билдирмасдан яширинган жойидан чиқиб, кийимнинг бир четини кесиб олди ва билдирмасдан яшириниб олди. Шоул ғордан чиққан заҳоти, Довуд ерга қадар сажда қилди ва унга: “Менинг отам, қарагин! Кийимингнинг бир парчаси менинг қўлимда! ...Менинг қўлимда ёвузлик ҳам, макр ҳам йўқлигини билгин ва ишонгин. Мен сенга қарши гуноҳ қилган эмасман. Сен эса менинг жонимни олиш учун уни излаб юрибсан”,- деди (1Шох,24:11).

Довуд Шоулга: “Менинг отам! Менинг отам!” –дея фарёд қилди. Сизларга аниқроқ бўлши учун: У: “Менинг юрагим қандайлигига қарагин! Менинг отам бўлгин. Мен йўлбошчига муҳтожман!” – деди. Довуднинг юрагида умид яшар эди.

ОТАЛАР ҚАЕРДА?

Мен Масихнинг танасидаги беҳисоб эркакларнинг ва аёлларнинг юракларида шундай кичкирикни эшитганман. Уларнинг кўпчилиги Худонинг даъватига эга бўлган ёш одамлардир. Улар ота учун: уларни ўқитадиган, севадиган, қўллаб-қувватлайдиган ва далда берадиган одам учун нола қиладилар. Мана, нима учун Худо: “У оталарнинг (етакчиларнинг) юракларини фарзандларига (Худонинг халқига) ва фарзандларнинг юракларини оталарига буради, токи Мен келиб, ер юзини лаънат билан шикастламайин”, - деган (Малъахи 4:6).

Бизнинг мамлакат 1940-1950 йилларда ўз оталаридан (ота-оналаридан, етакчиларидан ва хизматчиларидан) айрилган ва бугунги кунларда бизнинг вазиятимиз тобора ёмонлашмоқда. Бизнинг уйлари-миздаги, уюшмаларимиздаги ва жамоатларимиздаги кўпгина етакчилар Шоулга ўхшаб келажак авлоддан кўра, ўзларининг эҳтиёжлари ташвишида юрибдилар.

Шундай муносабат туфайли, етакчилар, ўз хизмат мақсадларига-халққа хизмат қилиш машинаси деб қараш ўрнига, Худонинг халқига хизмат мақсадини амалга ошириш манбаи деб қарамқдалар.

Жароҳатланган ҳаётлар ва синиб қолган одамларнинг баҳоси билан эришилган натижа – асосий мақсаднинг муваффақият қозонгани билан оқланмоқда. Муваффақият учун адолат, шафқат, бенуксонлик ва севгидан кечилади. Уларнинг қарорлари пулга, шунингдек, ютуқларининг сонига асосланади.

Бу Довуд бошидан кечирганидек воқеаларни бошдан кечиришга эшик очади, боз устига, Шоул ўз подшоҳлигини сақлаб қолиши керак эди. Одамлар билан муносаатнинг бундай кўриниши кўпчилик етакчилар учун маъқулдир, чунки улар буни Хушхабар тарқатиш мақсади билан оқлайдилар.

Нақадар кўп етакчилар ўз одамларини шубҳа сабабли йўқотадилар? Нима учун бу етакчилар бу қадар шубҳаланувчи? Чунки улар Худога хизмат қилмайдилар. Улар ўзларининг мақсадларига хизмат қиладилар. Улар Шоул каби улар ўз даъватларига ишонмайдилар ва бу ҳасад ва мағрурлик олиб келади. Улар имонли эканликларини биладиган бошқа одамлардаги қобилиятларни кўра оладилар ва бундай одамларни токи улардан ўзларига фойда келгунича ишлатишга ҳаракат қиладилар. Шоул Довуднинг ўзи учун хавф-хатар эканлигини кўрмагунича унинг муваффақиятларидан роҳатланди. Шундан сўнг у Довудни мансабда пасайтирди ва уни ўлдириш учун имкон излади.

Мен кимга ишонишни излаётган жуда кўп ёш эркеклар ва аёллар билан суҳбатлашганман. Улар ўрганишни, етакчисига қулоқ солишни хоҳлаганлар ва уларга ота бўлиши учун кимнидир излаганлар. Бироқ Худо улар рад этилиш ва ёлғизлик орқали ўтишларига йўл қўйган. Бу – Худо Довудда ҳосил қилган нарсани уларда ҳам ҳосил қилишни хоҳлагани учун содир бўлди. Руҳ нима дейишига диққат билан қулоқ солинг.

Довуд Шоул уни ёвуз ва исёнкор одам деб ҳисоблаганлигидан ташвишда эди. У ўз юрагини текшириши керак эди: “Мен нимада ноҳақман? Нима учун Шоулнинг юраги менга қарши шунчалик тез қарши бўлиб қолди?” Довуд агар у Шоулга ўз севгисини исбот қилишга муяссар бўлса, унинг иноятига қайтишини, шундагина Шомуилнинг башорати амалга ошишини ўйлаган. Мана, нима учун у хайқирган: “Менга сени ўлдиришимни айтдилар, бироқ мен сенга шафқат қилдим. Мен фақатгина кийимингнинг бир четини кесиб олдим, токи сен менинг қўлимда ёвузлик ҳам, исён ҳам йўқлигини кўриб, била олгин” (1Шох. 24:11га қаранг).

Отасидан ва етакчисидан рад этилганликни бошдан кечирган одамларнинг барчаси ўз-ўзини айблашга мойилдирлар. Улар азоб билан ўйлайдилар: “Мен нима қилдим? Наҳотки менинг юрагим нопок эди? Етакчининг юрагини ким менга қарши қаратди?” Сўнгра улар яна қабул қилинган бўлишлари учун ҳар доим ўзларининг айбсиз эканликларини исботлашга уринадилар. Бироқ бу қанчалик азобли бўлмасин, улар буни қанча кўп тиришиб қилсалар, ўзларини шунча кўп рад этилган ҳис қиладилар.

КИМ МЕН УЧУН ҚАСОС ОЛАДИ?

Шоул Довуд уни ўлдириши мумкин бўлганини, аммо буни қилмаганини кўрганида, у Довуднинг олийжаноблигини тан олди. Шу сабабли у ва унинг одамлари кетдилар. Довуд бундай деб ўйлаган бўлса керак: “Энди подшоҳ мени қайта тиклайди. Эндиликда башорат амалга ошади. Шубҳасиз, у менинг юрагимни кўради ва менга нисбатан муносабати ўзгаради”.

Бунчалик тез эмас, Довуд! Орадан бир неча кун ўтганидан сўнг, Довуд Гахил тепалигида яшириниб юрганлигини Шоулга етказдилар. Шоул яна ўзи билан яна ўша уч мингта аскарни олиб Довуднинг орқасидан жўнади. Довуднинг ҳафсаласи пир бўлганлигига ишончим комил. Довуд Шоул уни онгли равишда ва қатъий ўлдиришни хоҳлаётганлигини тушуниб етди. У рад этилганликни нақадар ҳис қилган бўлиши керак! Шоул Довуднинг юрагини билар эди, шунда ҳам унга қарши турди. Довуд Авесса билан бирга Шоулнинг лагерига кирди. Соқчиларидан бирортаси уни кўрмади, чунки Худо уларни қаттиқ уйкуга солиб қўйган эди. Бу иккала одам бутун қўшин орасидан Шоул ухлаётган жойгача ўтиб бордилар.

Авесса Довудга деди: Худо ҳозир душманингни сенинг қўлларингга

топширди. Шундай экан, мен уни бир зарбада найза билан ерга михлаб кўйишимга рухсат бергин; мен уни иккинчи марта қайтариб ўтирмайман (1Шох,26:8). Авессанинг Довуд унга Шоул-ни ўлдиришга рухсат беради деб ўйлашига асослари бор эди.

Биринчидан, Шоул совуққонлик билан саксон беш нафар айбсиз рухонийларни ва уларнинг оилаларини ўлдирди.

Иккинчидан, Шоул уч мингта кўшини билан Довудни ва унинг издошларини ўлдиришга кўтарилди. “Агар сен биринчи бўлиб душманингни ўлдирмасанг, - ўйлади Авесса, - у албатта сени ўлдиради. Бу ўз-ўзини ҳимоялашдир. Ҳар қандай қонунлар ва халқлараро суд бундай қилишга рухсат беради!”

Учинчидан, Худо Довудни Шомуил орқали Исроил подшоҳлигига мойлаган. Агар Довуд Шомуилнинг башоратини кўришни хоҳласа, у ўз меросига эришиши керак.

Тўртинчидан, Довуд ва Авесса тўғри Шоулнинг олдига яқинлаша олишлари учун Худо бутун кўшинни қаттиқ уйқуга солган эди. Худо бунга яна нима учун қилди? Бу Авессага адолатни тиклаш учун ягона имкониятдек туюлди.

Бу барча сабаблар ишонарли кўринди. Агар Довуд озгина бўлса ҳам Шоулдан хафа бўлганида эди, у ўзини ҳақ ҳисоблаб, Авессага Шоул-ни найза билан ерга михлаб кўйишига рухсат берган бўлар эди.

Довуднинг жавобига кулоқ солинг: “Уни ўлдирмагин; зеро Раббийнинг мойланганига қарши кўлини кўтарган киши, жазосиз қолармикан? ...Раббий тирикдир! Раббий уни шикастласин ёки унинг куни келади ва у ўлади ёки урушга бориб ҳалок бўлади. Раббийнинг мойланганига қарши кўлимни кўтаришга Раббий менга йўл кўймайди” (1Шох,26:9-10).

Шоул айбсиз одамларни ўлдирган ва Довуднинг ўлимини хоҳлаган бўлса ҳам уни ўлдирмади. Довуд ўзи учун қасос олмади, бироқ буни Худонинг қўлларига топширди.

Бунга тўғридан-тўғри ўша жойда ниҳоя қўйилганида эди, Довуд учун ва Исроил халқи учун енгил бўлган бўлар эди. Халқ – чўпонсиз қўй подасидек эканлигини Довуд билар эди. Бўрилар ўзларининг шахсий худбинона хоҳишлари учун уларни талон-тарож қилаётганларини у билар эди. Ўзини ҳимоя қилмаслик унга қийин бўлган, бундан ҳам қийинроғи – ўзи севган халқини ақлдан озган подшоҳдан ҳимоя қилиш бўлган. Шоул уни ўлдирмагунича тинчланмаслигини билса ҳам, Довуд шу қарорни қабул қилган эди. У биринчи марта Шоулга шафқат қилиб, ўз юрагининг тоза эканлигини исботлади. Ҳаттоки Довудда Шоулни ўлдиришга иккинчи марта имкон бўлганида ҳам у унга тегмади. Шоул Раббийнинг мойлангани эди ва Довуд уни ҳукм учун Раббийнинг қўлларига топширди. Бугун қанча одам Довудникидек юракка эга? Биз бошқа жисмоний қилич билан ўлдирмаймиз, бироқ биз қиличнинг бошқача тури: тил билан бир-биримиздан қасос оламиз. “Ўлим ва ҳаёт – тилнинг ҳокимиятидадир” (Ҳикмат 18:21).

Жамоатлар бўлинмокда, оилалар парчаланмокда, никоҳлар титрамокда ва умиднинг ҳалок бўлиши натижасида юзага келадиган хафалик, жаҳл, алам билан айтилган шиддатли сўзлар остида севги ўлмокда. Дўстлар, оила ва етакчилар томонидан хафа қилиниб, бизлар алам ва ғазаб билан чархланган сўзлар билан ҳужум қиламиз. Балки айтилаётган гаплар орқали берилаётган маълумот шубҳасиз тўғри ва аниқдир, аммо уларнинг айтишилидан мақсад нопокдир.

Ҳикматлар 6:16-19 оятларда орага нифоқ ва бўлиниш солувчи, Раббий учун жирканч эканлиги айтилади. Бизлар ниманидир ажратиш,

Ўзаро муносабатларни бузиш ёки кимнингдир обрўсига путур етказиш нияти билан айтганимизда, ҳаттоки бу ҳақиқат бўлса ҳам, биз бирибир Худони ҳақорат қилган бўламиз.

ХУДО МЕНИНГ ЕТАКЧИМНИНГ ГУНОҲЛАРИНИ ФОШ ҚИЛИШ УЧУН МЕНИ ИШЛАТМОҚДАМИ?

Худо бизнинг ҳозирги хизматимиз учун менга ва рафиқамга эшик очиб беришидан аввал, етти йил давомида мен ёрдам бериш хизмати билан шуғулланганман ва ёшлар хизматининг чўпони эдим. Ёшлар хизмати чўпони бўлган хизматим пайтида, жамоатимизда мени, жумладан, менинг воизликларимни ҳам ёқтирмаган бир одам бор эди. Одатда мени бунга ўхшаш нарсалар безовта қилмайди, бироқ бу дафъадаги вазиятда бу одам жамоатда эътиборга эга эди.

Худонинг сўзини поклик билан ва жасорат билан ёш одамларга воизлик қилишни Худо менга буюрганлигини билар эдим. Бу етакчининг ўғли менинг гуруҳимда эди. Бу ёш йигит ўз юрагида тобора кўп фош қилинишни ҳис қилди. Бир кун у бизнинг олдимизга кўз ёшлари билан келди. У афсусда эди, чунки у ўз уйида кўрган ҳаёт тарзи Худонинг стандарти билан ошқора тўғри келмаслигини ва бу стандартлар бўйича юришга мен уни ва бошқа ёшларни даъват этганимни тушунган эди.

Шу воқеа ва бошқа шахсий келишмовчиликлар унинг отасини мендан қутулиш учун қатъий қарорга келишга ундади. У катта чўпоннинг олдига ўзининг ёлғон айбловлари билан менга қарши унинг ғазабини қўзғатиш учун борди. Шундан сўнг, у менинг олдимга келиб, катта чўпон менга жуда ҳам қарши эканлигини, бироқ у мени ҳимоя қилганини айтди. Билвосита менга йўналтирилган танқидий мулоҳазалар билдирила бошланди. Бу одам менга жил-

майиб боқар эди, бироқ мени йўқ қилишни ният қилган эди.

Ёшлар гуруҳининг бир неча аъзоси мени хизматдан бўшитишмоқси эканликларини эшитганликларини айтишди. Бу хабар ўша одамнинг ўғли томонидан тарқатилди, у буни ёмонлик учун қилмади, балки шунчаки уйда эшитганини такрорлаган эди. Бу мени ғазаблантирди ва шошиб қолишга олиб келди. Мен ўша одамнинг олдига бордим ва у айтганларининг барчасини тан олди, бироқ у фақатгина катта чўпоннинг фикрларини такрорлаган эмиш.

Ойлар ўтди ва вазиятни ўзгартириш шунчаки ноилождек туюлди. У менга катта чўпон билан учрашишимга имкон бермасдан, чўпон билан менинг орамдаги барча алоқаларни барбод қилди. Бу фақатгина менга эмас, балки бу одамнинг ғазабига учраган барча чўпонларга тегишли эди.

Биз бу жамоатда қолишимизни ёки бизни қувиб юборишини билмасдан, менинг оилам доимий босимлар остида қолди. Биз уй сотиб олдик, хотиним хомиладор эди ва борадиган жойимиз йўқ эди. Худо мени бу жамоатга олиб келганлигини билар эдим ва кетишни хоҳламас эдим.

Хотиним ниҳоятда асабийлашиб: “Азизим, улар сени ҳайдаб юбормоқчи эканликларини биламан. Менга бу ҳақда ҳамма гапиряпти,” - деди.

Мен унга: “Улар мени ижарага олмаганлар ва мени Худонинг рўхсатисиз ҳайдай олмайдилар,” - дедим. У мени юзага келган вазиятни инкор қиляпти деб ўйлади, шунинг учун эс-хушимни йиғиб олишимни сўради.

Ниҳоят мени ҳайдаб юборишга қарор қилганликларининг хабари келди. Катта чўпон ёшлар хизматида ўзгариш бўлишини жамоатга эъ-

лон қилди. Мен ҳали ҳам у билан ўша етакчи билан бўлган келишмовчилик ҳақида гаплашмаган эдим. Менга кейинги кунда у билан ва ўша етакчи билан учрашишимни айтдилар. Худо жуда аниқ қилиб, ўзимни ҳимоя қилмаслигим кераклигини айтди.

Мен кейинги кунда ўз чўпоним билан учрашганимда, унинг ўз хонасида ёлғиз ўтирганини кўриб ҳайрон қолдим. У менга қараб: “Жон, Худо сени бу жамоатга юборди. Мен кетишингга йўл қўймайман,”- деди. Мен енгил тортдим. Худо мени энг сўнгги сонияда ҳимоя қилди.

“Нима учун бу одам сенга бунчалик қарши?- деб сўради чўпон,- илтимос, унинг олдига бориб, муносабатларингизни тўғрилагин”.

Мен ўша учрашувдан сўнг, тез орада, ўша етакчи менинг мажбуриятларим соҳасида қилган қарорининг ёзма далилини Бу унинг чинакам мақсадларини фош қилар эди. Мен буни катта чўпонга етказишга тайёр эдим.

Шу куни мен ерда, мени қамраб олган ёқимсиз ҳисни енгил учун қирқ беш дақиқа давомида ибодат қилдим. Мен: “Худо, бу одам нопок ва қонунбузар. У фош бўлиши керак. У бу хизмат учун вайрон қилувчи кучдир. У ҳақиқатда ким эканлигини чўпонга айтишим керак! Хабар бермоқчи бўлганларимнинг барчаси ҳиссиётга эмас, балки ҳужжатларга асосланган далиллардир. Агар бу тўхтатилмаса, қонунбузарлик бутун жамоатга сингиб кетади,”- дедим.

Ниҳоят таъбим хира бўлиб, тўнғилладим: “Худо, мен уни фош қилишимни хоҳламайсанми, Сени тўғри тушундимми?”

Мен бу сўзларни айтганимда, Худонинг тинчлиги юрагимни тўлдирди. Мен ҳайрон қолдим. Худо менинг ниманидир бошлашимни хоҳламайди, шунинг учун мен ўша далил қоғозини улоқтирдим. Кейинчалик мен вазиятга холисона қараганимда, мен

бу жамоатда кимнидир ҳимоя қилишдан кўра, ўзим учун ўч олишни хоҳлаганлигимни тушуниб етдим. Мана, мен аслиди нимани хоҳлаган эканман. Менинг мақсадим худбинона эмаслигига ўзимни ишонтирдим. Мен маълум қилмоқчи бўлган маълумотларим аниқ эди, бироқ мақсадим нопок эди.

Вақтлар ўтди ва бир куни мен жамоатнинг ташқарисида, иш олдидан ибодат қилаётганимда, мендан кутулишни ўйлаган ўша етакчи яқинлашиб келди. Худо менга унинг олдига бориб, ўзимни паст олишимни айтди. Мен дарҳол ҳимояланишни бошлаб: “Йўқ Раббий, у менинг олдига келиши керак. Бу барча муаммоларни у яратмоқда,”- дедим. Мен ибодат қилишда давом этдим, бироқ Раббий мен албатта унинг олдига бориб, ўзимни паст олишимни яна талаб қила бошлади. Буни Худо айтаётганини билар эдим. Унга ўз ишхонамдаги телефондан қўнғироқ қилиб, унинг олдига бордим. Аммо менинг нима деганим ва буни қандай айтганим, агар Худо менинг устимдан ишламаганида бўлиши мумкин бўлганидан кўра анча бошқача эди.

Мен ундан чин юракдан кечирим сўрадим. “Мен сизни танқид қилдим ва ҳукм қилдим,”- дея тан олдим. У ўша ондаёқ юмшади ва биз бир соат давомида суҳбатлашдик. У билан бошқа баъзи чўпонлар орасида муаммо қолган бўлса ҳам, ўша кундан бошлаб менга қарши унинг ҳужумлари тўхтади. Олти ойдан сўнг, мен ўз давлатимдан ташқарида хизмат қилиб юрган вақтда, бу одамнинг қилиб юрган барча ёмонликлари катта чўпонга маълум бўлибди. Бунинг менга даҳли йўқ эди, аммо у хизматнинг бошқа соҳаларига тааллуқли эди. Унинг қилиб юрган ишлари мен билганимдан янада ёмонроқ экан. У хизматдан дарҳол ҳайдалди.

Ҳукм амалга оширилди, бироқ менинг қўлларим билан эмас. У

менга қилмоқчи бўлгани, ўзининг бошига тушди. Аммо бу у билан содир бўлганида, мен бахтли эмас эдим. Мен у ва оиласи учун оғриндим. Мен унинг оғриғини тушундим, чунки ўзим уни бошдан кечирган эдим.

Мен уни олти ой олдин кечирган эдим, энди эса, уни севар ва унга ёмонликни хоҳламас эдим. Мен бир йил олдин ундан ғазабланганимда ҳайдалганида эди, мен шодланар эдим. (Бироқ ўша пайтда мен унга нисбатан хафаликни умуман тутиб турмаслигимни билар эдим). Итоат қилиш ва ўзи учун қасос олишни рад этиш мени “хафалик” дея номланган қамоқхонамдан озод қилган калитдир.

Бир йилдан сўнг мен уни аэропортда учратдим. Мен Худонинг севгиси билан тўлган эдим. Мен югуриб бориб, уни кучоқлаб олдим. У энди ҳаммаси яхши эканлигини айтганида мен чин юракдан бахтли эдим. Агар мен ўшанда унинг олдига, ишхонага бориб, ўзимни паст олмаганимда эди -мен ўша куни аэропортда унинг кўзларига қарай олмас эдим. Ўша вақтдан сўнг бир неча йил ўтди, бироқ мен уни яхши кўраман ва унинг Худонинг иродасида бўлганини кўришни чин юракдан хоҳлайман.

Довуд Худога Шоулнинг судьяси бўлишига қарор қилганида, донолик қилди. Сизлар: “Худо Ўз хизматкори Шоулни ҳукм қилиш учун кимни ишлатди?”- деб сўрашингиз мумкин. Филистимликларни. Шоул ўғиллари билан бирга филистимликлар билан курашиб, жанг майдонида ўлди. Бу хабар Довудга етиб борганида, у хурсанд бўлмади. У йиғлади.

Бир одам Довудга у Шоулни ўлдирганини айтиб мақтанди. У бу билан унинг илтифотига сазовор қилади, деб ўйлаган эди, бироқ унинг хабари тескари натижа келтириб чиқарди. “Сен қандай қилиб Раббийнинг мойланганини ўлдириш учун қўлингни кўтаришга

кўркмадинг?”- деб сўради Довуд. У ушбу одамни қатл қилишларини буюрди (2Шох.1:14-15).

Довуд Яхудо ўғиллари учун қўшиқ басталади ва Шоул ва унинг ўғиллари куйлашларини буюрди (2Шох.1:17). У халққа буни филистим шаҳарларида эълон қилмасликни буюрди, токи душманлар тантана қилмасинлар. У Шоул ўлдирилган ўша жойда ёмғир ҳам ва донлар ҳам бўлмаслигини эълон қилди ҳамда бутун Исроилни Шоул ҳақида йиғлашга чақирди. Бу аниқ хафа бўлмаган одамнинг юрагидир. Хафа бўлган одам: “У қилмишига яраша олди!”- деган бўлар эди. Довуд Шоул хонадонидан қолган уруғни ўлдирмади. Бунинг ўрнига у уларга шафқат кўрсатди. У уларга ер, озиқ берди ва унинг авлодларидан бирига подшоҳ дастурхонида ўтириш шарафини берди. Бу хафа бўлган одамнинг ҳаракатларига ўхшайдими?

Довуд у билан оталарча йўл тутиши керак бўлган одам томонидан рад этилган эди, бироқ у Шоулга ҳаттоки унинг ўлимидан сўнг ҳам содиқ қолди. Сизни севадиган етакчи ва отага содиқ бўлиш осон, аммо сизни ҳалок қилишга ҳаракат қилаётганига-чи? Сиз Худонинг юрагидаги эркак ёки аёл бўласизми, ёки сиз ўзингиз учун қасос олишга ҳаракат қиласизми?

**ЎЗ ҚУЛЛАРИ УЧУН ҚАСОС ОЛИШ ХУДО УЧУН
ТЎҒРИДИР.**

**ЎЗИ УЧУН ҚАСОС ОЛИШ ХУДОНИНГ
ХИЗМАТЧИЛАРИ УЧУН НОТЎҒРИДИР.**

Mr. Бивер. Мен ҳозиргина сизнинг: “Шайтоннинг хўраги” китобингизни ўқиб чиқдим. Мен уни кўлимдан қўя олмадим. Бу мен ҳаётим давомида ўқиган энг зўр китоблардан биридир.

-P.A., МИССОУРИ

РУҲИЙ ДАРБАДАРЛАР ҚАНДАЙ ТУҒИЛАДИ

Шунда Довуд ўзининг одамларига: “Мен унга қўлимни йўналтиришим учун Раббий мени ҳукмдоримга, Раббийнинг мойланганига буни қилишимга йўл қўймасин, зеро у Раббийнинг мойланганидир”, – деди. Довуд ўз одамларини ушбу сўзлар билан ушлаб қолди ва Шоулга қарши кўтарилишига йўл қўймади.

Шоул эса туриб, зор ичидан йўлга чиқди.

-1Шоҳ,24:6-7.

Биз ўтган бобда Довуд оталарча муносабатни кутган одамнинг, у билан қандай ёмон муомалада бўлганлигини кўриб чиқдик. Довуд айнан нимада нотўғри йўл тутганлигини ҳар доим тушунишга ҳаракат қилиб келди. Шоулнинг юрагини унга нисбатан нима қарши қилиб қўйиши мумкин ва уни яна қандай қилиб ўзига жалб қилиши мумкин? Подшоҳнинг ўзи Довуднинг ўлимини излаган бўлса ҳам, Довуд Шоулнинг ҳаётини аяб, унга ўз содиқлигини исботлади. Унгача эса янада эзувчи хабар етиб келди: Шоул биринчи бўлиб уни ўлдиришни хоҳлади. Гарчи Худо Шоулнинг бутун қўшинига қаттиқ уйқу ва Довудга, Шоулни ўлдиришга рухсат беришини сўраган ҳамроҳ берган бўлса ҳам, бироқ Довуд унинг ўлимини излаганга қарши қўл кўтаришни рад этди. Бирок Довуд бу уйқудаги қўшин қандайдир бошқа мақсад – унинг шахсий юрагини синаш мақсадида хизмат қилаётганини қандайдир тарзда ҳис қилди.

Довуд ўз шохлигини ўрнатиш ва мустаҳкамлаш учун Шоулга ўхшаб ўлдиришга борадими ёки Худога унинг тахтини ҳақлик билан абадий мустаҳкамлашга рухсат берадими, Худо шуни кўришни хоҳлаган эди.

Эй севганларим, ўзларингиз учун қасос олманглар, аммо Худонинг ғазабига ўрин беринглар. Чунки ёзилган: “Қасос Меникидир, Мен ҳақини бераман,”- дейди Раббий.

-Римликларга 12:19.

Ўз қуллари учун қасос олиш Худо учун тўғридир. Бироқ Худонинг қуллари ўзлари учун қасос олишлари тўғри эмас. Шоул ўзи учун қасос олган одам эди. У ўн тўрт йил давомида ҳақ одамни – Довудни таъқиб қилди, руҳонийларни ва уларнинг оилаларини ўлдирди.

Довуд ухлаётган Шоулнинг тепасида турган вақтда, у муҳим синовга дуч келди. У Довуднинг юрагида нима борлигини намоён қилиши керак эди: у ханузгача чўпоннинг олийжаноб юрагига эгами ёки бошқа Шоулнинг нотинчлигигами? У Худонинг юрагидаги эркак бўлиб қоладими? Аслида ҳақ Худони кутишдан кўра, ҳамма ишни ўз кўлимизга олиб кўя қолишимиз анча енгилроқдир.

Худо ўз хизматчиларини итоаткорликда синайди. Дин талаблари ва жамиятнинг қонунлари бизнинг ҳаракатларимизни оқлагандек туюлганида, У бизни атайин шундай вазиятларга аралаштиради. У бошқаларга, айниқса, бизларга яқин бўлганларга, ўз-ўзимизни химоя қилишга чорлашларига рухсат беради. Бироқ бу Худонинг йўли эмас. Бу дунёвий доноликнинг йўлидир, ерлик ва танавий йўлдир.

Мен қачонлардир эга бўлган, устимдан турган етакчини фош қилиш имконияти ҳақида ўйлаганимда, агар уни фош қилмасам, у бошқаларни яралаши мумкинлиги ҳақидаги фикрлар билан кураш-

ганимни эслайман. Ўшанда мен ўйлашни давом эттирган эдим: “Мен фақатгина ҳақиқатни етказаман. Агар мен буни қилмасам, унда бу қачон тугайди?” Бошқалар ҳам мени уни фош қилишга ундаган эдилар.

Бироқ бугун мен Худо менга ўшанда бу далил хатини фақатгина бир сабаб билан: мени синаш учун берганлигини биламан. Мен ўша мени ҳалок қилишни хоҳлаган одам каби бўламанми? Ёки агарда ўша одам тавба қилса, Худонинг ҳукми ёки шафқати келишига имкон бераманми?

ХУДО БУЗУҚ ЕТАКЧИЛАРНИ ҚАНДАЙ ИШЛАТИШИ МУМКИН?

Кўпчилик одамлар: “Нима учун Худо одамларни жиддий хатоларни қиладиган, баъзан эса умуман қонунбузар бўлган етакчиларнинг бошқаруви остига жойлаштиради?”- дея сўрайдилар.

Шомуилнинг болалигига қаранг (1Шоҳ.2:5). Худо, шайтон эмас, бу ёш йигитни Элий исмли бузуқ руҳонийнинг ва унинг иккита, булар ҳам руҳоний бўлмиш қонунбузар ўғиллари Офни ва Финессининг бошқаруви остига жойлаштирди. Улар айёрлик ва куч билан тақдим қурбонликларини ўзларига олар эдилар ва йиғин чодирининг кириш қисмида йиғилган аёллар билан зино қилар эдилар.

Сиз бундай ҳаёт тарзи олиб бораётган хизматчига бўйсуншни тасаввур қила оласизми? У Муқаддас Рухга шу қадар сезгир бўлмаган хизматчики, у ибодат қилаётган аёлни фарқлай олмасдан, уни мастликда айблайди. Шу қадар танавий одамки, у даҳшатли тарзда семиздир. Шу қадар бефарқки, у тўғридан-тўғри жамоат орасида зино қиладиган ўғилларини тўхтатмайди.

Бугун кўпгина Масихийлар ўзларининг собиқ чўпонлари ва етакчи-

ларининг барча қонунбузар ҳаёт тарзлари ҳақида сўзлаб, ўзларини ҳақоратланган ҳисоблайдилар ва бошқа жамоатни излайдилар. Менга бундай бузуклик орасида яшаган ёш Шомуил ҳақида гапирилгани ёқади: “Ўспирин Шомуил Элийнинг ёнида Раббийга хизмат қилди” (1Шох.3:1).

Бироқ бузуклик ўзининг чўққисига етиб келди: Ўша кунлар Раббийнинг Сўзи кам келар, вахий ҳам тез бўлмас эди. (1Шох.3:1). Худо бутун яҳудийлардан узоқдек туюлди. Раббийнинг чироғи Раббийнинг уйида ҳадемай сўниши керак эди. Бироқ Шомуил сажда қилиш учун бошқа жой излашни бошладимиз? У оқсолларнинг олдига Элий ва ўғилларининг қонунбузарликларини уларнинг қаршисида очиб ташлаш учун бордимиз? Элийни ва ўғилларини чўпонликдан тушириш учун у сайлама кенгаш туздими? Йўқ, у Раббийга хизмат қилди!

Худо Шомуилни у ерга жойлаштирди, аммо Элийнинг ва ўғилларининг ҳатти-ҳаракатлари учун у жавобгар эмас эди. У уларнинг бошқаруви остига уларни ҳукм қилиш учун эмас, балки уларга хизмат қилиш учун жойлаштирилган эди. У Элий Худонинг кули эканлигини ва Худо Ўзининг хизматчиларини тартибга солишга қодир эканлигини билар эди.

Болалар оталарини тўғриламайдилар. Ўз болаларини тўғрилаш ва ўқитиш оталарнинг масъулияти ҳисобланади. Худо бизга ўқитиш учун кимни топширган бўлса, ўшалар билан алоқада бўлишимиз керак. Бу бизнинг масъулиятимиз ва қарзимиз. Бизнинг поғонамизда бўлганларни эса, биродар сифатида далда ва насиҳат беришимиз керак. Бироқ мен бу бобда худди аввалги бобдагидек, бизнинг устимиздан қўйилганларнинг ҳатти-ҳаракатларига нисбатан бўлган муносабатимизни кўриб чиқаман.

Шомуил Худо томонидан қўйилган хизматчига имкон қадар яхши, уни ҳукм қилиш ёки тўғрилаш босимисиз хизмат қилди. Шомуил тўғрилаш учун айтган ягона сўз – бу Элий Шомуилнинг олдига келиб, ўтган тунда Худо унга қандай башорат берганлигини айтишини сўраганидаги сўз эди. Бироқ бу вазиятда ҳам, бу Шомуил томонидан эмас, балки Худо томонидан бўлган тўғрилаш сўзи эди. Агар кўпчилик одамлар бу ҳақиқатни қабул қилганларида эдилар, бизларнинг жамоатларимиз умуман бошқача бўлар эди.

ЖАМОАТЛАР – КАФЕЛАР ЭМАС

Ҳозирги кунларда агар одамлар жамоат бошқарувида қандайдир камчиликни кўрсалар, кўпинча, улар жамоатни тезда ташлаб кетдилар. Балки улар чўпон қурбонликни қандай йиғаётганидан ёки пуллар қандай сарф қилинаётганидан норозидирлар. Агар уларга чўпоннинг нима ҳақида воизлик қилаётгани ёқмаса, улар жамоатдан кетдилар. Ёки чўпон ўта қўл етмас, ёки ўта машхур. Бу рўйхатнинг чек-чегараси йўқ. Қийинчиликлар билан тўкнашганда умидни сақлашнинг ўрнига, улар ҳеч қандай камчилиги йўқдек туюлган жойга югурадилар.

Келинг, шундай далил келтирамиз: Исо ягона мукамал чўпон ҳисобланади. Унда нима учун биз қийинчиликларга юзма-юз келиб, уларни ҳал қилишнинг ўрнига ундан дарров кочамиз? Биз келишмовчиликларни ҳал қила олмаганимизда, одатда, хафа бўлган ҳолда кетамиз. Баъзида бизнинг пайғамбарчилик хизматимиз қабул қилинмаганлигини гапирамиз. Сўнгра бенуқсон бошқаруви бўлган йиғинни излаб, жамоатдан жамоатга ўтиб юрамиз.

Мен мазкур китобни ёзаётган мана шу вақтгача, ўн тўрт йил давомида мен фақат иккита, турли хил штатлардаги жамоатнинг аъзо-

си бўлганман. Менда тепамда турган жамоат бошқарувчиларидан хафа бўлишга икки марта, аниқроқ айтганда, бир неча марта имконият бўлган эди. Шуни қўшиб қўйишим мумкинки, бу хафаликнинг кўпчилиги ўз айбим ёки ғўрлигим туфайли бўлган эди. Менда ўз бошлиқларимга нисбатан муносабатимда танқидчи ва ҳукм қилувчи бўлиш имкони бор эди, жамоатдан кетиш жавоб эмас эди. Бир куни мен қийин шароитда қолганимда, Раббий менга Муқаддас Ёзувдаги оят орқали гапирди: “Агар сен қачонлардир жамоатдан кетмоқчи бўлсанг, Мен сени фақат шундай қилишингни хоҳлайман”:

Шундай қилиб, сизлар шодлик билан чиқасизлар ва тинчлик билан кузатиласизлар.

-Ишаё 55:12.

Кўпчилик Масихийлар ўз жамоатларидан бу тарзда кетмайдилар. Улар жамоат кафе каби деб ўйлайдилар: улар ўзлари истаган нарсаларини олишлари ва ёқтирган нарсаларини танлашлари мумкин! Улар жамоатда муаммолар кўтарилмагунига қадар, ўзларини жамоатда бўлишга тўла ҳақли ҳисоблайдилар. Бироқ бу умуман Муқаддас Ёзув ўргатаётган нарса эмас. Қанақа жамоатга боришингизни сиз ҳал қилмайсиз. Буни Худо ҳал қилади. Муқаддас Ёзувда: “Худо аъзоларнинг ҳар бирини танада улар хоҳлаганидек жойлаштирди”, - дейилган эмас. Бунинг ўрнига унда: “Лекин Худо аъзоларнинг ҳар бирини танада Ўзи хоҳлаганидек жойлаштирди”, - дейилмоқда (1Кор.12:18).

Билиб олингки, агар сиз Худо сизни кўришни хоҳлаган жойда бўлсангиз, шайтон келишмовчиликлар орқали сизни у ердан қувишга ҳаракат қилади.

ТАНҚИДИЙ АЛДОВ

Мен бир неча йилдан буён жамоатда эдим. Чўпонимиз Америкадаги энг яхши воизлардан бири эди. Мен бу жамоатга биринчи бўлиб келишни бошлаганимда, унинг оғзидан чиқаётган Муқаддас Ёзув таълимотининг кучидан лаззатланиб, оғзим очилиб ўтирар эдим.

Вақтлар ўтиши билан чўпоннинг ёрдамчиси хизматидалигим туфайли, унга старлича яқин бўлганлигим туфайли унинг камчиликларини кўра бошладим. Мен унинг жамоатга алоқадор қарорларининг тўғрилигига шубҳа қила бошладим. Мен уни танқид қилишни ва ҳукм қилишни бошладим ҳамда хафалик мени азоблашни бошладди. У воизлик қилар, мен эса ҳеч қандай руҳланишни ва мойланишни ҳис қилмас эдим. Унинг воизликлари бошқа менинг юрагимга таъсир қилмас эди ва менга ёрдам бермас эди.

Бизнинг дўстимиз бўлган, ва улар ҳам хизматчилар штатида бўлган бошқа бир эр-хотин ҳам худди шундай ўйлаётгандек туюлар эди. Худо уларни жамоатдан олиб чиқди ва улар алоҳида хизмат бошладилар. Улар бизларни ҳам ўзлари билан бирга кетишга таклиф қилдилар. Улар бизларнинг нақадар курашаётганимизни билан эдилар. Улар бизларни ҳаётимиздаги даъватнинг ортидан бўлишга руҳлантирдилар. Чўпон, унинг хотини ва жамоат бошқарувчилари қилган барча янглишишлар ва хатолар ҳақида айтиб бердилар. Биз биргаликда йиғилиб, ўзимизни умидсиз ҳолатда, қопқонга тушгандек ҳис қилдик.

Бу эр-хотин бизнинг бахт-саодатимиз ҳақида чин юракдан ташвишланаётгандек туюлди. Бироқ бу муҳокама оловга ёғ қуйиб, бизнинг норозилигимизни ва хафагарчилигимизни янада кучайтирди. Ҳикматлар 26:20да айтилганидек:

“Ўтин қолмаган жойда олов ўчади, ғийбатчи бўлмаган жойда жан-

жал тўхтайтиди”. Улар бизларга гапирганларининг барчаси тўғри эди, бироқ буларнинг барчаси Худонинг нигоҳида нотўғри эди, чунки оловга хафалик ўтинлари ташланган эди.

“Сен Худонинг одами эканлигингни биламиз, - дейишди улар менга, - шунинг учун сен бу жойда бу муаммоларга дуч келдинг”. Уларнинг гаплари жуда ёқимли жаранглади.

Биз хотиним билан бир-биримизга: “Етар. Биз даҳшатли ҳолатга тушиб қолдик. Биз бу жамоатдан кетишимиз керак. Дўстларимиз бизни севади. Улар бизга яхши рухий устоз бўладилар. Бу жамоатдаги одамлар бизни ва Худо бизга берган бу хизматни қабул қиладилар”, - дедик.

Биз ўз жамоатимиздан кетиб, ўша оила бошқарган жамоатга боришни бошладик, аммо бу фақат бир неча ойга чўзилди.

Бизлар муаммодан қочиб кутулдик деб ўйлаган бўлсакда, бизда хануз курашиш жараёни давом этаётганлигини сезиб қолдик. Бизнинг руҳимизда қувонч йўқ эди. Биз кимни тарк этган бўлсак, худди уларга ўхшаб қолиш кўркуви бизни боғлаб қўйди. Бизнинг барча қилганларимиз, биз томондан мажбурлик остида ва қандайдир нотабийликда амалга оширилаётгандек туюлар эди. Биз Руҳнинг оқимига кира олмадик. Ҳаттоки энди янги чўпон ва унинг хотини билан бизнинг муносабатларимиз кескинлашди. Оқибатда, мен биз аввалги жамоатимизга қайтишимиз кераклигини тушуниб етдим. Биз шундай қилгач, гарчи ташқаридан биз бошқа жойда кўпроқ қабул қилинадиган ва сеvimли бўладигандек туюлган бўлса ҳам, энди яна Худонинг иродасида эканлигимизни дарров ҳис қилдик.

Шундан сўнг Худо: “Жон, Мен ҳеч қачон сенга бу жамоатдан кетишингни айтмаганман. Сен ундан ўзингнинг хафалигинг сабабли кетдинг”, - деди.

Келишмовчиликларда бошқа чўпон ва унинг хотини эмас, балки бизнинг ўзимиз айбдор эдик. Улар бизни тушунди ва ўша саволларни ўз юракларида ечишга ҳаракат қилдилар. Сиз Худонинг иродасида бўлмаганингизда, сиз ҳеч бир жамоат учун барака ва кўмакчи бўла олмайсиз. Сиз Худонинг иродасидан ташқарида бўлганингизда, ҳаттоки, энг яхши муносабатлар ҳам зўрма-зўраки ва кескин бўлади. Биз хотиним билан ўшанда Худонинг иродасидан чиққан эдик.

Хафа бўлган одамлар вазиятларга нотўғри муносабат билдирадилар ва Худо томонидан руҳлантирилган ишни эмас, фақатгина ташқаридан тўғри бўлиб кўринган ишни қиладилар. Биз шахсий ҳиссиётларда қайнаш учун эмас, балки ҳаракат қилиш учун даъват қилинганмиз.

Агар биз Худога итоаткор бўлсак ва Уни изласак, У эса бизга ҳеч нарса демаса, унда қандай жавоб бўлишини биласизми? Эҳтимол У сизга: “Сен ҳозир қаерда бўлсанг, ўша жойда қол. Ҳеч нарсани ўзгартирма”,- деб айтар.

Кўпинча биз босимни ҳис қилиб, енгиллик олиш учун Худодан сўз излаймиз. Аммо Худо бизни ҳалок қилиш учун эмас, покланишимиз, мустаҳкамланишимиз ва етук бўлишимиз учун бу қозонга солади!

Бир ой ичида мен биринчи жамоатимдаги чўпон билан учрашиш имкониятига эга бўлдим. Мен қилган танқидим ва исёним учун тавба қилдим. У олийжаноблик қилиб мени кечирди. Бизнинг у билан муносабатларимиз мустаҳкамланди ва қувонч менинг юрагимга қайтиб келди. Мен яна чўпоннинг воизликларидан барпо қилинишни ола бошладим ва бу жамоатда узоқ вақт қолдим.

ЭКИЛГАНЛАР ГУЛЛАЙДИЛАР

Муқаддас Ёзув Санолар 91:14да шундай дейди: “Раббийнинг уйида экилганлар Худойимизнинг ховлиларида гуллайдилар”. Эътибор қилинг, айнан Раббийнинг уйида “экилганлар” гуллайдилар. Агар сиз ўсимликни ҳар уч ҳафтада кўчирсангиз, у билан нима содир бўлади? Унинг томир тизими касалланишини, камайишиб боришини ва у яхши ўса олмаслигини сизларнинг кўпчилигингиз биласизлар. Агар сиз кўчиришни давом эттирсангиз, ўсимлик шокдан ўлади!

Кўп одамлар ўз шахсий хизматини мукамаллаштириш учун жамоатдан жамоатга, бир хизматдан бошқасига ўтадилар. Агар Худо ҳеч ким уларни назар-писанд қилмайдиган ва далда бермайдиган жойга уларни қўйса, хафа бўладилар. Агар улар нимадандир норози бўлсалар, кетадилар. Кета туриб, улар бунда жамоат бошқарувчиларини айблайдилар. Уларнинг кўзлари ожиздир ва Худо тозалашни ҳамда улар бошдан кечираётган ўша босим орқали уларни мукамаллаштиришни хоҳлаётганини англаб туриб, ўз хулқ-атворларидаги камчиликларни кўрмайдилар.

Келинг, Худо бизга ўсимлик ва дарахт орқали кўрсатаётган мисолларни ўрганамиз. Ерга экилган мевали дарахтнинг олдида ёмғир бўрони, қуёшнинг жазирамаси ва шамол билан тўкнашиш турибди. Мабодо ёш дарахт гапира олганида эди, балки у: “Илтимос, мени бу ердан олинг! Мени бу даҳшатли жазирама ҳам, бу шамоллар ҳам ва бўрон ҳам бўлмаган жойга кўчиринг!”- деган бўлар эди.

Агар боғбон дарахтни эшитганида эди, у ҳақиқатан унга зарар етказар эди. Дарахтлар жазирама иссиққа ёки бўронга чидаганларида, улар томирларини чуқурроқ ёядилар. Улар дучор бўладиган бу қийинчиликлар, натижада, улар учун катта барқарорликнинг ман-

баиға айланади. Уларни ўраб турган атроф-муҳитнинг оғирликлари уларни бошқа ҳаёт манбаини излашга мажбур қилади. Улар шундай ҳолатга келадиган кунлар келадикки, ҳаттоки, энг кучли бўрон ҳам уларнинг ҳосил келтириш қобилятига таъсир қила олмайди.

Бир неча йил олдин мен Флоридада, цитруслар пойтахтида яшаган эдим. Флориданинг кўпчилик аҳолиси, қиш қанчалик совуқ бўлса, апелсинлар шунчалик ширин бўлишини биладилар. Агар биз руҳий қаршиликлардан шунчалик тез қочиб кетмаганимизда эди, бизнинг томир тизимимизда кучлироқ бўлиш ва ичкарига ўсиб бориш имкони бўлган бўлар эди; бизнинг ҳосилларимиз эса, серҳосил, Худонинг кўз ўнгида ёқимли ва Унинг халқи учун янада иштаҳа очувчи ва ширинроқ бўлган бўлар эди! Биз ҳосиллари йўқлиги сабабли рад этилган дарахтлар бўлишининг ўрнига, Раббий завқландиган этилган дарахтлар бўлган бўлар эдик (Лука 13:6-9). Раббий бизнинг руҳий камолотга эришишимиз учун атайин юбораётган нарсаларга қаршилиқ қилмаслигимиз керак.

Муқаддас Рухдан руҳланган саночи Довуд хафалик билан Худонинг қонуни ва бизнинг руҳий ўсишимиз орасидаги кучли алоқани кўрсатиб берган. У биринчи саносида шундай ёзган:

Бетавфиклар маслаҳатига бормайдиган, гуноҳкорлар йўлида турмайдиган ... аммо истаги Раббийнинг қонунида бўлган ва Унинг қонунини тун-у кун ўйлайдиган одам бахтлидир!

-Сано 1:1-2.

Сўнгра у бизга Сано 118:165да Худонинг қонунларини севувчи одамлар ҳақида яна бир ваҳийни бермоқда:

Сенинг қонунингни севувчиларда буюк тинчлик бор ва уларга тўсиқ йўқдир (“ҳеч нарса уларни хафа қила олмайди ва вас-васа қила олмайди” – инглизча текстда).

Ниҳоят, биринчи Санонинг учинчи оятида бундай одамнинг тақдири баён қилинмоқда:

У сув ёқасига экилган дарахтдек бўлади, ўз вақтида ҳосил келтиради ва унинг барглари сўлмайди; нимаики қилса муваффақият қозонади.

-Сано 1:3.

Бошқача қилиб айтганда, улкан қийинчиликлар орасида иродаси Худонинг сўзида бўлишига ҳаракат қилаётган одамни ҳафачиликлар четлаб ўтади. Бу одам Рух куч ва озикланиш берадиган жойга томири чуқур кириб борадиган дарахт каби бўлади. У Худонинг булоғидан ўз руҳининг чуқурлигига сувни ботириб олади. Бу уни шу қадар етук қилиб мустаҳкамлайдики, ноқулай шароитлар энди у учун ҳосил келтиришни тезлаштирадиган катализаторга айланади. Ҳаллилуйя!

Биз энди Исо Масиҳнинг экувчи ҳақидаги масалга Ўз изоҳининг мазмунига чуқурлашамиз:

Шу сингари, тошлоқ ерга сепилганлар шундайларни билдиради: улар сўзни эшитганларида, ўша заҳоти уни қувонч билан қабул қилади, бироқ ўзларида илдизга ва доимийликка эга бўлмайдилар. Кейинчалик сўз учун қайғу ёки қувғин бўлганида, ўша заҳоти васвасага тушадилар.

-Марк 4:16-17.

Худо сиз учун танлаган жойни биринчи бор тарк этганингиз заҳоти, сизнинг томир тизимингиз ўсишдан тўхтади. Кейинги сафар сиз учун ноқулай шароитлардан қочиш янада осонроқ бўлади, чунки сиз ўз томирингизни ерга чуқур кирмаслигига астойдил ҳаракат қилдингиз. Бунинг натижасида сиз шундай ҳолатга тушасизки,

азобга ва қувғинга бардош беришга умуман кучингиз қолмайди.

Кейин сиз жойдан жойга кўчиб юривчи, бошқалар сиз билан ёмон муносабатда бўлишидан чўчийдиган ва шунга шубҳа қиладиган рухий дарбадарга айланасиз. Ўрмалаб ва ҳақиқий руҳ ҳосиллари келтириш қобилиятини яшириб, бошқаларнинг ҳосилларининг қолдиғини еб, сиз ўзингизни диққат марказига қўйган ҳаётингизда курашиб яшайсиз.

Одамнинг биринчи ўғиллари Каънга ва Ҳобилга назар солинг. Каън Раббийга қўлларининг иши бўлмиш дехқончилик ҳосилини қурбонликка олиб келди. Бу ҳосил кўп меҳнат билан етиштирилган эди. У ерни тошлардан, тўнқалардан ва ёт жисмлардан тозалаши керак эди. Ерни ағдариши ва шудгор қилиши, экиши, суғориши, ўғит солиши ва ўз ҳосилини ҳимоялаши керак эди. У Худога бўлган хизматида жуда кўп куч сарфлади. Бироқ бу Худонинг иродасига бўйсунмиш эмас, балки ўзининг шахсий қурбонлиги эди. Бу Худонинг инояти билан эмас, ўзининг кучи ва лаёқати билан Худога сажда қилишнинг рамзидир.

Ҳобил эса аксинча, бўйсунувчанлик қурбонлигини – ўз подасидан сараланган тўнғич қўй ва ёғни келтирди. У Каъндек бу қўзичоқни ўстириш учун меҳнат қилмади, аммо бу ҳайвон унга қадрли эди. Иккала биродарлар ҳам ота-оналаридан қачонлардир улар ўзларнинг яланғочлигини анжир дарахтининг барглари билан ёпишга ҳаракат қилганликларини ва бу гуноҳларини яшириш учун қилган ўз шахсий ишларининг тимсоли эканлигини эшитганлар. Бироқ Худо айбсиз ҳайвонинг териси билан Одам Ато ва Ҳаввани ёпиб, Унинг учун маъқул бўлган қурбонликни кўрсатган. Бунгача Одам Ато ва Ҳавва ўз гуноҳларини ўзларича ёпишнинг номаъқуллиги ҳақида билмас эдилар. Бироқ уларга Худонинг йўли кўрсатилгандан сўнг,

ким уларнинг гуноҳларини ёпишга кодир эканлиги улардан ҳам, ва уларнинг болаларидан ҳам яширин эмас эди.

Каън Худонинг маслаҳатига кирмасдан Худонинг илтифотига сазовор бўлишни хоҳлади. Худо эса Унинг олдига Унинг инояти кўрсаткичи (Ҳобилнинг қурбонлиги) асосида келганларни қабул қилишини ва “яхшилик ва ёвузликни таниб-билиш” номи (Каъннинг диний ишлари) асосида қилинган қурбонликни рад қилишини У кўрсатди. Сўнг У агар Каън шундай эзгулик қабул қилишини; агар у ҳаётни танламаса, унда гуноҳ унга ҳукмронлик қилишини Каънга тушунтирди.

Каън Раббидан хафа бўлди. У тавба қилиш ва ҳаётини ўзгартиришнинг ўрнига, Худога бўлган ғазабини ва хафагарчилигини ўз биродари Ҳобилга қуйди. У Ҳобилни ўлдирди. Худо Каънни лаънатлади:

Энди сенинг қўлингдан укангнинг қонини қабул қилиш учун оғзини очган ердан лаънатисан. Ерга ишлов берганинда у сенга бошқа қувватини бермайди. Ер юзида қувғин (инглизча матнда – қочоқ) ва дайди бўласан (Ибтидо 4:11-12).

Худо томонидан рад этилган бўлиш... Каън ҳамма нарсадан ҳам кўра кўпроқ кўрққан нарса – унинг айби билан содир бўлди. У Худонинг мақтовига эга бўлиш учун қўллаган нарса – ер, энди унинг ўз қўллари билан лаънатланди. Қон тўкиш лаънатни олиб келди. Ер унга ўзининг кучини бошқа бермаслиги керак эди. Энди ҳосил фақатгина катта куч ёрдамида етилиши мумкин.

Шунингдек, хафа бўлган Масихийлар ўзларнинг шахсий ҳосил келтириш қобилиятларини йўқ қиладилар. Исо уруғ сочувчи ҳақидаги масалида юракни ер билан тенглаштиряпти. Каъннинг даласи қандай ҳосилсиз бўлиб қолган бўлса, алам билан заҳарланган хафа

бўлган юракнинг ери ҳам худди шундай ҳосилсиздир. Хафа бўлган одамлар ўз ҳаётларида аввалгидай мўъжизаларни, башоратларни, кучли воизликларни ва шифоланишларни бошдан кечиришлари мумкин. Бироқ буларнинг барчаси ҳосил билан эмас, Руҳнинг инъомлари билан намоён бўлади. Бизлар эса, инъомларга кўра эмас, ўз ҳосилларимизга кўра ҳукм қилинамиз.

Эътибор беринг, Худо Каън ўз ҳаракатларининг натижасида қувгин (ёки қочоқ) ва дайди бўлишини айтди. Бугун бизнинг жамоатларимизда улкан миқдорда руҳий қувгинда бўлганлар, қочоқлар ва дайдилар бор. Уларнинг ашулачилик, воизлик қилиш, башорат қилиш инъомлари кейинчалик ҳам уларнинг аввалги жамоатларида етакчилари томонидан қабул қилинмаган, шунинг учун улар у ердан кетганлар. Бу одамлар ўзида хафаликни кўтариб юриб, мақсадсиз санғийдилар ва уларнинг инъомларини қабул қиладиган ҳамда жароҳатларини шифолайдиган мукамал жамоатни излайдилар.

Улар ўзларини жароҳатланган ва қувилган ҳисоблайдилар. Улар замонавий Йеремиаҳлар мавжуд деб ўйлайдилар. Фақат “улар ва Худо” бор, қолганлар эса уларнинг ҳалокатини излайдилар. Улар ўрганишга лаёқатсиз бўлиб қоладилар. Уларда мен: “Қувгинлик комплекси”, деб атайдиган пайдо бўлади: “Ҳамма одамлар мени таъқиб қилмоқдалар”. Улар ўзларини одамларнинг қувгинларини кўтариб юрган муқаддас ва Худонинг пайғамбарлари дея юпатадилар. Улар ҳар бир кишига шубҳа билан қарайдилар. Бу айнан Каън билан содир бўлгани кабидир. У нима деяётганига эътибор беринг:

Ерда қувгин ва дайди бўламан. Учраган ҳар кимса мени ўлдиради.

-Ибтидо 4:14.

Қаранг, Каънда “қувғинлик комплекси” бўлган: гўёки ҳамма одамлар уни қувғин қилишга кўтариладилар! Бугун ҳам худди шунинг ўзи содир бўлмоқда. Хафа бўлган одамлар ҳамма уларни овламоқчи дея ҳисоблайдилар. Бундай нуқтаи-назар сабабли, улар ўз ҳаётларида ўзгаришга муҳтож бўлган соҳаларни кўришлари жуда ҳам қийин. Улар ўзларини ажратадилар ва ўзларини шундай тутадиларки, бу ёмон муносабатни таклиф қилади.

Қайсар (ўзини ажратадиган) одам ўз нафсини қондиришни (истагини) излайди

ва бор доноликка қарши туради.

-Ҳикматлар 18:1 – инглизчадан сўзма-сўз таржимаси.

Худо бизларни ҳеч қачон бир-биримиздан алоҳида ва мустақил яшаш учун яратган эмас. Унга болалари бир-бирларига ғамхўрлик қилсалар ва жон куйдирсалар ёқади. Биз ўзимизнинг бахтсизлигимизда бошқаларни айбдор ҳисоблаб, ўз-ўзимиздан хафа бўлганимизда, ғазабланганимизда ва нолиганимизда Раббий хафа бўлади. Биз Унинг фаол оила аъзолари бўлишимизни хоҳлайди. У бизнинг ҳаётимизни Ундан олишимизни хоҳлайди. Ўзини ажратадиган одам Худонинг истагини эмас, фақатгина ўз истагини қондиришни излайди. У ҳеч кимнинг маслаҳатига қулоқ солмайди ва алдов учун очиқ бўлади.

Мен баъзан Худо баъзи одамларни қайтадан руҳий қуроллантириш ва тетиклаштириш учун чақирадиган даврлар ҳақида гапираётганим йўқ. Мен ўз-ўзини қамоқхонага қамаб қўйганлар ҳақида гапиряпман. Улар бир жамоатдан бошқа жамоатга, бир муносабатдан бошқа муносабатга санғиб юрибдилар ва ўзларини шахсий дунёларида ҳаммадан ажратадилар. Ким улар билан рози бўлмаса, уларни ноҳақ ва уларга қарши деб ҳисоблайдилар. Улар алоҳидаланиш

воситасида ҳимояланадилар ва ўзларини фақат ўзлари яратган ва назорат остида бўлган муҳитда беҳатар ҳис қиладилар. Улар энди ўз хулқ-атворларидаги камчиликлар устидан ишламайдилар. Қийинчиликлар билан юзма-юз кўришишнинг ўрнига улар синовлардан қочишга уринадилар. Улар қийинчиликларга юзма-юз келиш ўрнига, улар синовдан қочишга ҳаракат қиладилар. Фақат баҳсли вазиятларда ўсиши мумкин бўлган хулқ-атворнинг ривожланиши- хафачиликнинг янги доираси бошланганида тугайди.

**ХАФАЛИКНИ ТУТИБ ТУРИШ –
СИЗНИ ЎЗ ХУЛҚ-АТВОРИНГИЗДАГИ
КАМЧИЛИКЛАРНИ КЎРИШИНГИЗГА
ХАЛАҚИТ БЕРАДИ
ЧУНКИ АЙБ БОШҚА КИШИГА ЮКЛАТИЛАДИ**

Эр-хотин сифатида, бизлар кўп йиллар давомида кўплаб кечирмасликка ва яраларга эга эдик. Бизлар шу даражага етдикки, бизларнинг бир нечагина дўстимиз қолди ва мен аъло даражадаги жамоатнинг содиқ аъзоси бўлсам ҳам, ўзимни ёлғиз ва ҳеч ким севмайдигандек ҳис қилар эдим. Сўнгра мен сизнинг “Шайтоннинг хўраги” китобингизни ўқиб чиқдим ва ҳамма нарса ўзгарди. Мен ўзимдаги кечирмаслик ва яралар билан юзма-юз келдим ва Худонинг ёрдами билан озод бўлдим!

-С.Г., БЕЛФАСТ, ИРЛАНДИЯ

ҲАҚИҚАТДАН ЯШИРИНИБ

Улар доимо ўқиб юрадилар, лекин ҳеч қачон ҳақиқатни билишга эриша олмайдилар.

-2Тим. 3:7.

Мендан кўпинча сўрайдилар: “Мен жамоатни ва хизматни қачон ташлаб кетишим мумкин? Бунинг оқибати нақадар ёмон?” Мен жавобан: “Ҳозир сиз бораётган жамоатга сизни ким юборган?” -деб сўрайман.

Кўпинча улар менга: “Худо”, -деб жавоб берадилар.

Шунда мен уларга дейман: “Агар Худо сизларни юборган бўлса, У сизларни озод қилгунича кетманг. Агарда Раббий ҳеч нима демаса, унда У жимжитлик билан сизларга: “Ҳеч нарсани ўзгартирма. Кетма, Мен сени қаерга жойлаштирган бўлсам, ўша жойда қолгин”, -демоқчи”.

Худо сизга жамоатдан кетишингизни буюрганида, унинг вазияти қандай бўлишидан қатъий- назар, ундан тинчликда кетасиз.

Шундай қилиб, сизлар шодлик билан чиқасизлар ва тинчлик билан етакланасизлар

-Ишаъё 55:12.

Шу тарзда сизнинг жамоатдан кетишингиз бошқа одамларнинг ҳаракатларига ва ишларига эмас, бироқ Муқаддас Рухнинг бошқарувига асосланган бўлади. Хизматни қолдириш қарори – ҳамма нарса нақадар ёмон эканлигига асосланган бўлиши керак эмас.

Хафаликда ва танқидий ҳолатда кетиш -Худонинг иродаси эмас. Бундай йўл тутиш, Унинг бошқаруви асосида ҳаракат қилишдан кўра, вазиятларга қарши жавоб беришни англатади. Римликларга 8:14да: “Зеро Худонинг Руҳи билан бошқариладиганларнинг ҳаммаси Худонинг ўғилларидир”, - дейилмоқда. Эътибор беринг, бу ерда: “Зеро оғир вазиятларга қарши жавоб берадиганларнинг ҳаммаси Худонинг ўғилларидир”, - дейилгани йўқ.

Янги Аҳдда деярли барча вазиятларда фойдаланилган “ўғил” сўзи, икки юнонча: *teknonn* ва *huios* сўзларига мос келади. *Teknon* сўзи: “шу одамдан туғилганлиги учун ўғил” маъносини англатади⁴.

Менинг биринчи ўғлим Эдисон туғилганида, у фақатгина мен ва хотинимдан туғилганлиги сабабли Джон Бивернинг ўғли бўлди. У туғруқхонада бошқа янги туғилганларнинг орасида бўлганида, ўғлимни бошқа барча чакалоқлардан ажрата олмас эдингиз. Дўстларим ва қариндошларим туғруқхонага кўргани келганларида, уни таниб, кўтариб ола олмас эдилар, уни фақат кроватчасига ёпиштириб қўйилган, ном битилган ёрликқа қараб танир эдилар. Унда уни бошқаларда ажратиб турадиган ҳеч нарсаси йўқ эди. Эдисон бу вазиятда Джон ва Лиза Бивернинг *teknoni* ҳисобланган. *Teknon* сўзи – Римликлар 8:15-16да фойдаланганлигини кўрдик. Бу ерда шундай дейилмоқдаки, биз ўғиллик руҳини қабул қилдик, ва “ана шу Руҳнинг Ўзи бизнинг руҳимизга, биз Худонинг фарзандлари эканлигимиз ҳақида гувоҳлик бермоқда”. Одам Исо Масиҳни Раббий деб қабул қилганида, у самодан туғилганлик, янги туғилганлик далили туфайли Худонинг фарзандига айланади (Юҳанно 1:12).

Янги Аҳдда “ўғиллар” деб таржима қилинган иккинчи юнонча сўз

4 *Вайна лугати, бола сўзига қаранг. (Муаллифнинг изоҳи).*

– бу *huios* сўзидир. Янги Ахдда бу сўздан кўп марта “Ота-онасининг хулқ-атворини ўзида акс эттирганлиги учун ўғил деб тан олиними мумкин бўлган шахс”ни таърифлаш учун фойдаланилган⁵.

Ўғлим Эддисон ўсиши жараёнида, ташқи кўринишидан ва хатти-ҳаракатларидан отасига ўхшай бошлади. У олти ёшга тўлганида, мен хотиним билан иш юзасидан жўнаб кетдик ва уни ота-онамизникида қолдирдик. Кейин онам хотинимга Эддисон худди отасининг тўлиқ нусхаси эканлигини айтибди. Мен унинг ёшида қандай бўлган бўлсам, унинг шахсияти худди шундай эди. У вояга етганида, яна ҳам кўпроқ отасига ўхшаб қолди. Энди уни Джон Бивернинг ўғли сифатида нафақат туғилганлигининг далилига кўра, балки отасиникини эслатиб турувчи хулқ-атворининг хусусиятлари бўйича ҳам билиб олиш мумкин.

Оддий қилиб айтганда, юнон *teknon* сўзи – “чақалоқ ёки етук бўлмаган ўғилларни” англатади, *huios* сўзи эса кўпинча “етук ўғилларни” таърифлаш учун ишлатилган.

Ваннер томонидан тузилган Янги Ахд сўзларининг маъновий луғатида, муаллиф мазкур сўзларнинг: “*teknon*” – туғилганлиги туфайли ўғил эканлик, ва “*huios*” хулқ-атвори жихатидан отасига ўхшаганлиги туфайли унинг ўғли эканлиги ўртасидаги фаркка жиддий урғу берган.

Имонлиларнинг Худонинг фарзандлари “*teknon*” ва Худонинг ўғиллари “*huios*” сифатидаги фарқлари Римликлар 8:14-21да кўрсатилган. Ана шу Рухнинг Ўзи уларнинг руҳига, улар “Худонинг фарзандлари” эканликлари хақида гувоҳлик бермоқда, шунинг учун Улар Унинг меросхўрлари ва Масихнинг ворисдошларидир. Бу ерда уларнинг руҳий туғилиш далили таъкидланмоқда (16-17

5 *Вайна луғати, бола сўзига қаранг. (Муаллифнинг изоҳи).*

оятлар). Аммо бошқа томондан, “Худонинг Руҳи томонидан бошқариладиганларнинг ҳаммаси Худонинг ўғилларидир”, яъни: “фақат шундай имонлилар ва бошқа ҳеч қандайлар эмас!” Уларнинг хатти-ҳаракатлари – уларнинг Худо билан ўзаро муносабатларининг сифати ва хулқ-атворлари Унинг хулқ-атворига ўхшашлиги ҳақида гувоҳлик беради. Раббий Исо Масих Матто 5:9 оятда “huios” сўзини махсус равишда қўллаган: “Тинчлик ўрнатувчилар бахтлидирлар, чунки улар Худонинг ўғиллари деб аталурлар” ва 44-45-оятларда: “Душманларингни севинглар, сизларга озор бераётганлар ва сизларни қувғин қилаётганлар учун ибодат қилинглар. Шунда сизлар Осмондаги Отангизнинг фарзандлари бўласизлар”. Исо Масихнинг шогирдлари, Худонинг фарзандлари бўлишлари учун эмас, балки, фарзандлар бўлган ҳолда (эътибор беринг, бу ерда ҳамма жойда “Сизнинг Отангиз” сўзи ишлатилмоқда) – улар бу далилнинг ўз хулқ-атворларида намоён бўлишига эриша олсинлар, токи улар “Худонинг ўғиллари”га айлансинлар(шунингдек, 2Кор.6:17-18га қаранг).

Келинглар, Римликларга 8:14га нима дейилаётганига яна бир бора назар ташлаймиз: “Зеро Худонинг Руҳи томонидан бошқариладиганларнинг ҳаммаси Худонинг ўғилларидир(huios)”. Бизлар аниқ кўришимиз мумкинки, булар – Худонинг Руҳи томонидан бошқарилаётган етук ўғиллардир. Етук бўлмаган Масихийлар, Худонинг Руҳининг бошқарувида кўринишича кам эргашадилар. Кўпинча улар ўзлари дуч келадиган вазиятларга ҳиссиёт билан онг билан жавоб беришга ҳаракат қиладилар. Улар ҳали фақатгина Худонинг Руҳининг бошқаруви остида ҳаракат қилишни ўрганган эмаслар.

Эддисон улғайиб боришига кўра унинг хулқ-атвори ҳам

ривожланади. У нақадар етук бўла боргани сари, мен унга шу қадар кўп маъсулиятлар юклайман. У учун гўр ҳолатда туравериш нотўғри. Бизнинг гўдак ҳолимизда қолиб кетишимиз Худонинг иродаси эмас.

Ўғлим Эддисоннинг хулқ-атвори шаклланишининг йўлларида бири – бу қийин вазиятлар билан тўқнашишидир. У мактабга боришни бошлаганида, баъзи бир “урушқоқлар” билан тўқнашди. Мен уларнинг ўғлимга қарши қилган ишлари ҳақида эшитдим ва бориб, уларни тартибга солиб қўйишни хоҳладим. Аммо бу нотўғри бўлишини тушунар эдим: менинг аралашувим Эддисоннинг ўсишига тўсқинлик қилар эди. Шунинг учун мен ва хотиним уни мактабдаги кувғинларга тайёрлаб, уйда унга маслаҳат беришни давом эттирдик. Унинг хулқ-атвори азоблар орқали ва бизнинг маслаҳатларимизга итоат этиш орқали мустаҳкамланди.

Бу Худо бизлар билан қандай йўл тутишига ўхшайди. Муқаддас Ёзув шундай дейди: У (Исо Масих) Худонинг Ўғли (Huios) бўлса ҳам, *азоб чекиш* орқали итоат қилишни ўрганди (Ибр.5:8).

Жисмоний ўсиш – бу вақтга боғлиқ масала. Ҳеч бир икки ёшли гўдакнинг бўйи 180 сантиметр бўлмайди. Ақлий ўсиш таълим жараёнида амалга ошади. Бироқ руҳий ўсиш – вақт ёки таълим билан боғлиқ масала эмас, бу итоаткорлик билан боғлиқдир. Энди эса, Петъорнинг сўзларига эътибор беринг:

Шундай қилиб, Масих биз учун Ўз танаси билан азоб чекканидек, сизлар ҳам худди шу фикр билан қуролланинглар. *Чунки танаси билан азоб чекаётган одам гуноҳ қилишдан тўхтамайди.*

-1Петъор 4:1.

Гуноҳ қилишни тўхтатган одам Худонинг ҳақиқий итоаткор фарзандидир. У етукдир. У ўзининг эмас, Худонинг йўлини танлайди. Исо Масих Унга келган азоблар орқали итоаткорликни ўргангани каби, биз ҳам қийин вазиятлар натижасида итоаткорликни ўрганамиз. Биз Муқаддас Рух томонидан айтилган Худонинг Сўзига бўйсунганимизда – келишмовчиликлар ва азоблар вақтида ўсамиз ва етукликка эришамиз. Бизнинг Муқаддас Ёзувни билишимиз руҳий ўсиш учун калит бўлиб хизмат қилмайди, балки итоаткорлик калит ҳисобланади.

Энди биз нима учун бизнинг жамоатимизда ўн йиллик Масихий одамлар бор эканлигини, улар оятларни ва ҳаттоки, Муқаддас Ёзувдан оятларни, ҳатто бутун бобларни айтиб бера олишларини, минглаб воизликларни эшитишларини ва кўпгина китобларни ўқишларини, аммо, аввалгидек “руҳий таглик”ларда юришларининг сабабини тушунамиз. Улар ҳар сафар қийин вазиятларга дуч келганларида, Худонинг Рухи бошқарувида ҳаракат қилишнинг ўрнига, ўзларича ўзларини ҳимоя қилишга уринадилар. Улар ҳар доим “ўқиб юрадилар, лекин ҳеч қачон ҳақиқатни билишга эриша олмайдилар” (2Тим.3:7га қаранг). Улар ҳақиқатни таниб билишга етиб келолмайдилар, чунки уни ўз ҳаётларида қўлламайдилар.

Агар биз ўсмоқчи ва етук бўлмоқчи бўлсак- ҳаётимизни ҳақиқатга тўлиқ очишимиз лозим. Унга итоат қилмасдан туриб, шунчаки ақлий розилик бериш етарли эмас. Агар биз итоаткор бўлмасак, ҳаттоки ўрганишни давом эттираверсак ҳам, ҳеч қачон етук бўла олмаймиз.

ЎЗ-ЎЗИНИ АСРАШ

Итоатсизлик орқали ўз- ўзини асрашга умумий оқлов – бу хафалиқдир. Хафалиқни яширишда – ўз-ўзини ҳимоя қилишнинг

ёлгон хисси мавжуддир. У сизга ўз хулқ-атворингиздаги камчиликларни кўрмасликни беради, чунки айбни бошқа одамга юклашга сизни мажбур қилади. Шунда сиз ҳеч қачон ўз ҳаракатларингиз, ўз гўрлигингиз ёки гуноҳларингиз билан юзлашишингиз керак бўлмади, чунки сиз фақат сизни хафа қилган одамнинг камчиликларини кўрасиз. Шунинг учун, мазкур қарама-қаршилик орқали сизнинг хулқ-атворингизни ривожлантиришга қаратилган Худонинг уринишлари ташлаб кетилади. Хафа бўлган одам – хафалигининг манбаидан қочади ва оқибат натижада руҳий дайдига айланиб қочиб юради.

Яқинда бир аёл менга бир жамоатдан кетиб бошқасига боришни бошлаган дугонаси ҳақида сўзлаб берди. У янги чўпонни ўз уйига тушликка чақирибди. Сухбат давомида чўпон нима учун у ўз жамоатидан кетганлигини ундан сўрабди. Аёл унга аввалги жамоатидаги барча муаммолар ҳақида сўзлаб берибди.

Чўпон тинглаб, уни юпатишга уринибди. Мен ўз тажрибамдан биламанки, ўша чўпон томонидан аёлни Худонинг Сўзидан фойдаланиб, ўз яралари ва танқидий қарашларини енгилга руҳлантириш – донолик бўлар эди. Агар керак бўлса, у аёлга Худо уни у жамоатдан тинчлик билан қўйиб юбормагунигача, у ўзининг аввалги жамоатига қайтишини маслаҳат бериши керак.

Худо сизни жамоатдан тинчлик билан олиб чиққанида, сиз бошқа одамларга кетишингизни оқлаш босимини бошдан кечирмайсиз. Сизнинг аввалги жамоатингизда бўлган ўша муаммоларни ҳукм қилиш ёки танқидий очиш босими остида юрмайсиз. Мен биламанки, маълум вақт ўтганидан сўнг бу аёл янги чўпонга ва унинг бошқарувига ўзининг аввалги жамоатидагидек муносабатда бўлади. Биз ўз юрагимизда хафаликни сақлаб юрсак, бизлар ҳамма

нарсани у орқали ўтказамиз.

Мазкур ҳолатга тўғри келадиган қадимги бир масал бор. Илгариги замонларда, кўчманчилар ғарбга йўл олган кунларида, янги Ғарбий шаҳар ташқарисидаги тепаликда бир донишманд турган экан. Кўчманчилар шарқдан келганларида, улар бу шаҳарга киргунларигача учратган биринчи одам – шу донишманд бўлган экан. Улар қизиқиш билан бу шаҳарнинг одамлари қандай одамлар эканликларини сўрашибди.

У уларга савол билан жавоб қайтарибди: “Сизлар кетган шаҳардаги одамлар қандай эди?”

Баъзилари: “Биз чиқиб кетган шаҳар, бетавфиқ шаҳар эди. Ундаги одамлар ўта ғийбатчи эди, улар бегуноҳ одамлардан фойдаланар эдилар. У шунчаки ўғрилар ва ёлғончилар билан тўлиб кетган”,- деб жавоб берибдилар.

Донишманд жавоб бериб: “Бу шаҳар ҳам худди сизлар чиқиб кетган шаҳар кабидир,”- дебди.

Улар донишмандга уларни ўзлари эндигина чиқиб келган муаммодан қутқариб қолгани учун миннатдорчилик билдирибдилар. Сўнгра ғарбий томонга, янада ичкари кириб кетибдилар.

Сўнгра бошқа бир гуруҳ кўчманчилар келиб, худди ўша: “Бу шаҳарда қандай одамлар яшайди?”- деган саволни берибди.

Донишманд одам яна сўрабди: “Сизлар келаётган шаҳарда қандай одамлар яшайди?”

Бу гуруҳ одамлари дейишибди: “У ажойиб шаҳар эди. У ердаги одамлар ҳам ажойиб. У ерда бизнинг яқин дўстларимиз қолган. Ҳар бир киши бошқа бирига ёрдам беришга ҳаракат қилар эди. Ҳеч бир киши бирор нарсага муҳтож эмас эди, чунки барчаси бир-бирига

гамхўрлик қилар эди. Агар кимдодир қийинчиликлар бўлса, бутун жамоа ёрдамга келар эди. У ердан кетиш бизлар учун оғир бўлди, бироқ бизлар биринчилардан бўлиб ғарбга жўнаб, келгуси авлод учун жой тайёрлаш лозимлигини ҳис қилдик”.

Қари донишманд аввалги гуруҳга нима деган бўлса, буларга ҳам худди шуни айтибди: “Бу шаҳар ҳам сизлар чиқиб кетган ўша шаҳар кабидир”.

Бу одамлар хурсанд бўлиб: “Келинлар, бу шаҳарга жойлашамиз,”- дебдилар.

Улар ўзларининг ўтмишларидаги муносабатларига қандай қараган бўлсалар, келажакларига ҳам худди шундай қарар эдилар.

Сиз жамоатдан қандай кетганлигингиз, ўзингизнинг кейинги жамоатингизга қандай киришингизни белгилайди. Сиз қандай муносабатлар билан жўнаб кетган бўлсангиз, худди шундай муносабатлар билан кириб борасиз. Исо Масиҳ Юҳанно 20:23да шундай деган: “Кимнинг гуноҳларини кечирсангиз, у кечирилади, кимнинг гуноҳларини кечирмасангизлар, кечирилмайди”.

Биз ўзимизга хафаликни киритганимизда ва кечирмасликни сақлаганимизда, биз ўзга одамларнинг гуноҳларини қолдирамиз. Агар биз жамоатдан айрилсак ёки аламда ва хафаликда ким биландир муносабатларимизни узсак, биз бошқа жамоатга ёки бошқа муносабатларга худди ўша ҳислар билан борамиз. Сўнгра, муаммо кўтарилганида, янги алоқаларимизни узиш бизга янада осонроқ бўлади. Биз фақатгина янги муносабатларимиз натижасида пайдо бўладиган жароҳатларимиз билангина эмас, балки бизнинг аввалги муносабатларимиздан қолган жароҳатлар билан ҳам алоқада бўламиз.

Ҳисобларга кўра, 60-65% одамлар янгидан тузилган никоҳларини яна бузадилар⁶. Одам ўзининг биринчи никоҳидан қандай чиқса, иккинчисига ҳам шундай киради. У ўзининг биринчи турмуш ўртоғига қарши сақлаган кечиримсизлиги, унинг иккинчи турмуш ўртоғи билан бўлган ҳаётига тўсиқ бўлади. Бошқаларни айблаб, бундай одамларнинг бу келишмовчиликлардаги ўзларининг ролларига нисбатан кўзлари ожиздир, ўзларининг камчиликларига нисбатан кўзлари ожиздир. Ҳаммасидан ёмони, энди яна оғрикни бошдан кечиришга бўлган кўрқув – уларда икки баробардир.

Бу принцип фақатгина никоҳ ва ажралишга тегишли эмас. Буни барча муносабатларга қўллаш мумкин. Бизнинг хизматимизга бунгача бошқа хизматчилар билан ишлаган ва улар томонидан хафа қилинган бир одам келди. Бироқ вақт ўтиши билан мен уни биз билан ишлашга таклиф қилишимни Раббий хоҳлаётганини ҳис қилдим. Мен унинг ўз хафалигини енгиб ўтиш йўлида эканлигига ишонар эдим.

Мен унинг аввалги иш берувчисига кўнғироқ қилдим, у билан бу одамни ўз штатимга олиш ҳақидаги режам билан бўлишдим. У бу иш яхши деган хулосага келиб, мени қўллаб-қувватлади. У бу одам биз билан ишлашни бошлаганида, тўлиқ шифоланиш бўлади деб ҳисоблади. Мен уларнинг иккаласига ҳам, уларнинг ўзаро муносабатлари тикланиши ва шифоланиши учун ибодат қилишимни айтдим.

Ўша одам бизнинг гуруҳимизга қўшилганида, деярли тез орада муаммолар кўтарилди. Мен юзага келган ҳолатларни ечишга ҳаракат қилар эдим, бироқ, булар фақатгина вақтинчалик енгиллик келтирар эди. У ўзининг аввалги ўзаро муносабатларининг

⁶ *Иллинойс штати, Рокфорд шаҳридаги, Американинг оила масалалари бўйича маркази бўлмиш Рокфорд институтининг маълумоти.*

чегарасидан чиқа олмаётгандек туюлар эди. Улар уни азоблаш учун таъқиб қилар эдилар. У мени ҳаттоки ўзининг илгариги етакчиси қилган ишларни қилаётганликда айблади.

Мен ташвишланиб қолдим, чунки бу одамнинг ишчи сифатида мен учун нимадир қилишидан кўра, унинг аҳволи мен учун муҳимроқ эди. Мен ишчиларимдан ҳеч бири учун қилмаган нарсаларни у учун қилдим, чунки мен уни шифо топган ҳолда кўришни истаган эдим.

Бор-йўғи икки ой ўтиб, у кетиш ҳақида менга ариза берди. У ўзини худди аввалгидек вазиятга тузоққа тушгандек ҳис қилар эди. У кета туриб: “Жон, мен ҳеч қачон бошқа Масихий хизматларда ишламайман”, - деди.

Мен уни дуо қилдим ва унинг кетишига қараб қолдим. Биз уни ва хотинини яхши кўраимиз. Гарчи бу унда қандайдир бошқа соҳаларда муваффақият бўлмаслигини билдирмаса-да, айнан у тарк этган хизматга унда кучли даъват борлиги ачинарли эди. У кетгандан сўнг, мен хавотир ҳис қилдим, шу сабабли, Раббийни излай бошладим: “Биз иккаламиз ҳам бу ишни унинг учун тўғри жой деб ҳисоблаган вақтда нима учун у тезда кетиб қолди?”

Бир неча ҳафта ўтгандан сўнг, Раббий бу саволга жавоб бериш учун менинг дўстим бўлмиш бир доно чўпонни ишлатди: “Худо одамларга кўплаб маротаба У юзлашишларини истаган вазиятлардан қочишларига имкон беради, агар улар ўз юракларида бу вазиятлардан қочишга қарор қилган бўлсалар”.

Кейин у Иезавелдан қочиб кетган Элийаҳнинг тарихини мисол қилиб келтирди (3Шох.18-19). У эндигина бетавфиқ пайғамбарлар Баал ва Астартани қатл қилган эди. Мамлакатни бутпарастликка олиб келган бу одамлар Иезавелнинг дастурхонидан овқатланар

эдилар. Иезавел бу ҳақда эшитганида, у йигирма тўрт соат ичида Элийаҳни ўлдириши ҳақида таҳдид қилди.

Худо Элийаҳни Иезавелга қаршилик қилишини хоҳлаган эди, бунинг ўрнига эса, у қочиб кетди. У шундай тушкунликда эдики, ҳатто ўзига ўлим сўради. У энди Худонинг топшириғини бажара олмас эди, чунки қўрқувда эди. Худо уни иккита нон билан озиқлантириш учун фариштани юборди ва унга Ҳориб тоғига қирқ кеча-кундуз давомида қочиб боришига рухсат берди.

У у ерга етиб борганида, Худонинг биринчи сўрагани: “Элийаҳ, сен бу ерда нима қиялсан?”- деган савол бўлди. Қўрқинчли савол! Раббий тоғда фақат ундан: “Сен бу ерда нима қиялсан?”- деб сўраш учунгина унинг кетишига рухсат бериб, Унинг Ўзи бу йўл учун унга озука берди. Элийаҳ қийин вазиятлардан қочиб кетишга қарор қилганини Худо билар эди. Гарчи Унинг саволидан бу Унинг режасида бўлмаганлиги аниқ бўлсада, У унга буни қилишга рухсат берди.

Кейин у Элийаҳга деди: “Дамашққа сахро орқали ўз йўлинг билан қайтиб боргин, етиб борганингда Ҳазаелни Арам устидан подшоҳликка, Немшининг ўғли Йехуни Исроил устидан подшоҳликка мойлагин. Абел-Меҳолаҳдан Шафатнинг ўғли Элишани эса ўз ўрнингга пайғамбарликка мойлагин” (3Шох.19:15). Элишанинг ва Йехунинг хизмати туфайли, бу малика ва унинг қонунбузар йўли йўқ қилинди (4Шох.9-10). Бу топшириқ Элийаҳ томонидан эмас, бироқ Худо Элийаҳга ўзининг ўрнига мойлашни буюрган унинг давомчиси томонидан амалга оширилган эди.

Ўша чўпон менга: “Агар биз ўз юракларимизда оғир вазиятлар орқали ўтмасликка қатъий қарор қилсак, гарчи бу Унинг ҳақиқий иродаси бўлмаса ҳам, Худо ҳақиқатан ҳам бизни улардан озод

қилади”,- деди.

Мен кейинроқ ўша фикр тасдиқланган жойни, Сонлар китобининг 22-бобидан бир воқеани эсладим. Балаам унга лаънатлаш учун таклиф қилинган катта мукофот туфайли Исроилни лаънатлашни хоҳлади.

У Раббийдан биринчи мартаба бориши мумкин ёки мумкин эмаслигини сўради ва Худо кўрсатдики, Унинг Балаамга нисбатан иродаси Балакнинг элчилари билан бирга бормаслиги эди. Моаб бошлиқлари яна ҳам кўпроқ миқдордаги пул ва яна ҳам кўпроқ иззат-икром билан қайтиб келганларида, Балаам яна Худога юз тутди. Худо Балаамга энди кўпроқ пул ва иззат-икром таклиф қилганликлари сабабли Ўз қарорини ўзгартиради, деб ҳисоблаш нақадар аҳмоқликдир. Аммо бу сафар Худо унга улар билан боришини айтди.

Худо нима учун Ўз қарорини ўзгартирди? Жавоб шундайки, Худо Ўз қарорини ўзгартирган эмас. Шунчаки Балаам шу қадар бормоқчи эдики, Худо шунчаки рухсат берди. Айнан шунинг учун у йўлга тушганида Унинг ғазаби Балаамга қарши алангаланди.

Раббий бизга аллақачон Ўз иродасини аниқ кўрсатган нарса билан Унинг жонига тегишимиз мумкин. Оқибатда у бизга хоҳлаганимизни, ҳаттоки, бу Унинг илк режасига қарама-қарши бўлса ҳам, ҳаттоки, бу бизнинг фойдамизга бўлмаса ҳам қилишимизга рухсат беради.

Кўпинча Худонинг режаси бизларни бизга ёқмайдиган яраланишлар билан ва муносабатлар билан юзма-юз келишга олиб келади. Бироқ биз ҳақиқатан ҳам бизга мустаҳкамланиш олиб келадиган нарсалардан қочамиз. Хафалик муаммосини ҳал қилишни рад этиш бизни муаммодан озод қилмайди. У бизга фақатгина вақтинчалик енгиллик беради, муаммонинг томири эса тегилмасдан қолиб

кетади.

Мен ишга олган ёш йигит билан бўлган шахсий тажрибам менга хафалик ва муносабатлар ҳақида дарс берди. Аламзадалик ва хафалик билан бошқа одам билан алоқани узган одам билан соғлом муносабатлар ўрнатишнинг иложи йўқ. Шифоланиш амалга ошиши керак. У йигит ўзининг аввалги бошлиғини кечирдим деб юрса ҳам, бироқ бу хафалик унут бўлмаган эди.

Севги нотўғри нарсаларни унутади, шунинг учун келажакка умид бор. Агар биз ҳақиқатан ҳам хафаликни енгган бўлсак, бизлар тинчлик ўрнатишни жуда истаймиз. Балки ҳали буни амалга ошириш учун тўғри фурсат келган эмасдир, аммо биз ўз юрагимизда бу муносабатларни тиклаш учун имкониялар излаймиз.

Кейинчалик доно дўстим менга: “Қадимги бир мақол бор: “Устига кайноқ сув қуйилган ит, совуқ сувдан ҳам қўрқади”. Қачонлардир кайноқ сувдан қуйганликлари ва буни кечира олмаётганликлари туфайли нақадар кўп одамлар уларни тетиклаштирадиган совуқ сувдан бугунги кунларда қўрқадилар?”,- деди.

Исо Масих бизнинг жароҳатларимизни шифолашни хоҳлайди. Аммо кўпинча биз бу йўлнинг қийин эканлиги туфайли Унга буни қилишига руҳсат бермаймиз. Шифоланишга ва руҳий етукликка етакловчи йўл – итоаткорлик ва фидокорликдир. Бу – бошқаларнинг манфаатини ўзимизникидан устун қўйиш қароридир, ҳаттоки, бу одам сизга катта азоб келтирган бўлса ҳам.

Мағрур кишилар бу йўлдан бора олмайдилар, фақатгина рад этилиш хавфи остида тинчликни хоҳлаётган кишиларгина бора оладилар. Бу итоаткорликка ва камтарликка ўргатувчи синовдир. Бу – ҳаётга элтувчи йўлдир.

**БИЗЛАР ХУДОНИНГ ҲУЗУРИДА
ЎРГАНАДИГАН НАРСАЛАРНИ
ОДАМЛАРНИНГ ҲУЗУРИДА ЎРГАНА
ОЛМАЙМИЗ.**

Мен “Шайтоннинг хўраги” китобини ўқир эдим. Шундан бошлаб, менинг Худонинг Сўзига назарим ўзгарди. Мен жуда оғриқли вазиятдан ўтган эдим ва бу китобнинг мазмуни шу ҳақида бўлмаганида, мен абадий тузоқда қолар эдим.

-Ф.Н., МАЛАЙЗИЯ

ИШОНЧЛИ ПОЙДЕВОР

Шунинг учун Раббий Худо шундай дейди: “Мана, Мен Сионга тош қўймоқдаман – синалган тош, асосий бурчак тоши, мустаҳкам ўрнатилган қимматбаҳо тош – унга ишонадиган уятда қолмайди. (инглиз тилидаги таржималарнинг бирида: “унга ишонадиган шошилиб ҳаракат қилмайди”).

-Ишаъё.28:16

“УНГА ИШОНАДИГАН шошилиб ҳаракат қилмайди”. Шошилиб ҳаракат қиладиган одам беқарор одамдир, чунки унда бўлиши лозим бўлган пойдевор йўқ.

Бундай одам тезда тебранади ва бўроннинг таъкиби, қувғин ва машаққатли синовлар остида четга сурилиб кетади. Масалан, келинг, Шимён Петъор билан нима содир бўлганлигини кўриб чиқамиз.

Исо Филип Кесарияси худудларига келиб, Ўз шогирдларидан: “Одамлар Мени, Инсон Ўғлини, ким деб ҳисоблайдилар?”- деб сўради.

Бир қанча шогирдлари завқ-шавқ билан халқнинг Масих ҳақидаги фикрларини айтиб бердилар. Исо уларни тугатгунларича кутиб турди, сўнгра уларга қараб, тўғридан-тўғри улардан: “Лекин сизлар Мени ким деб ҳисоблайсизлар?”- деб сўради (15-оят).

Ишончим комилки, улар жавобни ўйлаб кўраётганларида, кўпчилик шогирдларнинг юзларида хижолат ва кўрқув акс этган

эди, уларнинг оғизлари ярим очик ҳолда, улар жим турар эдилар. Ўзгаларнинг фикрини жонли айтиб берган одамлар тўсатдан жим бўлиб қолдилар. Балки улар ҳеч қачон бу жиддий саволни ўзларига бермагандирлар. Сабаби нима бўлишидан қатъий назар, улар бу саволга ҳозир жавоб бера олмасликларини англадилар.

Исо Масих яхши қила оладиган ишини қилди! Унинг саволи уларнинг юрагини ҳаяжонга солиб қўйди. У уларни билган ва билмаган нарсаларини чинакамига англаб етишларига олиб келди. Шогирдлар Исо Масихнинг ҳақиқатда ким эканлигини ўз юракларида ҳал қилиб олишнинг ўрнига, бошқа одамларнинг фикрига асосланиб яшар эдилар. Улар бу саволни ўзларига тўғридан-тўғри бермаган эдилар.

Исо Масих Петъор деб атаган Шимён бу саволга жавоб бера олган ягона шогирд бўлди. У: “Сен Барҳаёт Худонинг Ўғли – Масихсан”, -деди (Матто 16:16). Шунда Исо унга жавобан деди: “Сен, Юнус ўғли Шимён бахтлисан, чунки буни сенга тана ва қон очган эмас, балки осмондаги Менинг Отамдир” (17-оят).

Исо Шимён Петъорга бу ваҳийнинг манбаини тушунтирди. У бу билимни бошқа одамлардан олган эмас, ёки ўқиган нарсалари орқали олган эмас, балки унга буни Худонинг Ўзи очган.

Шимён Петъорда илоҳий нарсаларга улкан чанқоқлик бор эди. Исога кўпгина саволларни айнан у берар эди. Қолган ўн битта шогирд бунга фақатгина қараб турган вақтда, сув устида юрган ҳам у эди. У бошқаларнинг фикри билан яшашни хоҳламайдиган одам эди! У барчасини Худонинг оғзидан тўғридан-тўғри эшитишни хоҳлар эди.

Бу Муқаддас Рухдаги Исони таниб-билиш ваҳийи, унга сезги аъзолари орқали эмас келган эмас, балки у руҳий чанқоқлигига жавобан унинг юрагини ёритган инъом эди. Шимён Петъор кўрган нарса-

ларнинг гувоҳи бўлганлар кўп эди, бироқ уларнинг юракларида Худонинг иродасини таниб-билишга бундай чанқоқлик йўқ эди.

Юҳаннонинг биринчи мактуби 2:27да шундай дейилади: “Бироқ Худодан олган мойланиш сизларда бор экан, сизларга бировнинг уктиришининг ҳожати йўқдир. Лекин шу мойланишнинг ўзи сизларга ҳамма нарсани ўргатганидек – бу эса ёлғон эмас, балки ҳақиқатдир – шундай қилиб, у сизларга ўргатганидек, Масихда бўлинглар”.

Бу мойланиш Шимён Петъорни ўргатди. У барча қолганларни тинглади, сўнгра, ўзининг ичига Худо унга очганига назар ташлади. Сиз Худонинг Ўзидан очилган билимни олганингиз заҳоти, ҳеч ким сизни тебрата олмайди. Худо сизга ниманидир очганида, бутун дунё нима дейиши ҳеч қандай аҳамиятга эга эмас. Ҳеч нарса сизнинг юрагингизни ўзгартира олмайди.

Сўнг Исо Шимён Петъорга ва қолган шогирдларга: “Мана шу тош устига Ўз жамоатимни қураман ва дўзахнинг дарвозалари уни енга олмас”, - деди (Матто 16:18). Биз аниқ кўрамизки, Муқаддас Рух томонидан очилган Худонинг сўзи ишончли пойдеворга эга бўлади.

ХУДОНИНГ РУҲИ ТОМОНИДАН ЁРИТИЛГАН СЎЗ

Мен воизлик қилганимда, кўпинча жамоатни ва алоҳида одамларни мен орқали жаранглайдиган Худонинг овозига қулоқ солишга чорлайман. Одатда, воизликни ёзиб бориб, биз воиз томонидан айтилганларнигина ёзамиз, холос. Шу сабабли, биз Ёзувчи ва изохни қўшимча билим сифатида фақатгина онгда тушунамиз.

Агар биз фақат ақлий билимга эга бўлсак, унда қуйидаги икки нар-

са содир бўлиши мумкин:

1. Биз ўйинга ва мутлақ ҳиссий ҳаракатларга осон берилиб қоламиз.
2. Биз ўз ақлимиз томонидан боғланиб қоламиз.

Бироқ буларнинг барчаси Исо Масиҳ Ўз Жамоатини қурадиган ишончли пойдевор ҳисобланмайди. Исо Масиҳ жамоатини ёдлаб олинган Муқаддас Ёзувнинг оятларига эмас, балки Муқаддас Рухнинг ваҳийига асосланишини айтган.

Биз мойланган хизматчининг воизлигини эшитиб туриб ёки китоб ўқиб туриб, бизнинг руҳимизда ёнадиган сўзни ёки жумлани ҳар доим излашимиз лозим. Бу Худо бизга очадиган ўша сўздир. У нур ва руҳий англашни олиб келади. Саночи ёзгани каби: “Сенинг сўзларингнинг ваҳийлари ёриштиради, соддаларга ақл киритади” (Санолар 118:130). Унинг сўзи ваҳий ёрдамида бизнинг онгимизга эмас, юрагимизга киради ва айнан ўшанда у бизни ёриштиради ва аниқ очиб беради.

Кўпинча хизматчилар бир мавзунга гапираётган бир пайтда, Худо менинг юрагимда умуман бошқа нарсани ёритиши мумкин. Бошқа томондан, Худо айнан хизматчи айтаётган сўзларни мойлаши ва улар менинг ичимни портлаши мумкин. Иккала усулда ҳам бу Худонинг менга ваҳий тарзида очган Сўздир. Мана шу нарса бизларни гўлликдан (англаш етишмаслиги) етукликка (англашга тўлалик) ўзгартиради. Худди Исо Масиҳ айтганидек, Унинг жамоати қуриладиган пойдевор - бу бизнинг юракларимизда ёришган Сўздир.

Исо Масиҳ Худонинг ваҳийини қояга ўхшатади (инглизча таржимада ва юнонча асл нусхасида бу сўз оддийгина тошни эмас, балки

катта қояни англатади. Юнонча “Петрос” – тош сўзинини англатади, Исо Масих томонидан ишлатилган “тош” сўзи Матто 16:18да “мана шу тош устига” – бу юнонча “петра” сўзи – катта харсанг тошни англатади, таржимоннинг изоҳи). Тош барқарорликни ва мустаҳкамликни билдиради. Бири тош устига, бошқаси эса қум устига қурилган иккита уй ҳақидаги Исонинг масалини ёдга олинг. Қувғинлар, қайғу ва азоблар бу иккала уйга ёғилганида, қум устида қурилган уй вайрон бўлди, тош устида қурилган уй эса бардош берди.

Биз Худодан эшитишимиз керак бўлган баъзи нарсалар Муқаддас Ёзувда топилмайди. Масалан, айнан кимга уйланишимиз керак? Қаерда ишлашимиз керак? Қандай жамоатда бўлишимиз лозим? Бундай саволлар эса ниҳоятда кўп. Биз бу саволларга қарор қабул қилишимиз учун Худо Рухининг ваҳийига эга бўлишимиз лозим. Худодан бўлган бундай сўзсиз бизнинг қарорларимиз беқарор ерга асосланган бўлади.

Худо Ўз Рухи билан бизларга очадиган нарсаларни биздан ҳеч ким тортиб ола олмайди. Бу бизлар қиладиган ҳамма нарса учун асос бўлиши керак. Шафқатсиз синовлар ва қайғулар келганида биз бунингсиз тезда васвасага тушиб қоламиз.

Эшитиб қувонч билан қабул қилинган, аммо юракда илдиз отмаган сўз ҳақида Исо Масих нима деганини эсланг. У қувонч билан фақат онгда ва ҳис-туйғуда қабул қилинган эди.

Шу сингари, тошлоқ ерга сепилганлар шуларни билдиради: улар сўзни эшитганларида, шу заҳоти уни қувонч билан қабул қиладилар, лекин ўзларида илдизга эга эмаслар ва доимий эмаслар. Кейинчалик сўз учун қайғу ёки қувғин бўлганида, ўша заҳоти васвасага тушадилар.

-Марк 4:16-17.

Биз “илдиз” ва “пойдевор” сўзларини ўзаро осон алмаштиришимиз мумкин, чунки уларнинг иккаласи ҳам ўсимлик ёки иморат учун мустаҳкамлик манбаи эканлигидан ёки турғунликдан (ёки барқарорлик) далолат беради. Худо Сўзининг ваҳийига барқарор бўлмаган ёки мустаҳкамлашмаган одам – васваса ва хафалик бўрони томонидан кўчириб юборилишга маҳкум одамдир.

Нақадар кўп одамлар Исо Масих савол берган шогирдлари кабилар? Улар бошқаларнинг гувоҳликларидан ва воизликларидан эшитганларига асосланиб яшайдилар. Бошқаларнинг фикрлари ва ғояларини Муқаддас Рухнинг гувоҳлигини ва маслаҳатини изламасдан ҳақиқат тариқасида қабул қиладилар. Бизлар фақатгина Худо шахсан бизга очган ваҳий билан яшашимиз ва унигина эълон қилишимиз лозим. Исо Масих Ўз Жамоатини курадиган нарса ана шудир!

Қачонлардир менинг кўлимда ҳали турмушга чиқмаган котиба ишлаган эди. У бир йигит билан учрашиб юрар, у йигит ҳам жамоатда хизмат қилар эди. Ҳар кун уларнинг муносабатлари янада яқинлашиб борар эди. Ҳамма бу муносабатнинг тўй билан якун топишга бораётганини кўриб турар эди. Улар бу саволни аллақачон жиддий муҳокама қилиб олган эдилар.

Бир якшанба оқшоми катта чўпон уларни чакириб: “Раббий Худо шундай дейди: Сиз иккинги турмуш курасизлар”- деди.

Кейинги кун эрталаб менинг котибам ишхонага булутлар оғушида кириб келди. У шу қадар ҳаяжонда эдики! У мендан уларни никоҳлаб қўйишимни сўради ва мен бу мен учун шараф эканлигини айтдим. Мен улар билан олдинроқ гаплашиб олиш учун учрашув белгиладим.

Аммо мен юрагимда қандайдир оғирликни ҳис қилдим. Улар офис-

га кириб келганларида менинг руҳим безовта эди. Мен котибамга қараб ундан Худо у учун танлагани айнан шу одам эканлигини аниқ билиш ёки билмаслигини сўрадим. У иштиёқ ва аниқлик билан: “Ҳа”,- дея жавоб берди.

Сўнгра мен йигитга қараб унга: “Сенинг айнан шу қизга уйланишинг Худонинг иродаси эканлигига ишончинг комилми?”- деб сўрадим.

У менга бир зум ярим очиқ оғиз билан қараб турди, кейин эса бошини қуйи солиб: “Йўқ, ишончим комил эмас”,- дегандек бошини тебратди.

Мен уларнинг иккаловларига бир қараб олиб, сўнг йигитга ўгирилиб: “Мен сизларни никоҳламайман. Сизларга ким башорат қилганининг ва нима деганининг менга фарқи йўқ. Нақадар кўп одамларнинг сизларга: “Бир-бирларингга шунчалик ярашгансизлар”,- деганларининг менга фарқи йўқ. Агар Худо Ўз иродасини юрагингга очмаган бўлса, турмуш қуришинг керак эмас”,- дедим.

Сўнг давом этдим: “Агар бу сен учун Худонинг аниқ иродаси ҳақидаги ваҳийни шахсан олмасдан туриб уйлансанг, бўронлар келганида, улар эса албатта келади, сенда шубҳалар ва “Мен бошқа қизга уйланганимда нима бўлар эди? Балки бу муаммолар бўлмасмиди? Бу уйланиш Худонинг иродаси бўйича эканлигига мен ишонч ҳосил қилишим керак эди. Мен ўзимни тузоқда ҳис қиляпман”,- деган саволлар келади. Шунда юрагинг эзилади ва сен никоҳингга ёғилиб келаётган муаммоларга ва қийинчиликларга қаршилик қила олмайсан. Сен ўзининг барча йўлларида мустаҳкам бўлмаган, фикрида иккиланадиган одамга айланасан”.

Уларни жўната туриб, уларнинг яна учрашишидан ҳеч қандай маъно йўқлигини айтдим. Йигит енгил тортди. Қиз эса ниҳоятда хафа бўлди. Кейинги ҳафта давомида ишхонамиздаги муҳит ниҳоятда сиқик бўлди. Бироқ мен ҳақиқатни айтганимни билар эдим. Бу қиз

учун синов вақти бўлди. Агар Худо унга ҳақиқатдан бу одам унинг эри бўлиши кераклигини айтган бўлса, унда у мендан ва Худодан хафа бўлмасдан, Раббий буни йигитга ҳам очишига ишониши керак эди. Мен қизга ундан узоқлашишни ва Худодан жавобни шахсан излаши учун унга имкон беришини маслаҳат бердим. У шундай қилди.

Уч ҳафта ўтгандан сўнг, улар яна бир учрашув белгилашни сўрадилар. Мен бирданига ичимда қувончни ҳис қилдим. Бу сафар улар ишхонага кирганларида, у менга порлаб турган нигоҳи билан қараб: “Худо менга хотинликка берган қиз айнан шу эканлигини аниқ биламан, заррача ҳам шубҳаланмайман”, - деди. Улар етти ойдан сўнг турмуш курдилар.

Худо бундай ўзаро муносабатларни ёки жамоатни сизга берганлигини билганингизда, душманга сизни у ердан суғуриб олиш анчагина қийинроқ бўлади. Сиз Худонинг Сўзи ваҳийига асослангансиз ва барча келишмовчилардан, ҳаттоки улар иложсиз туюлса ҳам ўта оласиз.

БОШҚА ЙЎЛ ЙЎҚ

Эр-хотинлик ҳаётининг биринчи беш йили мен учун ва хотиним учун жуда даҳшатли бўлди. Биз бир-биримизга шундай яраладикки, қачонлардир бизда бўлган ўша ёқимли муносабатларни ва севгини қутқариш имконсиздек кўринди.

Фақат бир нарса бизни биргаликда ушлаб турар эди: бизнинг никоҳимизни Худо қурганлигини иккаламиз ҳам билар эдик. Шунинг учун бизлар ажралишга – муаммоларимизни ечишнинг йўлларида бири деб асло қарамас эдик. Бизнинг ягона йўлимиз

– Худо бизни шифолашига ва ўзгартиришига ишониш эди. Бу биз учун нақадар оғриқли бўлса ҳам, биз иккаламиз ҳам ўзимизни шунга бағишладик.

Менга энгилиш фикри келганида, Худонинг бизнинг оиламизга нисбатан менга берган ваъдаларини эслар эдим. Мен Худонинг бизнинг бирлашмамиз ҳақида тузган ва режалаштирган нарсаларини йўқ қилишни истамас эдим.

Худо менга берган ваъдаларидан бири, бу – биз хотиним билан бирга хизмат қилишимиз эди. Худо менга бу ваъдани берган вақтда мен: “Мен буни тасаввур қилишим жуда осон. Унинг қўли хизмат ишлари учун иккаламизнинг устимизда”, –деб ўйлаган эдим.

Аммо эр-хотинлигимизнинг бўрони вақтида мен бу ваъдани бошқа шундай аниқ кўра олмас эдим. Бироқ уни тарк этишни рад қилдим. Табиий умид – бизнинг никоҳимизга жанжаллар ва мағрурлик кириб келганлиги туфайли йўқолган эди. Бироқ менинг юрагимда хануз ҳаётнинг ғайритабиий уруғи бор эди. Мен унга муҳтож бўлган вақтларимда мазкур ваъда – мен учун лангар ва пойдевор бўлди.

Буларнинг барчаси Худо нафақат бизнинг муносабтларимизни шифолаши, балки уларни аввалгидан ҳам мустаҳкамроқ қилиши билан якунланди. Биз бир-биримизни кечириб ва улардан сабоқ чиқариб бу келишмовчиликларда ўсдик. Энди эса Раббийга икки киши бўлиб хизмат қиламиз. Мен хотинимни нафақат севиклигим ва энг яхши дўстим, балки шунингдек, мен бошқа бирор кишидан кўра кўпроқ ишонадиган хизматчи деб ҳисоблайман.

Эр- хотинлигимизнинг биринчи беш йиллигида бу қийин “ғадир-будурликлар” орқали ўтиб, мен англадимки, Худо ҳар биримизнинг камчиликларимизни кўрди ва бизнинг ўзаро муносабатла-

римиз буларнинг барчасини ёруғликка олиб чиқди.

Бизларни эр ва хотин қилиб бирлаштирган Худонинг донолигидан хайратда эдим. Мен Лизани учратгунигга қадар, мен қачонлардир уйланадиган қиз учун ҳафсала билан ибодат қилар эдим. Бу танлов – менинг ҳаётимда хушхабарга итоатимдан сўнг иккинчи ўринда эди. Менинг турмуш ўртоғимга нисбатан Худонинг танловини кутганим ва ибодат қилганим туфайли, бошқа никоҳларда бўлган ўша муаммолар менда бўлмайди деб ўйлаган эдим. Эҳ, қанчалик адашдим!

Худо менга кўнглик истаганидек хотинни танлади. Бироқ у менда яширин бўлган худбинона ғўрликни очди! Ажрашиш воситасида карама-қаршиликлардан қочиш ёки хотинга айбни тўнкаш- ўзининг етук эмаслигини “хафалик” деб номланган сохта ҳимоя қатлами остида яширишни англатган бўлар эди. Бизнинг никоҳимиз тўғрисидаги Худонинг ваҳийи мени бундай қочишлардан асраб қолди.

Мен ҳозир бу бобдаги асосий фикрдан бурилишни хоҳлайман. Сизларнинг баъзи бирларингиз бу сатрларни ўқиб, балки: “Мен уйланганимда, нажот топмаган эдим”, - деб ўйларсиз.

Худо сизларга демокда: “Никоҳда бўлганларга эса мен эмас, балки Раббий буюради: хотин эридан ажралмасин, - агарда ажралса, эрсиз қолсин ёки ўз эри билан ярашсин; эр ҳам ўз хотинини қўйиб юбормасин... Шундай қилиб, биродарлар, ким қандай ҳолатда даъват этилган бўлса, шу ҳолатда Худо билан қолаверсин” (1Кор.7:10-11, 24).

Никоҳ аҳдига оид берилган бу Сўз юрагингизда мустаҳкам ўрнашсин, токи сиз хафалик каби бундай тузоқлар сабабли тебранманг, балки мустаҳкам бўлиб қолинг. Сўнгра никоҳингизга Раббидан ваҳий олиш учун Уни изланг.

Сизларнинг баъзиларингиз ҳаттоки имонли бўла туриб, Худонинг

иродасисиз турмуш куришингиз мумкин. Сиз никоҳингизда Худонинг дуо-баракатига киришингиз учун, сиз турмуш куришдан олдин Унинг маслаҳатини қидирмаганингизга тавба қилишингиз лозим ва У сизни кечиради. Иккита хато битта тўғрини келтириб чиқармаслигини юрагингизга тугиб олинг. Хафалик туфайли никоҳ аҳдини бекор қилиш муаммони ечмайди. Сўнг никоҳингиз учун Раббийнинг Сўзини изланг.

МУСТАҲКАМ ҚОЯ

Бизга Муқаддас Рухнинг ваҳийи орқали берилган Худонинг Сўзи -ўз ҳаётимизни ва хизматимизни устига куришимиз керак бўлган қоядир. Кўплаб одамлар менга улар қисқа муддат аъзоси бўлган кўпгина жамоатлар ва хизматлар ҳақида сўзлаб берганлар. Мен Худонинг фарзандлари Унинг амрлари билан эмас, қийинчиликлар билан бошқарилганликларини кўрганимда хафа бўлиб кетаман. Улар ҳамма нарса нечоғлик ёмон бўлганини ва уларга ҳамда бошқаларга нақадар ёмон муносабатда бўлганларини айтиб берадилар. Улар ўз қарорларида ўзларини оқлангандек ҳис қиладилар. Бироқ уларнинг мулоҳазалари уларга ўзларининг хафаликларини ва шахсий камчиликларини кўришга имкон бермайдиган алдовнинг бошқа қаватидир.

Улар жамоатлардаги ва хизматлардаги ҳозирги муносабатларини “вақтинчалик” ёки “Худо ҳозирги пайтда мени қўйган жой” деб атайдилар. Мен ҳаттоки бир одамнинг: “Мен бу жамоатга гаровга берилганман”, - деганини ҳам эшитганман. Қийинчиликлар пайдо бўлганида қочиши мумкин бўлган тешик қолдириш учун улар шундай гапирадилар. Уларда бир жойда туришга мустаҳкам пойдевор йўқ. Пўртаналар уларни кейинги портга осонгина олиб кетиши мумкин.

БИЗ ҚАЕРГА БОРАЙЛИК?

Исо Масих Ўз шогирдларидан Уни ким деб ҳисоблашларини сўраганидаги мисолга қайтсак, биз Худонинг иродаси Шимён Петъорга очилганида – унда барқарорлик ўсаётганини кўраимиз.

Бундан сўнг, Ота Шимён Петъорнинг юрагига ҳақиқатни очганида Исо Масих: “Ва Мен сенга айтаман, сен Петъор, мана шу тош (инглизчада “қоя”) устига Ўз жамоатимни кураман ва дўзахнинг дарвозалари уни енга олмас”,- деди (Матто 16:18).

Исо Масих Шимёнга янги Петъор исмини берди. Бу жуда ҳам муҳим, чунки *Шимён* исми “эшитиш” маъносини англатади. Петъор (юнонча *petros*) исми “тош” маъносини англатади. У Худонинг Сўзини эшитиши натижасида имонда мустаҳкамланди. Тош сўзи иморатнинг мустаҳкамлигини билдиради. Тошлардан қурилган ва ўз пойдевори сифатида қоя тошга эга бўлган уй ҳар қандай бўронга чидайди.

Буоятдаги “қоя” сўзи – “улкан тош” (ёки қоя) маъносини англатадиган юнонча *petra* сўзидан келиб чиқади. Исо Масих Шимён Петъорга у энди уй пойдеворининг негизига айлантирилганлигини айтди.

Петъор кейинчалик ўз мактубларида ёзган: “Ўзларингиз ҳам тирик тошлар каби ўзларингиздан руҳий бино барпо этинглар” (1Пет 2:5). Тош бу улкан қоянинг кичкина бўлагидир. Худонинг ваҳийида мустаҳкамлик, барқарорлик ва куч бор ва уни қабул қиладиган инсоннинг ҳаётида ҳосил бор. Бу одам Худонинг барҳаёт Сўзи бўлган Исо Масихнинг қуввати билан кучлидир.

Ҳаворий Повул 1 Коринфликлар 3:11да ёзади: “Чунки ҳеч ким қўйилган пойдевордан, яъни Исо Масихдан бошқа пойдевор қўя олмайди”. Биз Уни, яъни Худонинг тирик Сўзи Бўлганни

излаганимизда, У бизга очилади ва биз имонда мустаҳкам бўламиз. Юҳанно 5:16дан Исо Масихнинг ердаги сўнгги кунларида шогирдларининг аҳволи мураккаблашганини кўрамиз. Дин уламолари ва яҳудийлар Исо Масихни ўлдириш учун Уни таъкиб қилдилар. Вазиятлар одамларга қулай бўлиб кўринганида ва улар Исо Масихни зўрлик билан подшоҳ қилишни хоҳлаганларида, У рад этиб, жўнаб кетди (Юҳан.6:15).

“Нима учун У бундай қилди?- шогирлар ҳайрон бўлиб қолдилар,- Бу Унинг учун ва биз учун қулай фурсат эди”. Уларни хавотир эгаллаб олди. Вазият хавфли бўлиб қолди.

“Биз қартага ҳамма нарсани тикиб, бу одамнинг ортидан эргашиш учун ўз уйимизни ва ишимизни қолдирдик. Биз Унинг келаётган Масих эканлигига ишондик. Ахир, буни Яхё чўмдирувчи эълон қилди, Шимён Петъор эса буни Филипп Кесариясида тасдиқлади. Бизда икки нафар гувоҳ бор. Бироқ нима учун У ҳозирги дин уламоларини ғазаблантиришни давом эттирмоқда? Нима учун У Ўзига қабр қазимоқда? Нима учун бизларга, Унинг шогирдларига: “Эҳ, имонсиз ва бузуқ авлод, қачонгача Мен сизлар билан бирга бўламан?”- деб бундай қаттиқ сўзларни айтди?”

Масихнинг ортидан эргашиш учун ҳамма нарсани қолдирган одамларнинг юракларида хафалик пайдо бўла бошлади.

Шундан кейин энг ёмони содир бўлди. Исо Масих уларга: “Сизларга ростини, ростини айтаман: Агар Инсон Ўғлининг Танасини емасангиз ва Унинг Қонини ичмасангиз, ўзингизда ҳаётга эга бўлмайсиз”, -деб воизлик қилгани очикдан очик бидъат бўлиб туюлди (Юҳанно 6:53).

“У нимани воизлик қиляпти, -ўйлади улар, -бу энди ҳаддан ташқари!”

У буларнинг барчасини Капернаумда, синагога бошлиқлари олдида айтгани нимаси бўлди! Бу уларнинг фахмлашлари учун оғир бўлди.

Унинг шогирдларидан кўпчилиги буни эшитиб: “Нақадар ғалати сўзлар! Ким буларга қулоқ сола олади? –дедилар.”

-Юҳанно 6:60.

Исо Масихнинг жавобига диққат қилинг:

Аммо Исо шогирдлари бунга нолиётганларини Ўз ичида билиб, уларга деди: Сизларни бу васвасага соляптими?

-Юҳанно 6:61.

Булар Унинг шогирдлари эдилар! У ҳақиқат сўзларини қайтариб олаётган эмас, бунинг ўрнига уларга қарши чиқмоқда. Улардан баъзилари ўз ҳаётини мустаҳкам бўлмаган пойдеворга курганликларини У билади. У мазкур пойдеворни фoш қилади ва уларга ўз юракларини кўриш имконини беради. Бироқ улар Шимён Петъор ва бошқа шогирдлар каби ҳақиқатга ташна эмас эдилар. Уларнинг жавобига қаранг:

Шу вақтдан бошлаб, Унинг шогирдларидан кўпчилиги Ундан йироқлашдилар ва бошқа У билан бирга юрмадилар.

-Юҳанно 6:66.

Эътибор беринг, бу улардан “кўпчилиги” эди. Шубҳасиз, уларнинг орасида Филипп Кесариясига: “Баъзилари Яхё Чўмдирувчи, бошқалари Элий пайғамбар, яна бошқалари эса Йеремиах ёки пайғамбарлардан бири”, - деб тезда жавоб берганлар ҳам бўлган (Матто 16:14). Худонинг ваҳийи уларнинг пойдевори бўлмаган.

Хафалик уларни бугун кўпчилик қилаётган ишни қилишга олиб келди: улар кетдилар. Улар ўзларини алданган ва масхара қилинган деб ҳис қилдилар, аммо улар алданган ва масхара қилинган эмас

эдилар. Улар ҳақиқатни кўра олмадилар, чунки уларнинг нигоҳлари уларнинг шахсий худбинона истакларига қаратилган эди.

Энди эса, Исо ўн иккита шогирдини фoш қилган онда Шимён Петъорга эътибор қаратинг:

Шунда Исо ўн иккита *шогирдига*: Сизлар ҳам кетишни истамайсизларми?- деди.

Шимён Петъор жавоб бериб деди: Раббий! Бизлар кимга бo-райлик? Сен абадий ҳаёт сўзларига эгасан. Бизлар имон келтирдик ва англадик, Сен Масих – тирик Худонинг Ўғлисан.

-Юҳанно 6:67-69.

Исо бу одамларга: “Илтимос, Мендан кетманг. Мен шундоқ ҳам жуда кўп ишчиларимдан ажралдим. Мен сизларсиз нима ҳам қиламан?”- дея ёлвормади. Йўк, У улардан: “Сизлар ҳам кетишни хоҳламайсизларми?”- деб сўради.

Эътибор беринг, гарчи Шимён Петъор колганлар каби хафа бўлиш имконига эга бўлса ҳам, у: “Раббий! Бизлар кимга бoрайлик?”- деб жавоб берди.

Эшитган нарсаси уни ҳам довдиратиб қўйиши керак эди, бироқ унда бошқаларда бўлмаган билим бор эди. Петъор Филипп Кесариясида Барҳаёт Худонинг Ўғли – Исо ҳақиқатда ким эканлиги ҳақидаги ваҳийни олган эди.

У энди, синов олови аро унинг юрагида илдиз отган ваҳийни ошқор қилди: “Ва биз ишонамиз ва биламизки, Сен Барҳаёт Худонинг Ўғли – Масихсан”. Бу айнан ўша, у Филип Кесариясида айтган сўзлар эди. У Худонинг барҳаёт Сўзининг мустаҳкам қоясига қўйилган тош бўлди. Петъор Исо Масихдан хафа бўлиб ва васвасага тушиб кетмади.

БОСИМ ОСТИДАГИ РЕАКЦИЯ

Мен кўпинча оғир синовлар одамнинг ҳақиқий *ҳолатини* белгилашини айтаман. Бошқача сўз билан айтганда, улар сиз руҳий қаерда эканлигингизни белгилайди. Улар юрагимизнинг асл ҳолатини очиб беради. Сиз босим остида бўлганингизда қандай муносабат билдиришингиз сизнинг асл моҳиятингизни кўрсатади.

Балки сизнинг беш қаватли ва ҳашаматли, ўта моҳирона ишланган қурилиш материаллари ва нақшлар билан безатилган аммо кум устида қурилган данғиллама ҳовлинингиз бордир. Қуёш чақнаб турар экан бу бино қувват ва гўзаллик қалъасидек кўринади.

Бу данғиллама ҳовлининг ёнида оддийгина бир қаватли уй бўлиши мумкин. У деярли кўзга ташланмайди, ёнида турган ажойиб иморат билан солиштирганда кўркам бўлмаслиги мумкин. Бироқ у сиз кўра олмайдиган қандайдир тошли пойдеворда қурилган.

Ҳеч қандай бўрон бўлмагунича беш қаватли уй бундан анча чиройлироқ кўринади... Бироқ у тўфон билан юзлашганида, беш қаватли бино тебранади ва вайрон бўлади. У бир қанча кичикроқ тўфонлар пайтида туриб бериши мумкин, бироқ қаттиқ тўфон пайтида эмас. Оддий, бир қаватли уй туриб беради. Бино қанчалик катта бўлса, унинг қулаши шунчалик даҳшатлироқ ва кучлироқ бўлади.

Жамоатдаги баъзи одамлар Филипп Кесариясида шундай тез жавоб берган, кейинчалик эса фош қилинган шогирдларга ўхшайдилар. Улар ўзларида куч, мустаҳкамлик, барқарорлик ва гўзаллик тимсолини кўрсатиб, худди беш қаватли Масихийлардек кўриниши мумкин. Бироқ тўфон кўтарилганида, уларнинг ҳолатлари жуда аниқ билинади.

Ўз ҳаётингизни бошқаларнинг сўзларида эмас, Худо Сўзининг ваҳийи устида қураётганингизга ишонч ҳосил қилинг. Раббийни излашни ва ўз юрагингизга қулоқ солишни давом эттиринг. Фақатгина буни бошқалар қилаётгани ва гапирётгани учун ниманидир гапирманг ва қилманг. Худони изланг ва сизнинг ўз юрагингизда ёритилган Сўзда туринг!

**ДУШМАН СИЗНИ ЛАРЗАГА СОЛАЁТГАНИДА
УНИНГ МАҚСАДИ ҲАЛОК ҚИЛИШ БЎЛАДИ.
АММО БУНДА ХУДОНИНГ МАҚСАДИ
БОШҚАЧАДИР.**

Мен “Шайтоннинг хўраги” номаси учун Худога миннатдорчилик билдирмоқчиман. Мен ҳаётимда ёриб ўтиш келиши учун рўза тутиб, ибодат қилаётган эдим. Раббий мени мазкур номага йўналтирди ва у менинг ҳаётимни тубдан ўзгартирди. Бу китобни етакчилик хизматида бўлган ҳар бир киши ўқиб чиқиши керак.

-С. Р., ЯНГИ ЗЕЛАНДИЯ

ЛАРЗАГА СОЛИНИШИ МУМКИН БЎЛГАН ҲАММА НАРСА ЛАРЗАГА СОЛИНАДИ

У энди шундай ваъдани берди: “Мен яна бир марта фақат ерни эмас, балки осмонни ҳам ларзага соламан”. “Яна бир марта” деган сўз эса ларзага солинмайдиганнинг қолиши учун ларзага солинадиган ўткинчи нарсанинг ўзгаришини билдиради.

-Ибр.12:2627.

Биз аввалги бобда Худо сўзининг ваҳийи Исо Масих Ўз Жамоатини қурадиган пойдевор эканлигини кўрдик. Биз ҳаттоки бошқа шогирдлар васвасага тушиб, хафа бўлиб кетганларида ҳам Шимён Петъор Исо Масих билан қолганини кўрдик. Ҳатто Исо Масих унга кетиш имконини берганида ҳам, Шимён Петъор юрагида мустаҳкамланган сўз билан жавоб қайтарди.

Келинг, энди Исо Масих хоинларча тутиб берилган тундаги Шимён Петъорнинг иккинчи марта синалишини кўриб чиқамиз. Исо Масих Ўзининг ўн иккита хаворийлари билан бирга кечликда миннатдорчилик билдириб ўтирганида, хайратга соладиган нарсани айтди: “Мана Менга хиёнат қилувчининг кўли ҳам Мен билан бирга шу дастурхон атрофидадир. Бироқ Инсон Ўғли олдиндан белгилаб кўйилган йўлдан кетмоқда. Аммо Унга хиёнат қилувчининг холига вой!” (Лука 22:21-22). Мана шундай хабар! Бугун биз Исо Масих бундай сўз айтиб “бомба ташлади” деган бўлар эдик.

Исо Масих хоинларча тутиб берилишини олдиндан билар эди, аммо Унинг шогирдлари бу ҳақда биринчи марта эшитдилар. У би-

лан бошидан бирга бўлган Унинг яқинларидан бири Уни хоинларча тутиб беришини айтганида, шогирдларни қамраган даҳшатни тасаввур қила оласизми?

Саросимада: “Буни қиладиган орамизда ким экан?”- дея ҳаворийлар бир-биридан сўрай бошладилар” (Луко 22:23). Улардан бири хоинлик қилиши мумкинлигидан улар қотиб қолган эдилар. Бироқ бу ўз-ўзини имтиҳон қилишда уларнинг мақсадлари пок эмас эди. Бизлар буни уларнинг суҳбатлари хотимасидан биламиз. Уларнинг ўз-ўзларини имтиҳон қилишларидан мақсадлари – худбинона ва киборга тўла эди. Ёзувдаги шундоққина кейинги оятла назар ташланг:

Ҳаворийлар орасида, ким энг катта ҳисобланмоғи керак, деган баҳслашув ҳам юз берди.

-Луко 22:24.

Тасаввур қилинг: Исо Масих уларга ҳадемай Ўзини олий руҳонийларнинг қўлларига ўлим ҳукми чиқариш учун топширилишини ва Унинг устидан масхара қилишлари, қамчи билан калтаклашлари ва ўлдиришлари учун римликларнинг қўлларига топширилишини айтди. Буни қиладиган киши эса У билан бир дастурхонда ўтирганлигини айтди.

Шогирдлар бунинг кимлигини ойдинлаштириш билан бошладилар ва улардан ким катталиги ҳақида баҳслашиш билан тугатдилар. Бу жуда хунук – деярли мерос учун тортишаётган болалар каби эди. Уларнинг Исо Масих билан ишлари йўқ эди, улар фақатгина ҳокимиятга ва мавқега эришиш учун саросимага тушиб, интилар эдилар. Қандай тасаввур қилиб бўлмайдиган худбинлик!

Агар мен Исо Масихнинг ўрнида бўлганимда эди, мен имкон қадар

улардан мен айтганимни улар эшитдими, бунинг уларга қизиғи борми, дея сўраган бўлар эдим. Биз бу ерда Устоз ўз шогидларига севги ва сабр-тоқат билан қандай муносабатда бўлганлигининг мисолини кўраимиз. Кўпчилигимиз Исо Масихнинг ўрнида: “Сизларнинг барчангиз, қани бу ердан йўқолиб қолингларчи! Бу мен учун буюк синов вақти, сизлар эса фақат ўзингиз ҳақингизда ўйлаяпсизлар”,- деган бўлар эдик. Хафа бўлиш учун яхши имконият!

Бу тортишувни шогирдлар орасида ким биринчи бошлаганини топишимиз мумкин – Шимён Петъор, чунки у гуруҳдаги энг устун бўлган шахс бўлган ва одатдагидек, биринчи бўлиб гапиришни бошлаган. Балки у кўпроқ бошқа нарсаларни: сув устида юрган ёлғиз у эканлигини эслагандир. Ёки, эҳтимол, у Исо Масихнинг илоҳийлиги ҳақидаги ваҳийни биринчи бўлиб олганлигини эслагандир. Яна у Исо Масих, Мусо ва Элий ҳақида айтиб бериб, Ўзгариш тоғида бўлган ўз кечинмаларини улар билан бўлиша олгандир. Петъор ўн икки шогирд орасида энг ортиғи эканлигига ишончи комиллиги асоссиз эмас эди. Бироқ бу ишонч севгига асосланмаган эди. Унинг пойдевори мағрурлик эди.

Исо Масих уларга қараб, улар ўзларини шохликнинг ўғиллари каби эмас балки оддий одамлардек тутаётганини айтди. “Подшоҳлар ўз халқлари устидан ҳукмронлик қиладилар. Элни бошқарувчиларни олийҳиммат, деб атайдилар. Сизлар эса бундай бўлмаглар. Аксинча, орангизда кимки катта бўлса, энг кичикдай бўлсин, кимки бошлиқ бўлса, хизматкордай бўлсин. Мана, қайси бири катта – ёнбошлаганми ёки хизмат қилиб юрганими? Ёнбошлаган эмасми? Мен эса орангизда хизматкордайман” (Луко 22:25-27).

ЭЛАҚДАН ЎТКАЗИШДАН МАҚСАД

Гарчи Шимён Петъор Исо Масихнинг кимлиги ҳақида ваҳий олган бўлса ҳам, у ҳали Масихнинг итоаткорлигига эга эмас эди. У ўзининг эски ғалабалари ва мағрурлигидан қурилиш материали сифатида фойдаланиб ўз ҳаётини ва хизматини қурди. Повул бизни ўз пойдеворимизни Масихда қандай қураётганимизни кузатишга чорлайди (1Кор 3:10).

Шимён Петъор Худонинг шоҳлиги учун зарур бўлган махсус материаллардан эмас, балки кучли ирода ва ўз-ўзига ишониш каби материаллардан фойдаланди. Унинг характери Худонинг шоҳлиги учун ўзгариши керак эди. У ҳозирча “турмуш тарзидан мағрурланиш”га суянади (1Юҳан. 2:16).

Мағрурлик ҳеч қачон унга Масихдаги ўз бурчини бажаришга рухсат бермаган. Агарда мағрурлик енгилмаганда эди, охир натижада мағрурлик уни йўқ қилган бўлар эди. Йезекил 28:11-19да кўрамызки, мағрурлик – Худонинг мойланган херувими Люциферда топилган ва унинг қулашига олиб келган иллатдир.

Энди эса Исо Масих Шимён Петъорга нима деганлигига қаранг:

Шимён, Шимён! Мана, шайтон сизларни буғдой каби секиб юборишни сўради...

-Луқо 22:31.

Мағрурлик душмanning киришига ва Шимён Петъорни “секиб ташлашига” эшик очиб берди. “Сепиш” сўзи юнонча “siniazo”- сўздан таржима қилинган. У “элакдан ўтказиш, ғалвирда силкитишни англатади. Тимсолий қилиб айтганда: ички қўзғалиш воситасида кимнингдир имонини қулаш даражасигача синашдир”.

Агар Исо Масих ҳозирги замонавий жамоатлардаги одамлар эга

бўлган тушунчага эга бўлганида эди, У: “Дўстлар, келинглар, ибодат қиламиз ва шайтоннинг бу ҳужумини боғлаймиз. Биз шайтонга буни бизнинг севимли Шимёнимизга нисбатан қилишига рухсат бермаймиз!”- деган бўлар эди. Бироқ қаранг, У нима деди:

Бироқ Мен сен учун, яъни имонинг ғойиб бўлмаслиги учун ибодат қилдим, токи сен бир кун қайтиб келганингда, биродарларингни мустаҳкамлагин.

-Луқо 22:32.

Исо Масих Шимён Петъорнинг кулашгача олиб борадиган кучли тебранишдан қочиши учун ибодат қилмади. У унинг имони бу синов жараёнида ғойиб бўлмаслиги учун ибодат қилди. Исо Масих бунинг натижасида Шимён Петъорга керак бўлган янги хулқ-атвор туғилишини билар эди, токи у ўз вазифасини бажара олсин ва биродарларини мустаҳкамласин.

Шимён Петъор ўз имонини йўқотиши учун шайтон уни шунчалик кучли тебратишга рухсат сўраган эди. Душманнинг нияти – бу улкан имкониятли, жуда кўп ваҳийлар олган одамни йўқ қилиш эди. Бироқ Худо бу ларзага солинишдан бошқа мақсадга эга эди ва ҳар доимгидек Худо шайтондан олдинда юрар эди. У Шимён Петъорда ларзага солиниши керак бўлган ҳамма нарсани ларзага солиш учун душман уни васвасага солишига рухсат берди.

Худо хотиним Лизага, нарсанинг ларзага солиниши учун беш мақсадни кўрсатди:

1. Уни ўзининг пойдеворига яқинроқ олиб келиш;
2. Ўлик нарсаларни йўқ қилиш;
3. Барча етилган ҳосилни йиғиб олиш;
4. Уйғотиш;

5. Бирлаштириш ва биргаликда аралаштириш, токи у бундан сўнг ажралган ҳолда бўлмасин.

Худбинликка ёки мағрурликка асосланган ҳар қандай фикрлаш ёки муносабат тозаланишдан ўтади. Бу кучли ларзага солиниш натижасида Шимён Петъорнинг ҳар қандай ўз-ўзига ишониши йўқолади ва бор-йўғи қолгани – бу Худонинг ишончли пойдевори бўлади. У ўзининг ҳақиқий ҳолатини, ўлик бўлганни йўқ қилинишини, ҳақиқий асос мустаҳкамланиб, етилган ҳосил эса йиғиб олиншини тушуниб етади. У ортиқ ўзининг фойдаси учун ҳаракат қилмайди, бироқ Раббийга тўлиқ ишонади.

Петъор Исо Масихга дадиллик билан сўзлаб: “Раббий! Мен Сен билан зиндонга ҳам, ўлимга ҳам боришга тайёрман!”- деди. Бу тасдиқлаш Рухдан эмас, балки ўз-ўзига ишонишдан чиқди. У ўзидаги нуқсонни кўрмади.

ЯХУДОНИ ШИМЁН БИЛАН СОЛИШТИРГАНДА

Баъзилар Петъорни маҳмадана ва кўрқоқ деб ҳисоблайдилар. Бироқ Гетсемания боғида Исо Масихни кўлга олиш учун аскарлар келганида, у ханжарини шартта суғуриб олиб, олий руҳоний хизматкорининг ўнг қулоғини кесиб ташлади (Юҳан.18:10). Ҳамма кўрқоқлар ҳам душман аскарларининг сони уларникидан ортиқ бўлганида тажовуз қила олмайди. У кучли одам эди, бироқ унинг кучи Худонинг итоаткорлигига эмас, балки ўзининг шахсига асосланган эди, зеро элақдан ўтказиш ҳали бошланмаган эди.

Худди Исо Масих айтганидек бўлди. Исо Масих учун ўлишга тайёр, тўла аскарлар бўлган боғга ханжар билан борган айнан ўша Шимён Петъор кичкина хизматкор қизга дуч келди. У қиздан кўрқди ва

хаттоки Исо Масихни билишидан тонди.

Баъзилар одамларнинг қоқилишга асосан катта қийинчиликлар мажбур қилади деб ҳисоблайдилар. Бироқ кўпинча айнан аҳамиятсиз тўсиқлар ҳаммасидан кўпроқ тебратади. Бу ўз-ўзига ишонишнинг заиф эканлигини кўрсатади.

Сўнгра Петъор Исо Масихдан яна икки марта тонди. Хўроз кичкирди ва Петъор Масихнинг сўзини эслаб йиғлади. Унинг бутун ўз-ўзига ишониши ларзага солинди ва у қачонлардир кўтарила олишига умид қилди.

Шимён Петъор ва Яхудо Ишқариёт кўп нарсаларда, шу билан бирга, Исо Масих ҳаётининг сўнгги фожиавий кунида уларнинг иккаласи ҳам Исо Масихдан тонганлиги далилида ўхшашдирлар. Бироқ бу икки одамнинг ўртасида муҳим фарқ бор эди.

Яхудо ҳеч қачон Исо Масихни таниб-билишга Шимён каби чанқоқ эмас эди. Яхудо Исо Масихни ўзининг пойдевори қилмаган эди. Гўё у Исо Масихни севар эди, чунки Унинг ортидан эргашиш учун барча нарсани қолдирди, доимо Унинг одамлари орасида сафарда юрди, хаттоки, қийин кувғин вақтларида У билан қолди. У жинларни кувди, касалларни шифолади ва Хушхабар айтди. (Исо Масих воизлик қилиш, шифолаш ва жинларни кувиш учун ўн битта эмас, ўн иккита шогирдини юборганини эсланг). Бироқ унинг қурбонликлари Исо Масихга бўлган севгиси ва Унинг ким эканлиги ҳақидаги ваҳий сабабли эмас эди.

Яхудо энг бошидан ўзининг мақсади, ўзининг шахсий режаларига эга эди. У ҳеч қачон ўзининг ғаразли мақсадлари учун тавба қилмади. Унинг хулқ-атвори шундай ифода билан очилади: “Агар мен... менга нима берасизлар?” (Мат. 26:14). У фойда олиш учун алдади ва тилёғламалик қилди (Мат.26:25). Яхудо Исо Масихнинг

хизмати учун мўлжалланган пуллардан ўз шахсий мақсадлари учун олар эди (Юҳан.12:4-6). Бу рўйхатни давом эттириш мумкин. У гарчи Раббийнинг олдида уч ярим йил ўтказган бўлса ҳам, Уни таниб-билмади.

Петъор ва Яхудонинг иккаласи ҳам қилган ишларига афсус қилдилар. Бироқ Яхудода Петъорда бўлган пойдевор йўқ эди. Унда Исо Масиҳни таниб-билишга ҳеч қачон чанқоқлик бўлмаганлиги туфайли У унга очилмаган. Агар Яхудо Исо Масиҳ ҳақидаги ваҳийга эга бўлганида эди, у ҳеч қачон Уни хоинларча тутиб бермаган бўлар эди. Унинг ҳаётига кучли бўрон келганида, барчаси ларзага солинди ва барбод бўлди! Қаранг, нима содир бўлди:

Шунда Унга хиёнат қилган Яхудо, Унинг ҳукм қилинганини кўриб ва тавба қилиб, олий руҳонийлар ва оқсоқолларга ўттиз кумуш тангани қайтариб бериб: “Беғуноҳ қонга хиёнат қилиб, гуноҳ қилдим,”- деди. Улар эса унга:”Бу билан нима ишимиз бор? Ўзинг қара,”- дейишди. У кумушларни маъбадга ташлаб, чиқиб кетди ва бориб ўзини осди.

-Матто 27:3-5.

У гуноҳ қилганини билди ва бундан афсус чекди. Бироқ у Исо Масиҳни билмас эди. У Кимни хоинларча тутиб берганини умуман тушунмади. У фақат: “Мен айбсизнинг қонини тўқдим”, -деди. Агар у Исо Масиҳни Петъор каби билганида эди, у Раббийнинг эзгулигини билиб, Унинг олдида қайтиб келган ва тавба қилган бўлар эди. Ўз-ўзини ўлдириши – Худо иноятдан ташқарида яшаётганлигининг яна бир ҳаракати эди. Яхудо ҳаттоки Устозининг ортидан уч йил эргашиганидан сўнг ҳам, унда ҳеч қандай пойдевор пайдо бўлмади.

Масиҳийликни қабул қилган одамларнинг кўпчилиги

“гуноҳкорнинг ибодати билан” ибодат қилганлар, жамоатга борганлар, унинг фаол аъзосига айланганлар ва Муқаддас Ёзувни ўқиганлар. Гарчи улар Исо Масиҳни ўз оғизлари билан тан олган бўлсалар ҳам, бироқ буларнинг барчаси Исо Масиҳ ҳақиқатда ким эканлиги ҳақидаги ваҳийни шахсан олмасдан амалга ошган. Уларга шафқатсиз синовлар келганида, улар васвасага тушадилар, Худодан хафа бўладилар ва ортиқ У билан ҳеч қандай алоқада бўлишни хохламайдилар.

Мен шахсан ўзим бундай одамларнинг: “Худо ҳеч қачон мен учун ҳеч нима қилгани йўқ”, ёки: “Мен Масиҳий бўлишга ҳаракат қилдим, лекин ҳаётим янада ачинарли аҳволга тушди”, ёки: “Мен ибодат қилдим ва Худодан буни қилишини сўрадим, бироқ у буни қилмади!” - деганларини эшитганман. Улар ўзларининг ҳаётларини ҳеч қачон Исо Масиҳнинг оёқларига қўймаганлар, аммо ўзларининг шахсий фойдаси учун Унинг иттифоқдоши бўлишга уринганлар. У уларга нимадир бериши мумкинлиги учунгина Унга хизмат қилганлар ва осонгина васвасага тушганлар. Улар Ундан осонгина хафа бўладилар. Мана, Исо Масиҳ уларни қандай таърифлайди:

Улар сўзни эшитганларида, шу заҳоти уни қувонч билан қабул қиладилар, лекин ўзларида илдизга эга эмаслар ва доимий эмаслар. Кейинчалик сўз учун қайғу ёки қувғин бўлганида, ўша заҳоти васвасага тушадилар. (Юнон тилида бу сўз “норози бўладилар, қаттиқ ғазабланадилар, хафа бўладилар, қоқилдилар ва ўладилар”ни англатади).

-Марк 4:16-17.

Эътибор беринг, У уларнинг ҳеч қандай пойдеворга эга бўлмаганликлари туфайли ўша заҳоти васвасага тушишларини айтди. Биз нимада илдиз отишимиз лозим? Бу саволга жавобни

Эфсликларга 3:16-18да топамиз: бизлар севгида илдиз отган ва ўрнатилган бўлишимиз лозим. Худога бўлган севги – бизнинг пойдеворимиздир.

Исо Масих: “Ким ўз дўстлари учун ўз жонини қурбон қилса, бундан буюкроқ севги йўқдир”, -деган (Юҳан.15:13). Биз ўзимиз ишонмаган одамга жонимизни қурбон қила олмаймиз. Агар биз Худога ишониш учун Уни етарли даражада яхши билмасак, жонимизни Унга қурбон қила олмаймиз. Биз Худонинг табиатини ва хулқ-атворини билишимиз ва англашимиз керак. Бизда У ҳеч қачон бизга зарар етказиш мақсади билан бирор нарса қилмаслигига ишонч бўлиши керак.

Раббий ҳар доим биз учун бизнинг фойдамизга хизмат қиладиган нарсани излайди. Агар биз имонни йўқотмасак, бизга умидн чиппака чиқарувчи бўлиб кўринган нарсани ҳар доим бизга эзуликка ўгиради. Худо севгидир. Унда ҳеч қандай худбинлик ва ёвузлик йўқдир. Бизни ҳалок қилишни хоҳловчи – бу шайтондир.

Биз кўпинча ўз ҳаётий вазиятларимизга ҳозирги вақт миқёсида қараймиз ва бу ҳақиқий манзарани бузиб кўрсатади. Худо эса бизнинг синовларимизга абадийлик миқёсида қарайди. Агар биз ўзимизнинг вазиятларимизга чекланган манфаатимиз нуктаи-назаридан қарасак, иккита нарса содир бўлиши мумкин:

Биринчидан, биз Худонинг тозалашидан ўта туриб, осонгина ёки Худодан, ёки Унинг хизматчиларининг биридан хафа бўлишимиз мумкин. Иккинчидан, биз осонгина душман томонидан алданиб қолишимиз мумкин. Шайтон бизни ҳозирги пайтда тўғри бўлиб кўринган нарсага итаради, бироқ унинг туб режаси – бизнинг қулашимиз ёки ўлишимиз учун ҳамма нарсадан фойдаланишдир. Биз Худога қаттиқ умид қилганимизда, Унинг ғамхўрлигидан

айрилмаймиз. Биз ўз-ўзимиз учун ғамхўрлик қилиш васвасасига тушмаймиз.

ХУДОНИНГ ХУЛҚ –АТВОРИГА УМИД ҚИЛИШ

Душман бизларни Худога умид қилишдан узоқлаштиришга ҳаракат қилишининг йўлларида бири- бу бизнинг Худонинг хулқ-атвори ҳақидаги тушунчамизни бузиб кўрсатишдир. У буни Ҳавва билан Адан боғида: “Ростдан ҳам Худо, боғдаги *ҳеч бир дарахтдан еманглар*, деб айтдимиз?” – деб сўраганида амалга оширди (Ибтидо 3:1). У Худонинг хулқ-атворини бузиб кўрсатиш учун Худонинг амрини бузиб кўрсатди.

Худо: “Боғнинг *ҳар бир* дарахтидан *бемалол еявергин*. Фақат яхшилик ва ёмонликни билиш дарахтидан емагин. Чунки ундан еган кунӣёк аниқ ўласан”, -деди (Ибтидо 2:16-17).

Аслида илон Ҳаввага: “Худо ҳамма яхши нарсаларни сизларга бермасдан Ўзида сақлаб турибди”, -демоқчи эди.

Аммо Худо мана бунга урғу берган эди: “Сен ҳамма нарсани бемалол ейишинг мумкин, фақатгина...”. Худо одамзодга роҳатланиши учун бутун боғни берди ва биттасидан ташқари барча меваларни ейишга рухсат берди.

Илон Худога нисбатан Ҳавванинг фикрини шундай сўзлар билан бузиб кўрсатди: “Худо аслида сизларга ғамхўр эмас. У қандай яхши нарсани сизларга бермасдан Ўзида тутиб турибди! У балки сиз тасаввур қилганингиздек сизни севмайди. У афтидан яхши Худо эмас!” Ҳавва алданган эди ва Худонинг хулқ-атвори ҳақидаги ёлғонга ишонди. Шундан сўнг гуноҳ қилиш хоҳиши кўтарилди, чунки Худонинг сўзи ортиқ ҳаёт сўзи эмас эди, у унинг учун қонунга

айланди. “Туноҳнинг кучи – қонундир” (1Кор.15:56).

Душман бугун ҳам шундай ҳаракат қилмоқда. У Ота Худонинг хулқ-атворини Унинг болалари кўзлари ўнгида бузиб кўрсатмоқда. Бизнинг барчамиз ўз устимиздан оталар, ўқитувчилар, бошлиқлар ёки ҳокимлар шахсида худбин ва севмайдиган маълум ҳокимиятларга эга бўлганмиз. Улар ҳокимият эгалари бўлганликлари учун уларнинг табиатларини Худонинг хулқ-атвори билан таққослаш жуда осондир, чунки Худо энг чўкки ҳокимият эгасидир.

Душман бизнинг ерлик оталаримизга назаримизни бузиб, Самодаги Отамизнинг хулқ-атворини моҳирона бузиб кўрсатади. Худо Исо Масиҳнинг қайтиши олдидан оталарнинг юраги болаларга қаратилишини айтган (Малахи 4:6). Раббийнинг хулқ-атвори ва табиати Унинг етакчиларида акс этади ва бу – шифоланишни тезлаштирувчи бўлади.

Худо ҳеч қачон сизга зиён етказиш ёки сизни ҳалок қилиш мақсади билан нимадир қилмаслигини ва У ҳаётингизда ниманидир қилса ёки қилмаса, буларнинг ҳаммаси сизнинг фойдангизга эканлигини билсангиз, шундагина сиз ўзингизни Унга ихтиёрий бағишлайсиз. Сиз қувонч билан ўз жонини Раббийга ишониб топширган одамга айланасиз.

Агар сиз ўзингизни Исо Масиҳга тўлиқ топширган бўлсангиз Унинг паноҳи остида бўласиз, сиз васвасага тушмайсиз ва хафа бўлмайсиз, чунки сиз ўзингизники эмассиз. Хафа бўлган ва ҳафсаласи пир бўлган одамлар – бу Исо Масиҳнинг олдига Унинг Қимлиги туфайли эмас, балки У уларга нима қила олиши мумкинлиги учунгина келган одамлардир.

Бизда бундай муносабат бўлганида, осонгина бизнинг ҳафсаламиз пир бўлади. Диққатни ўзимизга қаратганлик бизни узоқни кўра олмайдиган қилиб қўяди. Биз бунинг орқасидан ҳозирги

вазиятларимизга имон кўзлари билан қарай олмайдиган бўлиб қоламиз. Бизнинг ҳаётимиз ҳақиқатан Исо Масихда яширинган бўлганида, биз Унинг хулқ-атворини биламиз ва Унинг қувончини бўлиша оламиз. Шунда биз тебранмаймиз ёки кемамиз ҳалокатга учрамайди.

Биз табиий вазиятларга ва шарт-шароитларга асосланган ҳолда ҳукм юритганимизда, хафа бўлиб қолишимиз жуда ҳам осон. Бу – Рухнинг кўзлари орқали қараш эмасдир. Кўпинча Худо менга мен кутган тарзда ёки мен жавоб менга айнан ҳозир керак деб ўйлаган вақтда жавоб бермайди. Аммо мен орқага, ҳар бир ўтган вазиятларимга назар ташлаганимда, ҳаммасини тушунаман ва ҳамма нарсада Унинг донолигини кўраман.

Баъзида болаларимиз уларнинг тарбиялаш учун қўлланадиган усулларни ва тарбиянинг ортидаги мантикни тушунмайдилар. Биз барчасини тўнғич фарзандларимизга тушунтириб беришга ҳаракат қиламиз, токи улар доноликдан наф топсинлар. Бироқ баъзида улар тушунмасликлари ва ҳали ғўрликлари туфайли бизнинг фикримизга қўшилмасликлари мумкин, лекин улар буни кейинчалик англаб етадилар. Баъзан қийинчиликлардан сабаб, уларнинг итоаткорликларини, севгиларини ва етукликларини синовдан ўтказиш бўлади. Бизнинг Самовий Отамиз билан бўлган муносабатларимизда ҳам худди шундайдир. Бундай вазиятларда имон: “Тарчи мен буни тушунмасамда Сенга ишонаман”,- дейди.

Биз Ибронийликларга мактубнинг 11:35-39да уларга берилган Худо ваъдаларининг амалга ошганини кўра олмаган, бироқ шунда ҳам имонда мустаҳкам турган одамларнинг таърифини топамиз: “Бошқалари эса қутулишни қабул қилмасдан азобланган эдилар, токи аълороқ тирилишга эришсинлар. Бошқалари эса ҳақоратлару

калтакларга, зиндонлару кишанларга чидар эдилар, тошбўрон қилинган, арраланган, қийноқларга солинган, қиличдан ўтказилган эдилар. Қўй ва эчки терисига *ўраниб* сарсон-саргардон кезар, мухтожликда ва қувғинда юрар, азоб-укубат чекар эдилар. Дунё муносиб бўлмаган бу одамлар саҳроларда, тоғларда, ғорларда, ернинг дараларида дарбадар юрар эдилар. Уларнинг ҳаммаси имон орқали маъқулланишга эга бўлиб, *ваъда қилинганини қўлга киритмадилар*”.

Улар шундай қарор қилдилар: Улар истаган ҳамма нарса бу – Худодир ва бунинг нархи қандай бўлишининг уларга фарқи йўқ! Улар ҳаттоки ваъдаларнинг амалга ошганини кўрмасдан ўлганларида ҳам Унга ишондилар. Улар хафа ҳам бўлмадилар ёки васвасага ҳам тушмадилар!

Агар биз Худога шундай кучли севгига ва ишончга эга бўлсак, биз илдиз отганмиз ва ўрнатилганмиз. Шунда ҳеч қандай бўрон, у қанчалик кучли бўлмасин, бизни ҳеч қачон ларзага сола олмайди. Бундай қобилият кучли иродадан ёки шахсдан келиб чиқмайди. Бу ўз умидини Худога боғлаб, ўзига бўлган умиддан воз кечганларнинг барчаси учун иноят инъомидир. Бироқ ҳаётни Худога бутунлай бағишлаш учун, сизнинг ҳаётингизни Ўз қўлларида ушлаб турган Зотни билишингиз лозим.

ИНОЯТ КАМТАРЛАРГА БЕРИЛАДИ

Шимён Петъор ўзининг улуғлиги билан ортиқ мактана олмади. У ўзининг ўз-ўзига ишониш хулқ-атворидан фориғ бўлди. У ўз иродасининг кучи беҳудалигини ниҳоятда аниқ кўрди. У ўзини камтар қилди. Энди у Худонинг иноятини олиш учун бенуксон номзодга айланди. Худо Ўз иноятини камтарларга беради.

Камтаринлик – бунинг учун зарур бўлган талаб ҳисобланади. Бу дарс Петъор ўз мактубида: “Ҳаммангиз эса камтарликка бурканинглар, чунки Худо мағрурларга қаршилиқ қилади, камтарларга эса иноят беради”, - деб ёзганида, бу унинг онгида муҳрланган эди (1Пет.5:5).

Петъор тўлиқ умидсизликкача етиб боришига озгина қолган эди. Биз бу ҳақда қабр ёнида Раббийнинг фариштаси мағдадалиқ Марямга айтган сўзлардан билиб оламиз: “Шунинг учун боринглар, Унинг шогирдларига ва Петъорга У сизларни Галилеяда кутаётганини айтинглар. У сизларга айтганидек ўша ерда Уни кўрасизлар” (Марк 16:7). Фаришта Петъорни алоҳида тилга олди. Петъор синиш арафасида эди, бироқ Худо томонидан унда пойдевор солинган эди. У ларзадан вайрон бўлмади, балки янада мустаҳкамланди.

Исо Масих нафақат Петъорни кечирди, балки уни қайта тиклади. Энди, “ларзага солинган” бўлиб, у жамоатнинг марказий шахсларидан бири бўлишга тайёр эди. Петъор Исо Масихнинг хочга михланишида айбдор бўлганларнинг қаршисида Унинг тирилишини мардларча эълон қилди. У энди фақатгина хизматкор қиз билан эмас, балки синедриондагилар билан юзма-юз дуч келишга ҳам тайёр эди. У уларнинг қаршисида буюк ҳокимият ва жасорат билан турар эди.

Тарихнинг ҳикоя қилишига кўра, Петъор узоқ йиллик содик хизматидан сўнг боши пастга қилиб хочга михланган. У Раббийси ўлган ўлим билан ўлишга лойиқ эмаслигини айтиб қаттиқ туриб олган, шунинг учун уни бошини пастга қилиб хочга михлаганлар. У ортиқ кўркмади. У Қоянинг мустаҳкам асосига қўйилган тошга айланган эди.

Ҳаёт синовлари юрагингиздаги ҳақиқатни очиб беради ва кўрсатади: унда Худога ёки бошқаларга нисбатан хафалиқ борми?

Синовлар сизни ёки Худога ва бошқаларга нисбатан дарғазаб, ёки янада кучлироқ одам қилади. Агар сиз синовлардан ўтсангиз, сизни ва келажагингизни янада мустаҳкамроқ қилиб, илдингиз янада чуқурроқ киради. Синовлардан ўтмасдан туриб, сиз имоннинг йўқолишига олиб келиши мумкин бўлган хафа одамга айланишингиз мумкин.

РАББИЙ, МЕН СЕНГА ХИЗМАТ ҚИЛДИМ, НИМА УЧУН...?

Мен чўпон бўлганимда, ёшлар гуруҳимизда дўстлари ва жамоатнинг етакчилари ҳурмат қилган жуда қобилиятли ўн тўрт ёшли бир бола бор эди. У омадли, ажойиб ўқувчи эди. Худонинг барча нарсаларига рашкли бўлганлиги учун, у ихтиёрий равишда ҳар бир масиҳий лойиҳага киришиб кетар эди. Баъзида у биз билан бирга миссионерлик сафарларига чиқар ва деярли ҳар бир учратган кишисига гувоҳлик берар эди.

Ҳаётининг бир даврида у ҳар куни тўрт соатдан ибодат қилди. У Раббидан кўп ваҳийлар олар ва уларни бошқалар билан бўлишар эди. Унинг бўлишганлари ҳар доим дуо-барака бўлар эди. У хизматдаги ўзининг даъватини англаб етди ва ўн тўрт ёшга тўлганида ва тебранмас қоя бўлиб кўринганида, чўпон бўлишни хоҳлади.

Мен бу ёш йигитни яхши кўрар, Худонинг мойланиши унда эканлигини тан олар ва у учун вақтимни аямас эдим. Фақатгина бир нарса мени безовта қилар эди: у ниҳоятда ўзига ишонадигандек кўринар эди. Мен унга бу ҳақда айтишни хоҳладим, лекин ҳали вақти келмаган эди. У бир қанча кучли бўронларни бошидан ўтказди,

бирок мустаҳкам туришда давом этди. Мен унинг шафқатсиз синовларни ўтказганлигига қараб туриб, баъзида балки мен унга ноҳақдирман деб шубҳаланар эдим.

Бир неча йиллар ўтди. У бошқа жойга кўчиб ўтди, мен эса жуда кўп сафарларда бўлдим. Бирок биз алоқани тутиб турар эдик. У тубдан ўзгариш ва синиш жараёнидан ўтаётганини ҳис қилдим. Бу содир бўлиши керак эди, бирок бу қандай бўлишидан мутлақо хабарим йўқ эди. У ўз вазифасини бажариши учун синовдан ўтиши керак эканлигини билар эдим. Бу жараённинг содир бўлиши Шимён Петъорнинг элакдан ўтказилишига ўхшаш бўлиши керак эди. Бу ўспирин ўн саккиз ёшга тўлганида, унинг отаси саратон хасталигининг даволаб бўлмайдиган тури билан бетоб бўлиб қолди. У онаси билан бирга отаси шифо топишига ишониб, рўза тутиб, ибодат қилди. Уларнинг ибодатига бошқа имонлилар ҳам қўшилдилар. Унинг отаси бор-йўғи бир неча ой илгари ўз ҳаётини Исо Масихга бағишлаган эди.

Отасининг аҳволи оғирлашди. Хотиним мен бу йигит билан тезда алоқага чиқишимни сўраб менга кўнғироқ қилганида, мен Алабаманинг бир шаҳрида хизматда эдим. Мен унга кўнғироқ қилдим ва у кимдир унга далда беришига ва юпатишига муҳтож эканлигини тушундим.

Хизматдан сўнг мен бутун тун машинада юриб, тонгги тўртда унинг уйига етиб келдим. Отаси шундай оғир аҳволда эдики, шифокорлар унинг бир неча кун яшашини айтган эдилар. У энди гаплаша олмас эди. Йигитнинг эса унинг отаси соғайиб кетишига ишончи комил эди. Мен бу оилага ҳафсала билан хизмат қилдим ва бир неча соатдан сўнг кетдим. Эртаси куни эрталаб бизга кўнғироқ қилиб, отасининг аҳволи оғирлашаётганини айтишди.

Биз Лиза билан дарҳол ибодат қилишга киришдик. Биз ибодат қилаётганимизда, Худо хотинимга берган ваҳийда касал одамни Ўзининг олдига, самога олиб кетиш учун унинг тўшагининг ёнида турган Исо Масихни кўрди. Ўттиз дакикадан сўнг, бу ёш йигит менга кўнғироқ қилиб, отаси вафот этганини айтди. У худди аввалгидек тебранмас бўлиб қолган каби кўринди. Бирок бу фақатгина бошланиши эди. Ўша куни кечкурун отаси вафот этганлигини айтиш учун дўстларидан бирига кўнғироқ қилди. Дастакни кўтарганларида у ердан йиғи овози эшитилди. У хайрон қолди. Наҳотки улар аллақачон отасининг ўлими ҳақида билсалар? Бирок улар бошқа сабабдан йиғлар эдилар. Ҳозиргина автоҳалокатда унинг яқин дўстларидан бири ҳалок бўлган эди. У бир кунда отасини ва унинг учун кадрли бўлган дўстини йўқотди.

Синовлар бошланди. У хайратда, парокандаликда ва мурдадек қотиб қолган эди. Худонинг ҳузури уни ташлаб кетгандек туюлар эди.

Бир ойдан сўнг, у машинада уйига қайтаётганида, автоҳалокат жойига келиб қолди. У тез ёрдам кўрсатиш дарсини олган эди, шунинг учун тўхтади. Тўқнашган машиналарнинг иккала ҳайдовчиси ҳам унинг яқин дўстлари эди. У уларга ёрдам беришга уринаётганида, уларнинг иккаласи ҳам унинг қўлида вафот этди.

Менинг ёш дўстим ўз инсоний имкониятлари чегарасига етиб келди. У ибодат қилиб ва Худога: “Сен қаердасан? Сен менинг Юпатувчим бўлишингни айтган эдинг менда эса ҳеч қандай юпанч йўқ!”- дея ёлвориб, уч соатни ўрмонда ўтказди.

Худди Худо унга орқасини бургандек туюлди. Бирок бу унинг шахсий кучи унга илк бора панд бериши эди.

Унинг Худодан жаҳли чикди. Нима учун У буларнинг барчаси содир бўлишига рухсат берди? Унинг чўпондан, оиласидан ёки

мендан жаҳли чиқмади. У Худодан хафа бўлди ва жаҳли чиқди. У умидсизлик томонидан ютиб юборилган эди. Худо унинг кучли мухтожлик онларида унга пад берди.

“Раббий, мен Сенга хизмат қилдим ва бунинг учун кўп нарсадан воз кечдим”,- ибодат қилар эди у,- энди эса Сен мени ташлаб кетдинг!” У Худога хизмат қилиш учун тарк этган нарсалар эвазига У унга нимадир қилиши шарт деб ҳисоблар эди.

Кўпчилик одамлар бундан кўра камроқ жароҳатларни ва кўнгил совишни бошдан кечирганлар, баъзилари эса бундан ортиқроқ. Кўплар Худодан хафа бўлганлар. Улар Худо учун қилганларини У ҳисобга олиб қўйиши шарт деб ҳисобладилар.

Уларнинг Худога хизмат қилишларининг сабаби нотўғри бўлган. Биз Раббийга У нимадир қила олишидан кўра кўпроқ, Унинг кимлиги ва У аллақачон бизлар учун нима қилганлиги учун хизмат қилишимиз керак. Хафа бўладиган одамлар уларнинг озод бўлиши учун У аллақачон қанчалик буюк баҳони тўлаганини англаб етмайдилар. Улар қандай ўлимдан нажот топганликларини унутиб қўйишган. Одамлар абадийлик кўзлари билан қарашнинг ўрнига дунёвий кўзлари билан қарайдилар.

Бу йигит жамоатга боришни тўхтатди ва нотўғри одамлар билан барларда ўтириб, уларнинг нопок кечаларида қатнашиб, улар билан дўстлашди. У кўнгли қолганидан Худо билан ҳеч қандай умумийликка эга бўлишни хоҳламади ва У билан бўлган алоқалардан қочди.

У бу тарзда икки ҳафтадан ортиқроқ вақт яшай олмади, зеро юраги уни фош қилган эди. Бироқ у аввалгидай Раббийга яқинлашишни олти ойча рад этди. Шундан кейин ҳам осмон мис каби қаттиқ эди. Худди Худонинг хузури ҳеч қаерда йўқдек бўлиб қолган эди.

Тахминан бир йил ўтди ва у Худо унинг учун аввалгидай ғамхўрлик қилаётганини кўрди. Ёш йигит Худога яна яқинлашишни бошлади, лекин умуман бошқача тарзда яқинлашди. У Унинг олдида итоатда келди. Синов вақтлари тугаганидан сўнг, Раббий уни ҳеч қачон ташлаб кетмаганини унга кўрсатди. Унинг рухий ҳаракати тикланганида, у ўзининг кучлилига эмас, Худонинг иноятига умид қилишни ўрганди.

Мен кейинчалик ҳам у билан алоқада бўлдим. У ярим йилдан сўнг менга аввал ҳеч қачон ҳаёлига ҳам келтирмаган нарсани ўзида кўрганини айтди: “Мен характерга эга бўлмаган одам бўлганман, менинг барча муносабатларим юзаки эди. Отам мени тарбиялаб, ташқи томондан кучли ва ўзига ишонувчан бўлишга ўргатган. Мен ҳеч қачон Худо мени кўришни хоҳлаган тасвирга ўзгара олмас эдим. Раббий шундай ҳолатимда мени ташлаб кетмаганлиги учун Ундан миннатдорман.

Бироқ юрагимни кўпроқ сиёҳ қилган нарса, бу мен барларда юрганам ва спиртли ичимлик ичганим эмас, аммо Муқаддас Рухга орқамни бурганимдир. Мен уни жуда севаман. Менинг У билан муносабатларим аввал ҳеч қачон ҳозиргидек ажойиб эмас эди”.

Унинг ҳаётида кўпгина ларзага солишлар содир бўлди. Ўзига бўлган ишонч йўқ қилинди. Бу йигит Петъор эга бўлган пойдеворга эга эди ва буни ҳеч ким ундан тортиб ола олмайди. У ўз ҳаётини ва хизматини мағрурликнинг устига эмас, балки уни энди Худонинг иноятида қурмоқда.

Васвасалар ва хафаликлар ҳаётимиздаги заиф ва мўрт жойларни очиб беради. Кўпинча биз ўзимизни кучли деб ҳисоблаган жойимиз, бизнинг яширин, заиф жойимиз бўлиб чиқади. Кучли бўронлар ундан ёпинғичини олиб ташламагунича, у яширин

бўлиб қолаверади. Ҳаворий Повул ёзган: “Зеро биз – рух билан Худога хизмат қилаётган, Исо Масих билан мақтанаётган, танавий *фазилатларимизга* таянмаётган хатнамиз. (Филип 3:3).

Биз ўзимизнинг кучимиз билан абадий аҳамиятга эга бўлган ҳеч бир ишни қила олмаймиз. Буни айтиш осон, аммо бу ҳақиқатни ўз борлигимизга чуқурроқ илдиз отишига рухсат бериш – бу умуман бошқа нарсадир.

ИСО МАСИҲ ОДАМЛАР ХАФА БЎЛМАСЛИКЛАРИ УЧУНГИНА ҲАҚИҚАТДАН КЕЧМАС ЭДИ.

Сизнинг “Шайтоннинг хўраги” китобингиз, ҳақиқатан менинг кўзларимни очди. Мен ва менинг турмуш ўртоғим хизматчилармиз ва мен Раббий билан муносабатларим аъло даражада деган фикрда эдим. “Шайтоннинг хўраги” мендаги аммамга нисбатан бўлган ўн беш йиллик хафалигим менинг тақдиримда ҳамма нарсани белгилашини очди. Бизлар масиҳийлар сифатида доимо кечирिशга ўргатилганмиз, лекин токи сизнинг китобингиз менинг ўтмишимдаги ярамга юзимни қаратмагунича, бу амрни юрагимга қабул қилган эмас эдим.

-Р. М., ТЕННЕСИ

Шайтоннинг хўраги китоби- одамларни Худонинг иродасидан чиқариш учун шайтон ишлатадиган энг алдамчи тузоқлардан бирини очиб беради, бу хафалиқдир. Шайтоннинг бу хўраги билан тузоққа илинган кўплаб одамларнинг ўзлари буни ҳатто билишмайди.

Алданиб қолманг. Сиз хафалиқка дуч келасиз, лекин бу сизнинг Худо билан муносабатларингизга қандай таъсир қилиши сизга боғлиқ. Сизнинг жавобингиз сизнинг келажагингизни белгилайди. Агар хафалиқка тўғри ёндашилса, сиз натижада аламзада эмас, балки кучли бўласиз.

Жон Бивер, ўзининг мазкур оммабоп китобининг чоп этилишининг ўн йиллигида, сизга қандай қилиб хафалиқдан озод туриш ва қурбонлик дунёқарашидан қутилиш йўлини кўрсатади. 400,000 нусхадан ортиқ чоп этилган мазкур китоб, илгари чоп этилган шу китобни ўқиб ҳаётлари ўзгарган одамларнинг гувоҳликларини, иловани, шу мавзуга оид мунозара саволлари, Муқаддас Ёзувдан оятлар ва ибодатларни ўз ичига олади.

Сиз қуйидаги қийин саволларга жавоб топасиз:

- Нима учун содир бўлган воқеада “ўз кечинмаларим”ни айтиб бергим келади?
- Шубҳаланиш ва ишонмаслик фикрларидан қандай қутулишим мумкин?
- Қандай қилиб ўтган яраларни қайта эслашни тўхтатишим мумкин?
- Кимдир мени қаттиқ хафа қилганидан сўнг, қандай қилиб мен унга қайта ишонишг эришишим мумкин?

Жон Бивер одамларнинг Худо билан чуқур шахсий муносабатда бўлишлари ва абадий истиқбол асирлигида бўлишлари учун ёнади. У халқаро оммабоп китоблар муаллифи, мукофотларга сазовор бўлган ўқув материаллари муаллифидир. У яна конференция ва жамоатларда воизлик қилади, 216та халқларда намойиш этиладиган: The Messenger (Хабарчи) телевизион дастурининг ҳамкор- эгасидир. У ва унинг оммабоп китоблар муаллифи бўлмиш хотини Лиза “Мессенджер интернейшнл” дастурига 1990йилда асос солдилар. Унинг офислари ҳозирги кунда Австралиянинг Колорадо штатида ҳамда Буюк Британиядадир. Улар тўрт фарзандлари билан Колорадо Спрингсда истиқомат қилишади.

Мазкур китоб сотиш учун эмас, у муаллифдан совға.

Мазкур ва бошқа манбаъларни қуйидаги манзилдан юклаб олишингиз мумкин:

www.CloudLibrary.org

www.MessengerInternational.org

Facebook ва
Twitter да эргашинг:

teach reach rescue
**Messenger
International.**

www.messengerintl.org